

Universitetet i Bergen

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

NOLISP350

Mastergradsoppgave i nordisk språk

Vår 2021

Suffiks- eller ordaktig?

Grammatisk og semantisk analyse av -aktig i norsk

Solveig Helle Jonsbråten

Forord

I forordet mitt vil eg retta ein takk til fleire:

Tusen takk til rettleiar Thorsteinn Gudmundur Indridason for at du introduserte meg for temaet, og for god hjelp og rettleiing undervegs.

Tusen takk til mamma, farfar og Berit for korrekturlesing. Det hadde ikkje blitt like bra utan dykk.

Tusen takk til ordbokprosjekta ved UiB for stipend. Det har gjort det mogleg å fokusere fult og heilt på masteroppgåva dette året.

Til slutt vil eg seie tusen takk til alle som har støtta meg gjennom prosessen.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	9
1.1. Innledning.....	9
1.2. Formål med oppgaven og forskningsspørsmål.....	9
1.3. Organisering av oppgaven.....	11
2. Orddanning – noen nøkkelbegrep.....	12
2.1. Innledning.....	12
2.2. Ord.....	12
2.3. Affiks og grunnord.....	13
2.4. Sammensetning.....	14
2.4.1. Vanlige sammensetningsmønstre i norsk orddanning.....	15
2.4.2. Semantiske relasjoner i sammensetninger.....	16
2.4.2.1. Determinativ.....	16
2.4.2.2. Possessiv.....	17
2.4.2.3. Kopulativ.....	17
2.5. Avledning.....	17
2.6. Sammendrag.....	18
3. Teoretiske verktøy for undersøkelsen av <i>-aktig</i>	19
3.1. Innledning.....	19
3.2. Mellom avledning og sammensetning.....	19
3.3. Mellom ord og affiks.....	20
3.4. Kognitiv semantikk.....	22
3.5. Om adjektiv.....	24
3.6. Om substantiv.....	25
3.7. Semantiske kategorier.....	25
3.8. Definisjoner av produktivitet.....	26
3.9. Plassering av morfologisk produktivitet i grammatikken.....	28
3.10 Sammendrag.....	29
4. Metode.....	30
4.1. Innledning.....	30
4.2. Korpus og korpusundersøkelser.....	30
4.3. Bruken av korpus i studiet av <i>-aktig</i>	31
4.3.1. Relevansen av Aviskorpus bokmål (AKB).....	31

4.3.2. Framgangsmåte.....	32
4.3.3. Støy i korpuset.....	33
4.4. Grammatiske kategorier.....	34
4.5. Semantiske kategorier.....	35
4.6. Hvordan kan man måle produktiviteten til <i>-aktig</i> ?.....	38
4.7. Sammendrag.....	40
5. Grammatisk analyse av <i>-aktig</i>	41
5.1. Innledning.....	41
5.2. Funn.....	41
5.2.1. Rot.....	41
5.2.2. Rot med fuge.....	41
5.2.3. Sammensetning uten fuge på etterleddet.....	42
5.2.4. Sammensetning med fuge på etterleddet.....	43
5.2.5. Rot med avledningssuffiks uten fuge.....	43
5.2.6. Rot med avledningssuffiks og fuge.....	44
5.2.7. Svakt bøyde substantiv.....	44
5.2.8. Hybridkonstruksjoner.....	45
5.2.9. Frasesammensetninger.....	46
5.2.10. Konklusjon.....	47
5.3. Ordstyrken til <i>-aktig</i>	47
5.4. Statusen til <i>-aktig</i> i norsk orddanning.....	50
5.4.1. Grunnord med <i>-aktig</i> sammenlignet med vanlige sammensetninger.....	51
5.4.2. <i>-aktig</i> og (-)ish – noen grammatiske likheter og ulikheter.....	53
5.4.3. Er <i>-aktig</i> et suffiksoid?.....	55
5.5. Sammendrag.....	56
6. Semantisk analyse av <i>-aktig</i>	57
6.1. Innledning.....	57
6.2. Funn.....	57
6.2.1. Substantiv.....	57
6.2.1.1. Konkret.....	57
6.2.1.1.1. Menneske.....	58
6.2.1.1.1.1. Rang.....	58
6.2.1.1.1.2. Sosial gruppe.....	58

6.2.1.1.1.3.	Slekt.....	59
6.2.1.1.2.	Andre animate	59
6.2.1.1.3.	Deler (kropps- og andre).....	60
6.2.1.1.4.	Ikke animat.....	60
6.2.1.1.4.1.	Planter.....	60
6.2.1.1.4.2.	Himmellegemer og vær.....	61
6.2.1.1.4.3.	Miljø.....	61
6.2.1.1.4.4.	Gjenstander.....	61
6.2.1.1.4.4.1.	Bygninger.....	61
6.2.1.1.4.4.2.	Mat og drikke.....	61
6.2.1.1.4.4.3.	Framkomstmiddel.....	61
6.2.1.1.4.4.4.	Diverse.....	61
6.2.1.2.	Abstrakt.....	62
6.2.1.2.1.	Tid.....	62
6.2.1.2.2.	Sted.....	62
6.2.1.2.3.	Mengde.....	63
6.2.1.2.4.	Formvariasjon.....	63
6.2.1.2.5.	Språk.....	63
6.2.1.2.6.	Overnaturlig.....	64
6.2.1.3.	Tilstand.....	64
6.2.1.4.	Aktivitet.....	64
6.2.1.5.	Talehandling.....	65
6.2.1.6.	Sjanger.....	65
6.2.2.	Adjektiv og verb.....	65
6.2.3.	Proprier.....	67
6.2.4.	Konklusjon.....	68
6.3.	Analyse av relasjonen mellom grunnord og <i>-aktig</i>	68
6.4.	Begrensninger i orddanning med <i>-aktig</i>	70
6.5.	Semantiske forskjeller mellom <i>-aktig</i> og <i>(-)ish</i>	72
6.6.	Sammendrag.....	73
7.	Hvor produktivt er suffikset <i>-aktig</i>	74
7.1.	Innledning.....	74
7.2.	Grunnordsfrekvensen til <i>-aktig</i>	74
7.3.	Mangfold av grunnordstrukturer.....	75

7.4. Hvilke ordklasser faller grunnordene inn i?.....	75
7.5. Hapaxer.....	76
7.6. Hva peker på at <i>-aktig</i> er produktivt?	78
7.7. Sammendrag.....	79
8. Avsluttende drøfting og konklusjon.....	80
8.1. Innledning.....	80
8.2. Hovedfunn i den grammatiske analysen.....	80
8.3. Hovedfunn i den semantiske analysen.....	80
8.4. Hovedfunn i produktivitetsanalysen.....	81
8.5. Avsluttende drøfting.....	81
Litteraturliste.	82
Korpus og søketjenester	85
Vedlegg	86
Sammendrag.....	141
Summary.....	142
Profesjonsrelevans.....	143

Figurer

Figur 1. Området mellom ord og affiks

Figur 2. Den semiotiske trekanten

Figur 3. Den semiotiske trekanten i bruk

Figur 4. Nettverksmodell av språklig betydning i den kognitive semantikken

Tabeller

Tabell 1. Vanlige sammensetningsmønstre i norsk

Tabell 2. En sammenligning av *-aktig* og andre suffiks

Tabell 3. En sammenligning av *-aktig* og sammensetningsledd

Tabell 4. En sammenligning av *-aktig* og sammensatte ord

Tabell 5. Semantiske kategorisering av verb

Tabell 6. Ord med suffikset *-aktig* med *proprier* som grunnord

Tabell 7. Ord med suffikset *-aktig* med *presis* betydning

Tabell 8. Ord med suffikset *-aktig* med fokus på en egenskap i grunnordet

Tabell 9. Hapaxer i korpuset

Bilder

Bilde 1. Skjerm bilde av kriterier for ordstyrke (fra Kenesei, 2007, s. 277)

Bilde 2. Skjerm bilde av korpuset som viser grunnordsfrekvensen til *-aktig*

Bilde 3. Skjerm bilde av en skrivefeil som representerer støy i korpuset

1 Innledning

1.1 Innledning

-aktig er et suffiks som lager adjektiv av forskjellige typer grunnord. Suffikset forekommer blant annet i formene *epleaktig*, *blåaktig* og *surfeaktig*, og kan i tillegg stå med komplekse grunnord som *tut-og-kjør-aktig* (Enger og Conzett, 2016, s. 302). Suffikset virker å være både mangfoldig og produktivt, men fordi ingen har gjort en omfattende studie av suffiksets bruk og produktivitet i norsk er fortsatt mye uvisst. I svensk har Gunvor Nilsson vist at *-aktig* er et produktivt suffiks i moderne svensk for å danne adjektiv av substantiv, adjektiv og verb (Hellberg, Pamp og Platzack, 1994, s. 247). Dette bygger også opp om at det også er hensiktsmessig å studere *-aktig* i norsk. I denne oppgaven er målet å finne ut hvilke semantiske og grammatiske bruksområder *-aktig* har. I tillegg vil produktiviteten til *-aktig* bli vurdert. Analyse materialet er språkdata fra korpus. Grunnen til at bruken av et suffiks i orddanning er interessant er fordi det kan fortelle oss om noe om mekanismene bak språkdanning og språkendring.

1.2 Forskningsmål og metode

Denne oppgaven har, som nevnt, tre grunnleggende formål. Det første er å undersøke *-aktig* grammatisk, og det er gjort i kapittel 5. Forskningsspørsmålene til denne delen var:

- a) Hvilke grammatiske strukturer har grunnordene som *-aktig* kan stå sammen med?
- b) Hvilken type avledningssuffiks er *-aktig* og hvilken rolle har suffikset i orddanningen?

I denne delen ville jeg se på grammatiske strukturer i grunnordene til *-aktig*. Både fordi dette er interessant i seg selv, men også fordi det kan vise oss noe om produktivitet. I tillegg ble rollen *-aktig* har i orddanningen diskutert gjennom å prøve å finne ut hvilken grammatisk bestanddel *-aktig* er. Her var det nyttig å kunne se på de ulike grammatiske grunnordsstrukturene til *-aktig* og sammenligne med andre suffiks.

Det andre målet var å undersøke grunnordene til *-aktig* semantisk. Forskningsspørsmålene til denne delen var følgende:

- a) I hvilke semantiske kategorier kan grunnordene med *-aktig* plasseres?
- b) I hvilke ordklasser faller grunnordene med *-aktig*?

- c) Hva er relasjonen mellom grunnord og *-aktig*?
- d) Hvilke begrensninger har orddanning med *-aktig*?

For det første ville jeg se på de semantiske kategoriene som grunnordene med *-aktig* har, for å få et overblikk over de semantiske områdene *-aktig* kan brukes på. Den semantiske kategoriseringen baserte seg på ordklasseinndeling. Det var et poeng det var naturlig å legge vekt på ettersom dette er interessant perspektiv i produktivitetsanalysen. I tillegg forteller ordklassevariasjonen om bruksområdet til *-aktig* semantisk. Videre ble forholdet mellom *-aktig* og grunnord analysert for å finne de generelle betydningsnyansene for adjektiv med *-aktig*. Jeg så også på de semantiske begrensningene som *-aktig* har i orddanningen. Alle suffiks har semantiske begrensninger, og det er derfor et interessant perspektiv semantisk, men også i forhold til produktivitet.

Det tredje målet var å se på produktiviteten til *-aktig*. Forskningsspørsmålene til denne delen var følgende:

- a) Er *-aktig* et produktivt suffiks? Med flere delspørsmål:
 1. Har *-aktig* en høy grunnordsfrekvens?
 2. Kan *-aktig* stå med grunnord av forskjellige grammatiske strukturer?
 3. Kan *-aktig* stå med grunnord fra forskjellige ordklasser?
 4. Har *-aktig* mange *hapax legomena* i korpuset?

Forskningsspørsmålene ble undersøkt gjennom å se på forhold som ble avdekket i den grammatiske og semantiske analysen av *-aktig*, henholdsvis mangfoldet av grunnordsstrukturer og ordklassevariasjonen. I tillegg var det relevant å se på grunnordsfrekvens og antallet *hapax legomena* (fra nå av *hapaxer*) i korpuset, ettersom det er konsensus om at dette er forhold som knytter seg tett opp mot produktivitet (Aronoff og Anshen, 1998, s. 245).

Disse forskningsspørsmålene vil til sammen kunne vise generelle tendenser i bruken av suffikset *-aktig* i moderne norsk, og om suffikset er produktivt. Som nevnt i 1.1 har denne oppgaven likheter til doktoravhandlingen til Gunvor Nilsen som undersøker *-aktig* i svensk (Hellberg, Pamp og Platzack, 1994, s. 247). Fellesnevnerne mellom denne oppgaven og Nilsson sin studie er analysen av betydningen av *-aktig*-ord, vurderingen av produktivitet og undersøkelsen av restriksjoner i orddanningen med *-aktig*. Likevel fokuseres analysen til

Nilsson på suffikset *-aktig* i en historisk-semantisk kontekst. Denne analysen vil vektlegge grammatiske og semantiske forhold likt, og i tillegg fokuseres ikke denne oppgaven på et historisk perspektiv, men er en synkron analyse. Videre er det også forskjell i analysemateriale. Denne oppgaven sitt materiale er på rundt 3000 grunnord, mens Nilsson sin oppgave tar for seg cirka 750 *-aktig*-ord.

1.3 Organisering av oppgaven

Kapittel 2 handler om grunnleggende begrep innenfor orddanning. Her redegjør jeg for faguttrykkene *ord*, *affiks* og *grunnord*, og i tillegg orddanningsprosessene *avledning* og *sammensetning*. I kapittel 3 presenterer jeg teoretiske perspektiv som vil bli sentrale i analysene av *-aktig*. Disse teoretiske feltene er området mellom ord og affiks og området mellom avledning og sammensetning. Dessuten trekker jeg fram sentrale teoretiske perspektiv knyttet til semantikk og produktivitet, som den kognitive semantikken og definisjoner av morfologisk produktivitet. I kapittel 4 blir materialet og metoden oppgaven støtter seg på beskrevet. Dette er bruken av og søk i korpus. Metodene til de enkelte analysene blir også greid ut. Kapittel 5 viser fram den grammatiske kategoriseringen av grunnordene til *-aktig*. I tillegg blir rollen til *-aktig* i orddanningen diskutert. Kapittel 6 er en semantisk analyse der jeg ser på betydningen av *-aktig*-ord, og i tillegg beskriver hvilke semantiske domener *-aktig* kan brukes på. Begrensninger i orddanning med *-aktig* blir også tematisert her. Kapittel 7 er en produktivetsanalyse der alle argumenter for at *-aktig* er produktivt suffiks blir samlet og vurdert. Til slutt blir produktiviteten til *-aktig* konstatert. Kapittel 8 inneholder hovedfunnene fra de enkelte analysene, og hele oppgaven samlet. Kapittelet inneholder også en avsluttende drøfting og konklusjon.

2 Orddanning - noen nøkkelbegrep

2.1 Innledning

I dette kapittelet vil jeg presentere noen grunnleggende begrep innenfor orddanning. Termene jeg vil presentere er *ord* (2.2), *grunnord* og *affiks* (2.3) og orddanningsprosessene *sammensetning* (2.4) og *avledning* (2.5). Til slutt vil oppsummere hovedpunktene (2.6). Formålet med kapittelet er å definere og avgrense begreper slik at jeg uttrykker meg klart videre i oppgaven. Dette gjelder spesielt i både det grammatiske og semantiske analysekapitlet, jf. kapittel 5 og 6, samt i produktivitetkapitlet, jf. kapittel 7.

2.2 Ord

ord er et vanskelig begrep å definere på en entydig måte. Den begrepsmessige uklarheten er knyttet til at det kan være vanskelig å fastslå hvilke grammatiske bestanddeler som hører sammen lydlig. Likevel har *Norsk referansegrammatikk* (heretter NRG) forsøkt å legge fram en treffende avgrensning av termen. NRG sine kriterier for begrepet *ord* er vist nedenfor (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s.15). Definisjonen er en kombinasjon av både strukturelle og fonologiske kriterier.

- A. *Et ord er en meningsbærende enhet som kan (men ikke behøver) uttales med eget selvstendig trykk (hovedtrykk)*
- B. *De enkelte delene av et ord kan ikke bytte plass eller skilles fra hverandre ved at et annet ord blir skutt inn.*

(Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 15)

Denne definisjonen vektlegger to områder. Det første er hovedtrykk, og det andre er at et ord ikke kan deles opp ved å skyte inn andre ord. Disse to premisene gjør at man kan skille mellom ord og andre grammatiske bestanddeler, som for eksempelvis avledningssuffiks og bøyningssuffiks. Faarlund, Lie og Vannebo (1997, s. 15) bruker eksemplene *biten* og *en bit* for å illustrere dette. Ser man på ordet *biten*, kan man ikke legge trykk på den etterhengte artikkelen *-en*, mens man kan legge trykk på *en* i *en bit*. Altså etter kriterium A vil *biten* være ett ord og *en bit* to. Videre skildrer Faarlund, Lie og Vannebo (1997, s. 15) at kriterium B, som sier at et ord ikke kan deles opp, også bekrefter at *biten* er ett ord og *en bit* to. Det er ikke mulig å skyte inn noe mellom *bit* og *-en*, og man kan altså ikke si **bit-stor-en*. I frasen *en bit* derimot, er det

mulig å skyte inn noe mellom disse to ordene, som for eksempel adjektivet *stor* jf. frasen *en stor bit*.

Noen tilfeller er imidlertid vanskeligere å definere. Dette gjelder blant annet sammensatte ord og faste uttrykk som *i ffor* og *i fleng*. Likevel slår man fast at et sammensatt ord er et og samme ord ettersom man får ett primærtrykk, slik som i *blåbær* versus motparten *blå bær*, som har to hovedtrykk og derfor blir regnet som to separate ord (Kulbrandstad og Kinn, 2016, s. 121). Det samme argumentet taler også for at man skal definere både *i ffor* og *i fleng* som to ord.

Man deler ord inn i to undergrupper, bundne og frie (Kenesei, 2007, s. 266). De bundne ordene er artikler, preposisjoner og konjunksjoner. For eksempel har *i ffor* og *i fleng* et bundet ord hver, preposisjonen *i*. Hovedforskjellen er at de frie ordene har sitt eget semantiske innhold, mens de bundne ordene i større grad tjener grammatiske formål. Likevel er begge disse to undergruppene definert som ord ettersom de tilfredsstillende kriteriene til ord som Faarlund, Lie og Vannebo (1997, s. 15) nevner.

Begrepet *ord* er beslektet med begrepet *leksem*. Et *leksem* er en samling av ord som deler en kjernebetydning, men som er stavet og uttalt ulikt (Katamba, 1993, s. 18). Et eksempel er at ordene *gul*, *gult* og *gule* alle er en del av leksemet *GUL* (Kulbrandstad og Kinn, 2016, s. 123). Hovedgrunnen til at man setter et skille mellom ord og leksem, er at man trolig ikke ville godtatt hvis noen sa at de kunne tre ord på norsk, *gul*, *gule* og *gult*. Man ville kanskje sagt at han bare kunne ulike former av samme ord (Kulbrandstad og Kinn, 2016, s. 122). Man kaller *gul*, *gult* og *gule* for ordformer, og sier at ordformene er realiseringer av et leksem. Begrepet *leksem* er nyttig når man skal måle ordforråd. I et slikt tilfelle ville det være unøyaktig å telle løpende ord i en tekst, og mer hensiktsmessig å se på hvor mange leksemer personen kan. Begrepet ord kan altså brukes litt forskjellig, og man setter ulike krav til begrepet ord i ulike kontekster.

2.3 Affiks og grunnord

Katamba (1993, s. 44) skriver at affiks er et ledd som bare eksisterer når de er festet til grunnord. I eksempelet *målbar* er *-bar* et avledningssuffiks som ikke forekommer selvstendig. Katamba (1993, s. 44) skriver videre at det finnes tre typer affiks, nemlig suffiks, prefiks og infiks. Fordi det er suffikset *-aktig* som er denne oppgavens hovedfokus, er det suffiks som vil bli beskrevet i større detalj nedenfor.

Jeg vil støtte meg på Katamba (1993, s. 44) sin avgrensning av faguttrykket *suffiks*. Han definerer suffiks som et affiks som er festet etter en rot. Noen eksempel på suffiks i norsk er – (*n*)*ing*, *-ling*, *-else*, *-er/ar*, *-skap* og *-dom*, med de tilhørende ordene laget med avledningssuffiksene, *baking*, *lærling*, *lettelse*, *skredder*, *slektskap* og *sjukdom* jf. Faarlund, Lie og Vannebo (1997, s. 107). Suffiks, og da avledningssuffiks, er et sentralt begrep innenfor orddanning ettersom man kan bruke avledningssuffiks til å danne nye ord. I denne prosessen fester avledningssuffikset seg etter et grunnord.

Et *grunnord* er definert som den delen av ordet som affikset knytter seg til (Haspelmath, 2002, s. 19). Et annet uttrykk for grunnord er base, men i denne teksten vil jeg bruke betegnelsen grunnord. I undersøkelsen vil materiale som står med *-aktig* være grunnord. Grunnord kan være det man kaller en rot (*eple*), samt rot+rot, altså et sammensatt ord (*blåbær*). Men et grunnord kan også være rot+avledningsaffiks (*kjerring*) eller rot+bøyningsaffiks (*blomster(flt.)*) (Haspelmath, 2002, s. 19). Har man en rot pluss et avledningsaffiks, kaller man det en stamme.

Som regel er det uproblematisk å skille mellom grunnord og affiks. Likevel er det noen ganger vanskelig å vite om man står overfor et rot-rot-grunnord, eller et rot-suffiks-grunnord (Haspelmath, 2002, s. 20). Eksempel på grunnord i materialet som illustrerer dette problemet er *val+nøtt* og *tytte+bær*. I disse tilfellene er det vanskelig å avgjøre om ordleddene *val* og *tytte* eksisterer som egne ord. De kunne ha blitt regnet som prefiks, men samtidig taler noen av egenskapene for at disse ordleddene bør bli regnet som røtter. De to ordleddene *val* og *tytte* ligner mye på forledd i sammensatte ord, og det vil da bli naturlig å definere dem som det (Haspelmath, 2002, s. 21). Et begrep man da kan ta i bruk, er bundne røtter. Dette er da røtter som ikke eksisterer i fri form, men som har for vane å dukke opp i sammensetninger (Haspelmath, 2002, s. 21).

2.4 Sammensetning

Fordi strukturer med *-aktig* har visse likheter med sammensetninger, må sammensetninger også omtales her. Sammensetning er en orddanningsprosess som lager nye ord gjennom å sette to ord sammen til ett (Askedal, 2015, s. 6). Når en slik prosess skjer, ender man opp med et ord med to ledd, et forledd og et etterledd. Et eksempel på dette er når *stein* og *brudd* blir til *steinbrudd*. Selv om sammensatte ord både kan ha sammensatte og avledede for- og etterledd

kaller man de fortsatt forledd og etterledd, jf. *bjørnebærsyltetøy* der både forleddet og etterleddet er sammensatt, samt *kjerringbil* der forleddet er en avledning.

I norsk har vi hovedsakelig to typer sammensetninger, disse heter henholdsvis stammesammensetninger og fugesammensetninger. I en stammesammensetning har ikke forleddet et fugeelement, men har samme form som grunnformen av ordet (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s.68). Eksempel på dette er *bilhjul* og *åskam*. En fugesammensetning derimot, har et fugeelement mellom forleddet og etterleddet. Spesielt vanlig er det at substantiviske forledd får lagt til et fugeelement som enten er en *-s* eller en *-e* (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 68). Det finnes også andre bindelementer som *-er*, *-en* og *-a*, men disse er betydelig mer sjeldne. For fuge-*s* er det ingen klare regler, og former både med og uten fuge-*s* eksisterer ofte side om side. Som hovedregel står ikke fuge-*s* etter ord som ender på *-s* eller *-sj*. I tillegg finner man den sjelden etter røtter som slutter på en vokal. Etter konsonant kan man finne fuge-*s* i en del tilfeller, men det er vanligere at forleddene forekommer uten (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 71). Man finner derimot ofte fuge-*s* der forleddet er en prefiksavledning eller en suffiksavledning og i tillegg der forleddet er et verbalsubstantiv. Til slutt ser man at om forleddet er en sammensetning, forekommer fuge-*s* ofte, fordi fugen viser til et semantisk skille mellom forledd og etterledd (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 72).

Fuge-*e* forekommer også som et fugeelement, men ikke like ofte som fuge-*s* (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 73). En generell regel er at fuge-*e* forekommer når forleddet er et enstavet substantiv som ender på konsonant. Dette er en generell tendens, som selvsagt har flere unntak som for eksempel *åskam*, som er nevnt tidligere i teksten (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 73). Når forleddet ender på en vokal, forekommer fuge-*e* sjelden. I tillegg er fuge-*e* sjelden når forleddet er en sammensetning, som i *storsildfiske* (jf. *sildfiske*). Det har blitt diskutert om den trykklette *e*-en i svake substantiv er et fugeelement eller ikke. Dette er en relevant diskusjon, ettersom det kan være vanskelig å definere hva som er en fuge-*e* og ikke i materialet brukt til å analysere *-aktig* (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 74). Dette er en diskusjon som vil bli adressert i kapittel 4.

2.4.1 Vanlige sammensetningsmønstre i norsk orddanning

Tabellen nedenfor viser de vanligste sammensetningstypene i norsk. I tillegg finnes det andre kombinasjoner mellom forledd og etterledd, men disse er de mest frekvente typene. Som mange andre språk har norsk en preferanse for substantiv-substantiv-sammensetninger (Dressler,

2006, s. 32). Sammensetningstypene er beskrevet i NRG (Faarlund, Lie og Vannebo 1997, s. 68-88). Forleddet er vannrett, og etterleddet er loddrett.

Forledd> Etterleddv	SUB	ADJ	VER.	FRAS.	PREP.	ADV.	DET.	INT.	PRON
SUB	Matsal	Ungkar	Gågate	Ingen manns- land	Førskole	Nåtid	Allmøte	Hurragutt	Hunkatt
ADJ	Lydløs	Sursøt	Slitesterk		Påseilt	Inne- lukket	Selvgod		
VER.	Sildefiske	Nydanne	Sittedanse	Innkalle	Utføre				
PREP					Utpå	Inntil			
ADV.			Krypinn						

Tabell 1. Vanlige sammensetningsmønstre i norsk

Det er mange forskjellige kombinasjoner som sammensatte ord kan forekomme i, noe som tabellen viser oss. I tillegg til mangfoldet i sammensetningsmønstre, kan man også legge merke til at det semantiske forholdet mellom forleddet og etterleddet kan være ulikt. For eksempel er *førskole* en type skole, og dermed er etterleddet den semantiske kjernen. Dette er ulikt i sammensetningen *sursøt*, der ingen av leddene kan sies å være semantisk kjerne, men betydningen er en sum av begge leddene.

2.4.2 Semantiske relasjoner i sammensetninger

Som nevnt er det semantiske forholdet mellom forledd og etterledd ulikt i sammensetninger. I denne delen vil noen av betydningsmønstrene bli forklart. Jeg vil gå i dybden på de tre vanligste kategoriene determinativ, possessiv og kopulativ. Man har også imperative sammensetninger, men ettersom det er en liten klasse, blir den ikke vektlagt.

2.4.2.1 Determinativ

De aller fleste sammensetninger er determinative, som betyr at det er etterleddet som gir hovedbetydningen til sammensetningen og er dermed den semantiske kjernen. Eksempel på dette er *naturvin* og *sportsbil*. Forleddet i sammensetningen bidrar til å betegne en undergruppe av det etterleddet viser til. For eksempel viser forleddet *sports-* til at det ikke er en vilkårlig bil, men at det er en *mindre (ofte toseters) bil med sterk motor og gode kjøreegenskaper* (definisjon fra BOB). Innenfor de determinative sammensetningene har man også ulike undergrupper som

jeg ikke vil gå videre inn på ettersom det ikke er relevant for min problemstilling (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 63).

2.4.2.2 Possessiv

Formelt sett er de possessive sammensetningene bygd opp likt som de determinative. Ulikheten ligger i at forholdet mellom forleddet og etterleddet er annerledes. Et godt eksempel på en possessiv sammensetning er *kjøtt hue*. Hadde det vært en determinativ sammensetning, ville dette ordet hatt innholdet *hode laget av kjøtt*. Likevel er det ikke dette avsenderen sikter til. I denne type sammensetninger er etterleddet, som her er *hue*, en metonymi for en hel person (Nesset, 2011, s. 42). Forleddet betegner en egenskap som personen innehar, derav navnet possessiv (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 66). Andre eksempel på denne typen sammensetninger er *tørrpinn*, *løgnhals* og *pugghest*.

2.4.2.3 Kopulativ

Betydningen av en kopulativ er summen av forleddet og etterleddet. Denne typen sammensetning har ingen semantisk kjerne ettersom ingen av leddene tar større plass enn det andre (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 67). Eksempel på denne typen sammensetning er *sursøt*, *blågul* og *døvstum*. De fleste kopulative sammensetninger er adjektiv.

2.5 Avledning

Avledning er en orddanningsprosess der nye ord blir laget ved hjelp av et avledningsaffiks. Det kan være et prefiks, infiks eller suffiks, som er de tre typene affiks man har (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 90). I denne oppgaven er det suffigering som er sentral, altså avledning med et avledningssuffiks.

Suffigering behandler prosessen der et avledningsaffiks blir koblet til et grunnord. Grunnordene kan være grammatisk ulike, de kan være rotord, avledninger eller sammensetninger (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 90). Avledning lager som regel nye ord som får en ny ordklasse, og i tillegg får ordet ofte en ny eller modifisert betydning. Dersom substantivet *hus* får lagt til avledningssuffikset *-lig*, blir det til adjektivet *huslig*. Betydningen går fra å være *bygning (til en bestemt bruk)* til å bli *som hører til, har forbindelse med hjemmet eller husstanden* (definisjon fra BOB).

Som det tidligere har blitt presisert, kan suffiks ikke stå som et ord. At de ulike affiksene ikke er egne ord, er et krav for at man skal kunne kalle noe en avledning (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 91). Det finnes også grammatiske ledd som man ikke helt vet hvor man skal plassere, ettersom det noen ganger kan være vanskelig å plassere en grammatisk enhet entydig som ord eller suffiks. Dette er en problemstilling jeg vil ta opp senere i kapittel 3. I norsk har man suffiksrikdom som består av både hjemlige og innlånte suffiks, som har kommet inn i språket i ulike tidsperioder. I nyere tid er det primært engelsk vi importerer fra, og et godt eksempel på akkurat dette er *-ish*, som på mange måter er den engelske motparten til *-aktig*. Dette er et suffiks jeg vil se nærmere på i både den grammatiske og semantiske analysen.

2.6 Sammendrag

I dette kapitlet har jeg sett på noen grunnleggende begrep i orddanning. Disse begrepene er relevante å omtale ettersom det gjør at jeg kan uttrykke meg i klarhet i den videre analysen. Dette kapitlet bygger også et grunnlag for resten av oppgaven og vil brukes ved analysene i kapittel 5, 6 og 7. I dette kapitlet har jeg definert begrepene *ord*, *affiks*, *grunnord* og orddanningsprosessene *sammensetning* og *avledning*. De punktene som er relevante for den videre analysen har blitt framhevet. Videre i kapittel 3 vil jeg gå mer spesifikt inn på et teoretisk rammeverk som vil bli brukt i oppgaven.

3 Teoretiske verktøy for undersøkelsen av *-aktig*

3.1 Innledning

I dette kapittelet vil jeg beskrive de teoretiske verktøyene som jeg vil bruke i den grammatiske analysen, den semantiske analysen og i produktivetsanalysen. Delkapittel 3.2 vil ta for seg forholdet mellom avledning og sammensetning, 3.3 handler om området mellom ord og affiks og 3.4 handler om kognitiv semantikk. Videre handler delkapittel 3.5 om adjektivsemantikk og 3.6 om substantivsemantikk. Kapittel 3.7 handler om semantiske kategorier, mens 3.8 omtaler definisjoner av morfologisk produktivitet og 3.9 handler om morfologisk produktivitet sin plass i grammatikken. Til slutt er det et sammendrag i 3.10.

3.2 Mellom avledning og sammensetning

Som nevnt i kapittel 2, kan det i noen tilfeller være vanskelig å skille mellom et ord og et affiks. Sammensetning krever to ulike ord satt sammen, og avledning krever et ord og et avledningsaffiks. Når det oppstår tvil om en enhet er et ord eller et affiks, oppstår det også tvil om selve orddanningsprosessen skal defineres som avledning eller sammensetning. Videre i kapittelet vil jeg se på noen forhold som gjør det vanskelig å skille mellom disse to orddanningsprosessene.

Orddanningsprosessene avledning og sammensetning har mye til felles. Et likhetstrekk er at begge orddanningsprosessene kan skildres strukturelt som $A + B = C$ (Enger og Kristoffersen, 2000, s. 137). Den sentrale forskjellen ligger i B-leddet hvor dette leddet er et ord i sammensetning mens det er et affiks i avledning (her avledningssuffiks). To eksempel med samme A-ledd er *hus-lig* som er en avledning, og *hus-båt* som er en sammensetning. I eksempelet *hus-båt* ser man klart at både *hus* og *båt* kan stå som selvstendige ord, ettersom det er mulig å putte inn noe mellom A- og B-leddet eksempelvis i kombinasjonen *hus, hytte og båt*, og at begge ordene separat har et eget hovedtrykk. Dermed oppfyller de kravene som man setter til selvstendige ord. Når det gjelder *hus-lig*, kan man også sette inn et ledd mellom *hus* og *lig*, eksempelvis *hus-mors-lig* (funnet ved google-søk, ikke representert i AKB). Likevel ser man forskjeller mellom *-lig* og et ord. Avledningssuffikset *-lig* fungerer ikke selvstendig, men er knyttet opp mot grunnordet *husmor*. Definisjonen av suffiks i kapittel 2 viser oss dermed at *-lig* er et suffiks, ettersom det bare kan knyttes til et grunnord.

I mange tilfeller er det glidende overganger mellom sammensetning og avledning. Enger og Kristoffersen (2000, s. 138) trekker fram eksempelet *borgerskap*. Dette ordet kan man dele opp i to enheter, *borger* og *skap*, der det første leddet *borger* er et ord. På den andre siden er det mer problematisk å kategorisere (-) *skap*. Slår man opp i bokmålsordboka (heretter BoB) finner vi substantivet *skap* som refererer til oppbevaringsmøbelet *skap*. Likevel kan man ikke konkludere med at *skap* er et ord i denne sammenhengen ettersom det semantiske innholdet av *-skap* i *borgerskap* ikke refererer til et møbel. Man må derfor konkludere med at det her handler om to typer (-) *skap*, der den ene er et suffiks (*-skap*) og den andre er et ord (*skap*). Den manglende semantiske relasjonen taler altså for at man har to like uttrykk med ulik betydning. Her velger de fleste å konkludere med at det er glidende overganger mellom de to orddanningsprosessene.

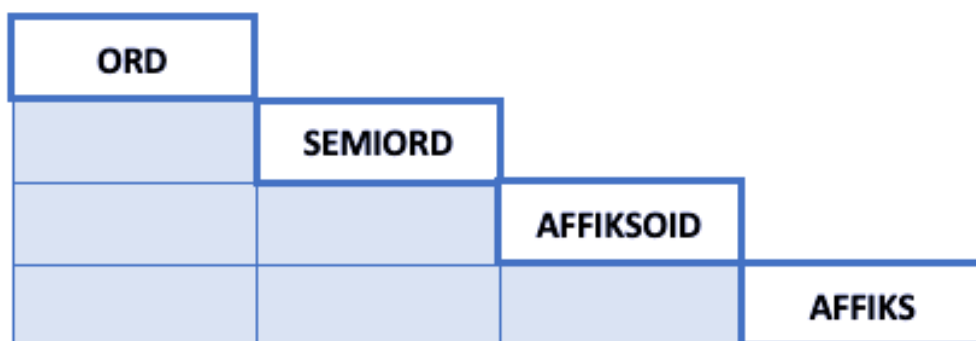
Her ser man at det noen ganger kan være vanskelig å skille mellom ord og affiks, og at det er dette som er grunnen til at man fristes til å beskrive et mellomstadium mellom avledning og sammensetning.

3.3 Mellom ord og affiks

I kapittel 2 der både ord og avledningsaffiks ble definert, kan det virke som om det er klare skiller mellom disse begrepene. Likevel vet man at det ikke er slik, og av og til kan det være vanskelig å definere hvor et ledd hører til. Faarlund, Lie og Vannebo (1997, s. 59) hevder at dette er fordi det er glidende overganger mellom ord og affiks. Kenesei (2007, s. 264) derimot fastholder at det ikke er et kontinuum, men at man på en tydelig måte kan beskrive de morfologiske enhetene mellom ord og affiks. Videre vil jeg skildre begge de to synspunktene.

NRG baserer forklaringen sin ved å trekke fram ordparet *supermarked* og *hypermarked* (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 59). Her blir *super-* definert som et eget ord, mens det er tvil om *hyper-* er et eget ord ettersom det sjelden står selvstendig. Formelt sett skulle man da ha definert *hyper-* som en avledning. Likevel hevder Faarlund, Lie og Vannebo (1997, s. 59) at det vil være uheldig å plassere dette ordparet i forskjellige kategorier ettersom de utvilsomt er like. Dermed plasseres ordparet i samme kategori som *supermarked*, dvs. som sammensetning, men at *hypermarked* er et utypisk tilfelle innenfor den kategorien. Her blir det altså beskrevet at det er glidende overganger mellom ord og affiks, og at man må se hvert tilfelle for seg, for så å definere hvor ordleddene passer inn.

Kenesei (2007) presenterer et annet syn. Han viser til fire tydelige morfologiske kategorier mellom ord og affiks, og hevder dermed at det ikke er glidende overganger mellom ord og affiks. De to morfologiske kategoriene som befinner seg mellom ord og affiks, kaller han *semiord* og *affiksoid*. Kenesei (2007, s. 263) bruker en trappemodell (*'step ladder'*) som en visuell framstilling av synet sitt. Vedlagt ligger en egenkomponert modell.

Figur 1. Egenkomponert figur om området mellom ord og affiks (Kenesei, 2007, s. 236)

Modellen har en hierarkisk struktur der det øverste trappetrinnet representerer det mest selvstendige leddet, som er ord, mens det laveste trappetrinnet representerer det minst selvstendige, som er affiks (Kenesei, 2007, s. 263). Graden av frihet avtar for hvert trinn nedover. Øverst finner man kategorien *ord*. Denne kategorien inneholder både frie og bundne ord. Videre finner man *semiord* og så *affiksoid*. Til sist finner man *affiks*, som ikke har noen ordstyrke. Denne inndelingen er basert på evnen den grammatiske komponenten har til å inngå i en koordineringsreduksjon.

Man har tidligere tenkt at koordineringsreduksjon (heretter KR) er noe som tilhører det syntaktiske domene, men Kenesei taler for å utvide begrepet slik at ordinterne strukturer kan gjennomgå KR (2007, s. 271). Kenesei støtter seg på Höhle (1982) som også hevder at man kan skille mellom ulike morfologiske komponenter gjennom KR, og at ikke bare ord kan gjennomgå KR (2007, s. 268). En KR kan gå i to forskjellige retninger, mot venstre og mot høyre. BCR står for *backward coordination reduction* som er KR mot venstre (fra nå KRV) og FCR står for *forward coordination reduction* som er KR mot høyre (fra nå KRH) (Kenesei, 2007, s. 274). Et eksempel på KRV er *bok- og avishylle*, og et eksempel på KRH er *stemødre og -fedre*. Altså er koordineringsreduksjon en sammentrekning av en frase som har to like ledd, der man da kan stryke det andre leddet i den første (KRH) eller andre (KRV)

konstruksjonen. KRV (*BCR*) og KRH (*FCR*) er to av kriteriene som Kenesei bygger på (2007, s. 277) for å undersøke ordstyrken til de diverse ordleddene. Det siste kriteriet er evnen til å inngå som et ledd i en sammensetning. Kriteriene er vedlagt på bilde.

Table 1
A hierarchy of lexical items

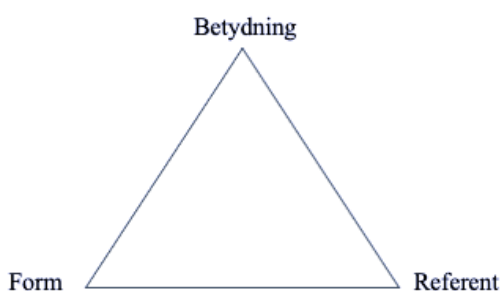
TYPE	TEST		
	Combinability	FCR	BCR
word	+	+	+
semiword	-	+	+
affixoid	-	-	+
affix	-	-	-

Bilde 1. Skjerm bilde av kriterier for ordstyrke (fra Kenesei, 2007, s. 277)

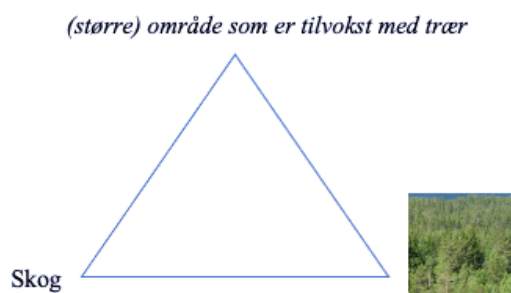
Til å begynne med skildrer Kenesei kategorien *ord*, som står øverst i tabellen. Man kan se at *ord* har egenskapen til å gjennomgå koordineringsreduksjon i begge retninger og i tillegg inngå som et ledd i en sammensetning (2007, s. 277). Videre står kategoriene *semiord* og *affiksoid*. Enhetene innenfor disse kategoriene ligner på hverandre på den måten at de ikke kan stå selvstendig og kan bare forekomme i strukturer med selvstendige ord. Forskjellen er at *semiord* kan inngå i både KRV og KRH, mens *affiksoid* bare kan gjennomgå KRV (2007, s. 276). Det siste steget i trappa er *affiks* som blir karakterisert gjennom at de ikke kan gjennomgå koordineringsreduksjon i noen retning og heller ikke inngå som ledd i en sammensetning (Kenesei, 2007, s. 276). Senere i oppgaven vil disse begrepene bli prøvd ut på *-aktig* for å beskrive ordstyrken til *-aktig* nærmere.

3.4 Kognitiv semantikk

Semantikk handler om betydning (Vogel, 2011, s. 11). Det er flere måter å se semantikken på. Den klassiske semantikken handler om å definere ord gjennom å se på egenskapene som skiller et ord fra et annet (Vogel, 2011, s. 11). Den klassiske semantikken kan likestilles med *læren om tegnenes betydning*, og i denne sammenhengen er det de språklige tegnene det er referert til (Vogel, 2011, s. 12). For å beskrive et språklig tegn kan man se på den semiologiske trekanten som er avbildet under til venstre. Formen er det språklige uttrykket *skog*, referenten er et eksempel fra verdenen, her et bilde av en skog. Betydningen er hva ordet betyr, her er det satt inn en definisjon fra BOB.

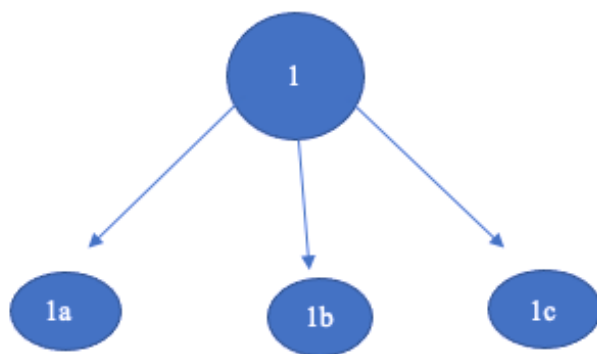
Figur 2. den semiotiske trekanten

Figur 3. den semiotiske trekanten i bruk

Betydningen har en tydelig relasjon til både det språklige uttrykket og referenten i verden. Koblingen mellom form og referent er indirekte ettersom forbindelsen alltid går gjennom betydningen (Vogel, 2011, s. 12). Man kan referere til disse tre størrelsene som tre nivå (Wormnæs, 1971, s. 15). Når man snakker, bruker man ett eller flere av disse nivåene. Snakker man om et begrep, eller form, er man på et annet nivå enn om man snakker om betydningen til et begrep (Wormnæs, 1971, s. 15). For å ta et eksempel viser uttalelsen *Jordbær er egentlig en nøtt* at man refererer til selve tingen, og man er da på referent-nivå.

Man kan spørre seg selv om den klassiske semantikkens definisjon *(større) område som er tilvokst med trær* er en dekkende definisjon på begrepet *skog*? En innvending her er at betydningsnyansene ikke kommer tydelig fram, som for eksempel *krattskog* som består av busker, og *bærskog* som består av bærbusker. Disse to typene skog ville falt utenfor den klassiske definisjonen, og dette er et perspektiv som den klassiske semantikken ikke klarer å gjøre greie for. For å forklare ords betydning går den kognitive semantikken et skritt lenger. I denne tradisjonen står begrepet *prototype* sentralt (Vogel, 2011, s. 14). En prototype er et idealbilde som er verdiladd og personlig. Prototypen for skog kan være *(større) område som er tilvokst med trær*. I tillegg kan prototypen ha andre konnotasjoner. For foreldre kan en dagsutflukt i skogen bli assosiert med noe fantastisk, men for barn som fryser, kan det derimot bli assosiert med noe fælt. Denne strukturen kan bli forklart gjennom en nettverksmodell som vist under.

Figur 4. nettverksmodell for språklig betydning i den kognitive semantikken

Nettverksmodellen bygger på at (1) er betydningen (*større*) område som er tilvokst med trær og betydningsnyansene 1a, 1b og 1c er lagt til som noder i et nettverk. 1a) kan ha lagt vekt på trærne, 1b) kan innebefatte sammensetninger med *skog* og dermed være betegnelse for et mindre område (*bærskog, krattskog*) og 1c) kan være *skog* i overført betydning (Vogel, 2011, s. 14). Dette betydningsnettverket vil være noe som preger alle kategoriene i den semantiske analysen, og som man tydelig kan se. De fleste kategoriene har en prototype, og så flere noder som knytter seg opp mot kategorien som kan karakteriseres som mer perifere eksempel.

3.5 Om adjektiv

Adjektiv er ord som *svak, lur, brun, liten, norsk, stripete, levende* og *hjelpsom*. Adjektiver uttrykker oftest egenskaper og da hovedsakelig permanente kvaliteter som størrelse, form, farge/lys, lydstyrke, smak og taktilitet (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 346). I tillegg kan adjektiv beskrive mer midlertidige egenskaper som for eksempel livstilstand, sinnstilstand og temperatur. Et adjektiv kan enten uttrykke objektive egenskaper eller vurderinger fra avsenderen sin side (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 346). Subjektive vurderinger kan være adjektiv som *fin, god, vakker, stygg, ekkel* og *dårlig*. Man skiller ofte mellom adjektiv som klassifiserer og adjektiv som beskriver. Adjektivene som klassifiserer, er objektive og viser til permanente egenskaper, mens de som brukes til å beskrive, er vurderinger og midlertidige egenskaper (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 346). Likevel kan de adjektivene som uttrykker objektive egenskaper, også inneholde vurderinger, spesielt når adjektivene blir brukt i overført betydning, som i *en stor taler*.

Adjektiv kan gradbøyes (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 347). Dette betyr at adjektivet plasserer substantivet på et punkt eller et område på en skala. På den andre siden er det noen adjektiver som framstår som mer eller mindre faste, noe som gjør det vanskelig å plassere dem

på en skala. Eksempelvis virker det meningsløst å hevde at *Ine er mer barnløs enn Ina*, og videre at *Erna er den mest gifte venninnen min*. Også ordenstall og nasjonalitetsadjektiv er presise beskrivelser, noe som gjør dem vanskelige å gradbøye. Her er det også adjektiv i en mellomposisjon og skillet mellom presise, halvpresise og ubestemte adjektiv er ikke absolutt.

3.6 Om substantiv

Substantiver brukes om *navn eller betegnelser på gjenstander, individer og abstrakte begrep* (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 137). Eksempler på substantiv er *gutt, tre, kirke, traktor, følelse, kaos* og *liv*. Her ser man både at det er konkrete ting som *kirke* og *traktor*, men også mer abstrakte fenomen som *kaos* og *liv*. Substantiver er enten appellativer eller proprier, som også blir kalt fellesnavn og egennavn. Alle substantivene nevnt ovenfor er appellativer. Proprier er ord som *Tromsø, Michael Jackson, Titanic* og *Taliban*. Disse har vanligvis ikke bøyning, men man setter propriene i substantivklassen ettersom de ellers har mye til felles med appellativene (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s.136).

Substantivklassen er en åpen ordklasse, noe som betyr at man stadig vekk får nye ord for nye begreper i klassen. Spesielt kommer det en rekke innlånte substantiver i norsk fra spesielt engelsk. Disse, sammen med fremmedord, kaller man *importord*. Det som skiller et lånord og et fremmedord er at et fremmedord ikke er like tilpasset den norske stavemåten, bøyningen eller uttalen. Det som er felles er at begge er innlånt i språket.

3.7 Semantiske kategorier

Semantiske kategorier er en type kognitivt verktøy, som man bruker til å strukturere og håndtere omverdenen rundt og oss selv (Vogel, 2011, s. 26). De semantiske kategoriene strukturerer de indre begrepene og er en av menneskets mest grunnleggende kognitive handlinger. Disse kognitive handlingene bruker man når man skal skille mellom eksempelvis en stol som står i et rom, når man skal snakke om stolen, når man tenker på stolen og når man hører hva andre sier om stolen osv. (Vogel, 2011, s. 27). Her skiller man mellom begrepet *stol*, og *stol* som en reell enhet ute i verden. Dette er i tråd med den semiotiske trekanten som forteller oss noe om at språklig betydning har flere nivå som ble forklart i 3.4 om kognitiv semantikk.

Noen medlemmer i en kategori ligger nær til sentrum, mens andre befinner seg mer i periferien (Vogel, 2011, s. 27). Viss man ser på kategorien fugl, kan man tenke seg at *spurv* ligger tett opp mot sentrum, ettersom den har et nebb, to vinger og kan fly noe som kanskje er egenskaper

man tillegger en fugl. En *spurv* kan derfor utgjøre kategorien sin prototype, som vil si et slags prakteksemplar for kategorien (Vogel, 2011, s. 27). Et mer perifert eksempel kan være *struts*, som ikke kan fly, og i hovedsak er mye større enn det man tenker på som en fugl. Likevel deler man inn kategorier etter familielikhet, og ettersom det er en viss likhet mellom de to eksemplene plasserer man dem i samme kategori (Vogel, 2011, s. 37). Gjennom dette kan man konkludere med at det er et slags gradsskille i medlemskap i en kategori. På grunn av dette ser man ofte at det er diffuse grenser mellom de ulike kategoriene. Disse diffuse grensene er ikke et problem i den kognitive semantikken ettersom dette bare blir regnet som en beskrivelse av hvordan språket fungerer (Vogel, 2011, s. 27).

Det er flere som har prøvd å klassifisere språket i generelle semantiske kategorier. Dixon (2005, s. 82) gjør et forsøk på akkurat dette. Han deler kategoriene inn i ordklassene adjektiv, substantiv og verb. Denne inndelingen er laget for det engelske språket. Likevel hevder Dixon at den kan være relevant for flere språk, men at kanskje ordene eventuelt kan tilhøre andre ordklasser enn i engelsk. Dixon skriver at alle leksikalske ord i et språk kan bli gruppert i semantiske kategorier, som hver har en felles betydningskomponent med typiske grammatiske egenskaper (Dixon, 2005, s. 81). En av de grammatiske egenskapene for en kategori er dens tilknytning til en ordklasse (Dixon, 2005, s. 81). Dixon poengterer at de semantiske kategoriene ikke er gjensidig utelukkende (2005, s. 81). Dette betyr i praksis at et leksikalsk ord kan tilhøre flere kategorier. Dette gjelder ofte mer spesialiserte ord ettersom de kan kombinere flere typer semantiske egenskaper, og dermed vanskelig plasseres utvetydig innenfor en kategori. Disse kategoriene vil videre utdypes i kapittel 4.

3.8 Definisjoner av morfologisk produktivitet

I denne delen vil jeg se på ulike definisjoner av begrepet *morfologisk produktivitet*. Dette er et begrep som det har vært uenighet rundt, og dette er muligens bakgrunnen for at produktivitet har blitt skildret som et av de mest uklare begrepene i moderne språkhistorie (Enger og Kristoffersen, 2000, s. 95). Også Berg (2020, s. 117) skriver at begrepet *morfologisk produktivitet* har holdt forskere opptatt i flere tiår. Dette viser oss hvordan *morfologisk produktivitet* er et begrep som det er mange ulike syn på. I dette delkapittelet vil jeg trekke fram ulike perspektiv for så å legge til grunn den definisjonen som er mest hensiktsmessig for å måle produktiviteten til *-aktig*.

Det første perspektivet jeg vil trekke fram, finner man i Bauer (2001) som blant annet gir et historisk overblikk over temaet produktivitet. Essensen hos Bauer (2001) er å få fram de ulike definisjonene som fins og vurdere dem opp mot hverandre. Et av de første perspektivene som kommer fram, er at noen attribuerer produktivitet til affiks, noen til morfologiske prosesser, noen til morfologiske regler og noen få til ord (2001, s. 12). Bauer poengterer hvordan man får en veldig smal definisjon av produktivitet om man hovedsakelig attribuerer produktivitet til affiks (2001, s. 12). Videre blir det forklart hvordan det ikke ser ut til å være empirisk forskjell mellom en morfologisk regel og en morfologisk prosess, og dermed blir disse to synene slått sammen. Andre har foreslått at ord kan være produktive. Også dette synet blir avvist. I oppsummeringen konkluderer Bauer (2001, s. 32) med at: *Productivity can, at all times, be considered to be a feature of individual morphological processes* og det er dette som blir stående som hovedforståelsen.

Et annet syn på produktivitet finner man hos Aronoff og Anshen (1998). De definerer morfologisk produktivitet som.. *the extent to which a particular affix is likely to be used in the production of new words in the language* (1998, s. 243). Her er domenet til produktivitet affikset alene. I følge Aronoff og Anshen sin definisjon vil ikke sammensetning kunne bli regnet som produktiv (Bauer, 2001, s. 12). Askedal (2015, s. 3) skildrer hvordan sammensetning er den viktigste orddanningsprosessen på norsk, der substantiv + substantiv sammensetninger er vanligst. Derfor kan det virke lite hensiktsmessig å ekskludere denne prosessen i definisjonen av produktivitet, til fordel for de prosessene som danner ord gjennom prefigering, infigering og suffigering.

Haspelmath (2002, s. 98) presenterer samme perspektiv som Bauer (2001, s. 32) på morfologisk produktivitet. Han definerer morfologisk produktivitet på følgende vis: *a morphological rule or pattern is said to be productive if (and to the extent that) it can be applied to new bases and new words can be formed with it*. I tillegg trekker Haspelmath (2002, s. 100) opp et skille mellom produktivitet og kreativitet, men velger selv å ikke ta i bruk denne distinksjonen. Forskjellen mellom de to begrepene er at kreativitet bygger på at det nye ordet som blir laget ville ha framstått som uvanlig for en innfødt språkbruker, mens produktivitet hadde handlet om at ordet som oppstod var formet etter konvensjonelle mønstre (Haspelmath, 2002, s. 101).

I tillegg blir morfologisk produktivitet definert som et graduert fenomen ettersom man ikke kan hevde at et affiks er helt uproduktivt (Aronoff og Anshen, 1998, s. 243). Baayen (2009, s. 2)

skildrer hvordan dette er et av spørsmålene som er relevante innenfor måling av produktivitet, og som har blitt diskutert. Likevel er den vanlige oppfatningen at produktivitet er en gradsbeskrivende egenskap ved en orddanningsprosess.

For å oppsummere kan man finne fellesnevnerne i alle definisjonene. Alle tre definerer morfologisk produktivitet som en prosess der nye ord blir dannet gjennom kjente orddanningsmønstre. Likevel er det forskjeller i hva de ulike forskerne mener om hva som er produktivt. Noen mener at det er regler som er produktive, mens andre ser på morfologiske prosesser som produktive, og andre igjen på selve ordet. De fleste definisjoner legger til grunn at det er en morfologisk prosess eller regel som er produktiv, og dette betyr at produktivitet kan gjelde for mer enn bare affiks. Til sist kan man også hevde at produktivitet er en gradsbeskrivende egenskap, ettersom man ikke med sikkerhet kan hevde at en morfologisk prosess noen gang er helt uproduktiv.

3.9 Plassering av morfologisk produktivitet i grammatikken

Plasseringen av morfologisk produktivitet i grammatikken er avhengig av hvilken definisjon man legger til grunn. Eksempelvis vil rollen være mindre framtrædende om man kun regner med at morfologisk produktivitet omfatter affiks, og mer framtrædende om man hevder at morfologiske prosesser eller regler også kan ha høy eller lav grad av morfologisk produktivitet. I tillegg kan skillet mellom produktivitet og kreativitet, som Haspelmath (2002, s. 101) argumenterer for, ha implikasjoner for rollen som produktiviteten kan ha i grammatikken.

For det første kan man se på saken i et bredt perspektiv og konstatere at produktivitet også er en del av morfologiens sfære (Haspelmath, 2002, s. 98). Aronoff og Anshen skriver i sin artikkel at morfologien «*deals primarily with the internal structure of the potential complex words of a language*» (1998, s. 237). Videre skriver de at dette står i kontrast til leksikonet som i større grad er beskrivelser av ordene som faktisk er medlem av et språk (Aronoff og Anshen, 1998, s. 237). Morfologien handler om potensialet av orddanningen i et språk, mens leksikonet lagrer ord som allerede er i bruk. Likevel er det åpenbart at de to er avhengige av hverandre ettersom leksikonet er basen for morfologien fordi det legger til materialet som brukes i orddanningen. Produktiviteten er plassert innenfor morfologien, og den hører til både innenfor avledningsmorfologien og sammensetningsmorfologien (Bauer, 2001, s. 14). Man kan si at

uavhengig av hvordan man vil definere produktivitet, handler det om hvordan nye ord blir til innenfor et språk.

For å trekke inn et annet perspektiv vet man at flere har ønsket å avgrense den morfologiske produktiviteten sitt domene. For eksempel mener Haspelmath (2002, s. 101) at det er et skille mellom produktivitet og kreativitet. Bauer (2001, s. 23) på sin side hevder at diskusjonen om at produktivitet bare skjer i noen typer orddanninger, er begrensende for termen. Jeg vil derfor hevde i denne oppgaven at morfologisk produktivitet ikke trenger å avgrenses til helt klart definerte domener, og at produktivitet dermed får en større rolle innenfor orddanningsfeltet. Dette er en del av en større diskusjon hvor man regner produktivitet som et fenomen som lager nye ting i språket. Da vil man ikke kunne knytte produktivitet bare til en enkelt del av det grammatiske systemet.

I dette delkapittelet har jeg sett på hvor morfologisk produktivitet er plassert i orddanningen. Et hovedpoeng i denne sammenhengen er at plasseringen av produktivitet handler i stor grad om hvilken definisjon man legger til grunn, ettersom domene til produktivitet er ulikt i mange av definisjonene. Eksempelvis er rollen og plasseringen i grammatikken annerledes om man legger til grunn at produktivitet i hovedsak omhandler affiks, eller om man legger til grunn en bredere definisjon. I dette delkapittelet har argumentasjonen vist oss at man ikke kan knytte produktivitet til en enkelt del av det grammatiske systemet, men at den omfatter flere orddanningsprosesser.

3.10 Sammendrag

I dette kapittelet har jeg sett på flere teoretiske perspektiv som vil bli viktige i analysen av *-aktig* i kapittel 5,6 og 7. Konkret har jeg sett på området mellom ord og affiks, og i tillegg området mellom avledning og sammensetning. I denne sammenhengen blir også begrepet koordineringsreduksjon (KR) viktig, ettersom det kan være et verktøy som hjelper oss til å beskrive området mellom ord og affiks. Dette begrepet kan man også bruke til å diskutere hvor *-aktig* skal plasseres. Videre handlet kapittelet om semantikk, og det første perspektivet som ble trukket fram var den kognitive semantikken. Videre ble temaetne substantiv og adjektiv diskuterte, ettersom dette er sentrale ordklasser i den semantiske analysen. Dessuten ble semantiske kategoriseringer løftet fram og til dels forklart. Til slutt ble definisjoner av morfologisk produktivitet, og plasseringen av produktivitet i grammatikken diskutert.

4 Metode

4.1 Innledning

Dette kapitlet er en presentasjon av arbeidsmetodene og materialet som har blitt brukt i undersøkelsen av *-aktig*. Kapitlet starter med en introduksjon av korpus og korpusundersøkelser i 4.2, før jeg skildrer materialet og framgangsmåten som er brukt i denne oppgaven i 4.3. Den grammatiske kategoriseringen blir gjennomgått i 4.4 og i 4.5 vil jeg beskrive den semantiske kategoriseringen. I 4.6 vil jeg diskutere hvordan man kan måle produktiviteten til *-aktig*, før jeg til slutt oppsummerer i 4.7.

4.2 Korpus og korpusundersøkelser

Store Norske Leksikon skriver at et korpus ... *representerer språkbruk som har funnet sted i en naturlig sammenheng i skriftlig eller muntlig form*, og at det enten er en elektronisk eller fysisk tekstsamling (Andersen, 2019). Et korpus kan ikke sies å være representativt for språket til en hel populasjon i streng statistisk forstand, og man kan dermed ikke overdrevent generalisere resultatene fra studien for en hel populasjon (Andersen, 2019). Likevel er korpusundersøkelser en mye brukt metode for å samle data og belegg til studier som ser nærmere på faktisk språkbruk. Det er fordi et korpus representerer faktisk språkbruk gjennom autentiske tekster. En korpusstudie kan finne generelle tendenser i språkbruken, men ikke klare sannheter for alles språkbruk.

En korpusstudie er en kvantitativ studie, som betyr at man studerer en større mengde tekst. Bybee (2006, s. 7) forklarer det slik.

Corpus studies often reveal quantitative patterns that are not available to introspection but that are likely to be important to the understanding of how speakers store and access units of language.

Sitatet viser at kvalitative språkstudier, som korpusstudier, finner de generelle mønstrene i språkbruken. Denne informasjonen kan man ikke finne gjennom introspeksjon, altså metoden der man gransker egen språkbruk, og heller ikke ved kvalitative studier, der man studerer enkelte strukturer innenfor en mindre mengde tekst. I begge disse tilfellene er tekstgrunnlaget for snevert til å finne mønster og tendenser som preger språket hos en større gruppe mennesker.

Fordelen med en korpusstudie ligger i størrelsen på datamaterialet og nøyaktigheten og tilgjengeligheten til korpuset. En korpusstudie er et godt utgangspunkt for oppgaven.

4.3 Bruken av korpus i studiet av *-aktig*

I denne oppgaven har jeg valgt en korpusbasert tilnærming til forskningsspørsmålene. Jeg vil i 4.3.1 beskrive korpuset som jeg brukte i denne undersøkelsen og deretter begrunne valget av akkurat denne typen korpus i 4.3.2, før jeg skildrer den konkrete framgangsmåten i 4.3.3. Til sist i 4.3.4 vil jeg vise hvilken støy man kunne støte på i arbeidet med å hente data fra korpuset. Til sist vil jeg oppsummere hovedpoengene fra kapittelet.

4.3.1 Relevansen av Aviskorpus bokmål

Formålet med denne oppgaven, er som nevnt, å undersøke grammatiske og semantiske strukturer i grunnordene til *-aktig* i tillegg til å se på produktivitet. Til dette formålet har Aviskorpus-bokmål (heretter AKB) inne på clarino.uib.no blitt brukt. Dette korpuset inneholder et samtidsspråk, fordi materialet til korpuset er hentet fra norske nettaviser. AKB har 2 018 286 413 ordformer (mars 2021), som betyr at mengden språkmateriale er stort. I tillegg er dette korpuset et monitorkorpus, noe som betyr at korpuset kontinuerlig innsamler materiale.

Når det gjelder analysen er det en fordel å bruke tekstkorpus ettersom det gir tilgang til omfattende mengder med språkdata. AKB inneholder 4563 ulike grunnord som står med *-aktig* (desember 2020), som viser at det er mange grunnord som kan undersøkes og kategoriseres. Grunnet oppgavens omfang og restriksjoner har jeg ikke undersøkt alle grunnordene, men et utvalg på rundt 3000. Dette kan regnes som et dekkende antall grunnord for å kunne finne mønstre i bruken av *-aktig* i moderne norsk (bokmål). På grunn av at tekstmengden er stor, kan også språkmateriale sies å være nokså representativt for språkbruk generelt.

Oppgavens formål er også å undersøke produktiviteten til suffikset *-aktig*. AKB er et monitorkorpus, som betyr at korpuset kontinuerlig innhenter materiale. Grunnen til at dette er en fordel når man skal studere produktivitet er at ordene som er enkeltforekomster, kalt hapaxer, vil komme tydelig fram. Som mange kilder nevner er et høyt antall hapaxer tett knyttet opp mot høy grad av produktivitet (f.eks Aronoff og Anshen, 1998, s. 244). Et korpus kan også enkelt finne grunnordsfrekvensen (e. *type frequency*), som også knyttes til produktivitet (Baayen, 2009, s.12). Her er det også en fordel at korpuset er stort, slik at man kan avdekke andre forhold

som er knyttet til produktivitet. Dette er faktorer som tall på grunnord av forskjellige ordklasser og ulike grammatiske strukturer i grunnordene.

4.3.2 Framgangsmåte

Det første steget var å søke for å finne ut hvor mange *-aktig*-ord korpuset inneholdt. Gjennom søkeordet **aktig* finner man alle ord som ender på dette suffikset. Vedlagt i bilde kan man se at grunnordsfrekvensen (dvs. antall ulike grunnord) som var 4563.

CLARINO eng | nob | Logg inn: CLARIN

Korpuskel :: Aviskorpus (Bokmål) :: Ordliste

Avansert søk | bytt til Enkelt søk | Søkehistorie ...

"*aktig" \ <>

Søk | Raffiner vindu: 5 tokens | Stop | Lagrede søk ...

Done. Real time: 0.08 sec. (0.10 CPU sec.). Match size: 100867

Antall treff: 100867 **unique values: 4563** | Atributt: word | ignorert storskriving | sorter: etter frek

Side 1 av 17. Previous Next

46259 (45,86%)	nøyaktig	79 (0,08%)	guttaktig	38 (0,04%)	haukaktig	22 (0,02%)	sil
13613 (13,50%)	feilaktig	77 (0,08%)	thrilleraktig	38 (0,04%)	saltaktig	21 (0,02%)	Bl
5737 (5,69%)	delaktig	75 (0,07%)	Unøyaktig	38 (0,04%)	erkenaktig	21 (0,02%)	H:
4906 (4,86%)	Nøyaktig	75 (0,07%)	plastaktig	37 (0,04%)	grøtaktig	21 (0,02%)	Ly
4479 (4,44%)	fabelaktig	74 (0,07%)	haukeaktig	37 (0,04%)	klisjeaktig	21 (0,02%)	Pt
2521 (2,50%)	fordelaktig	72 (0,07%)	løsaktig	36 (0,04%)	pepperaktig	21 (0,02%)	ge
1208 (1,20%)	unøyaktig	71 (0,07%)	bohemaktig	36 (0,04%)	svikaktig	21 (0,02%)	re

Bilde 2. Skjerm bilde av korpuset som viser grunnordsfrekvensen til *-aktig*.

Dette skjerm bildet er fra desember 2020. Grunnordsfrekvensen i mars 2021 er høyere dvs. på 5626 ord. Dette er har sin forklaring i at det er et monitorkorpus som stadig vekk får lagt til nytt materiale. Likevel, ved gjennomføringen av studiet mitt var tallet 4563, og det er dette tallet som blir brukt videre. Som sagt undersøkte jeg rundt 3000 av disse grunnordene.

Det neste steget var å sortere grunnordene i kategorier. Kategoriene vil bli omtalt i 4.4 og 4.5. Det mest hensiktsmessige var å få med bredden i *-aktig*-ordene i kategoriseringen. Dette gjorde at sorteringen begynte på side 1 til og med side 7, for så å sortere ord fra den siste siden (17) til og med side 11. Denne metoden var gunstig fordi materialet framstod annerledes fra side 1-7 og side 11-17. Et eksempel på forhold som viser dette er at personnavn hadde 279 forekomster på side 1-7, mens på side 11-17 var det fem personnavn. I tillegg var det flere fraser mellom side 11-17, enn mellom side 1-7. Grunnen til denne forskjellen er at side 11 og 17 inneholder hapaxer, mens det var grunnord med flere forekomster på side 1-7. Totalt sorterte jeg 3500 ord,

som jeg vurderte som et dekkende materiale. Likevel vil det faktiske tallet på grunnord som ble tatt med i analysen mindre på grunn av støy i korpuset.

Ord som *nøyaktig*, *delaktig* og *fabelaktig* viste seg vanskelig å plassere. NRG skildrer at *nøyaktig* består av adjektivet *nøy* og *-aktig*, og det samme med *delaktig* som består av substantivet *del* og *-aktig*. Likevel gir Det Norske Akademis ordbok (heretter NAOB) et annet perspektiv der *nøyaktig* (fra *nōchachtik*¹) og *delaktig* (fra *delachtich*²) er importert som selvstendige representanter. Også *fabelaktig* blir forstått som å ha bli importert som en selvstendig representant. På grunn av at både *nøyaktig*, *delaktig* og *fabelaktig* skiller seg fra andre *-aktig*-ord semantisk vil ikke disse bli inkludert i analysen.

4.3.3 Støy

I et korpus vil det alltid eksistere forekomster i korpuset som ikke i realiteten representerer et nytt grunnord, kalt støy. I korpuset var det hovedsakelig fire typer støy; ord som forekom to ganger både med stor og liten bokstav, ord som forekom to ganger både med og uten bindestrek, feilformateringer og åpenbare skrivefeil. Disse forholdene vil jeg greie ut om videre

Det første punktet er ord som forekom to ganger med både stor og liten bokstav. Et eksempel på dette er at jeg fant både variasjonen *Pæreaktig* og *pæreaktig*. I korpuset vil *Pære* og *pære* stå som egne grunnord, men i denne analysen vil de bli regnet som ett og samme grunnord (*pære*). Ettersom jeg søkte etter etterledd, var det derfor ikke mulig å styre søkestrengen slik at bare ord med liten forbokstav skulle komme som resultat. Dette gjorde dette at mange av de 3500 ordene ble kuttet vekk, og det reelle antallet grunnord ble rundt 3000.

I tillegg kunne mange av eksemplene stå både med bindestrek og uten bindestrek, som *jazz-aktig* og *jazzaktig*. Også her valgte jeg å se vekk fra bindestrek og stryke det ene eksemplet, og da bare registrere *jazzaktig*. Man kunne se en tydelig tendens ved at de mest utilpassa engelske orda, eller ord fra andre språk, stod med bindestrek, og de som var mer tilpasset stod uten. I tillegg stod fraser ofte med bindestrek og likeens de fleste proprium. Men ettersom dette er et vanlig fenomen ble det ikke tatt med som et sentralt poeng i analysene.

¹ <https://naob.no/ordbok/nøyaktig>

² <https://naob.no/ordbok/delaktig>

I tillegg måtte jeg kutte vekk de ordene som var feilformatteringer, som er noe man vil finne i alle korpus. For eksempel stod *rÅ,veraktig*, som et grunnord. Etersom *røveraktig* allerede var registrert, ble dette grunnordet strøket og ble ikke regnet som et gyldig bidrag til analysene.

Skrivefeil var også en støyfaktor. I tillegg var det flere som hadde gjort samme feilen, og det gjorde at det var vanskelig å registrere disse tilfellene. Likevel, når man så på konteksten var det tydelig at noen av ordene var stavet feil. Eksempel på dette er *boemaktig* som egentlig skulle være *bohemaktig*. For å luke ut disse forekomstene så jeg på kollokasjonen inne på korpuslisten. Inne på kollokasjonene kunne man enkelt finne ut at dette var skrivefeil, og de ble luket vekk. Vedlagt på bilde ser man på kollokasjonen at betydningen skal være *bohemaktig*.

Bilde 3. Skjerm bilde av en skrivefeil som representerer støy i korpuset

For å konkludere kan man hevde at det er flere faktorer som gjør at det reelle tallet på grunnord jeg har analysert er litt mindre enn 3500, og er på rundt 3000. De to støyfaktorene som var mest framtrødende var ordformer som forekom to ganger både med liten og stor forbokstav, og ordformer som forekommer to ganger både med og uten bindestrek. De to andre faktorene som var feilformateringer og skrivefeil var mindre framtrødende. Samlet sett var det omtrent 450 ord som ikke ble med i analysen.

4.4 Grammatiske kategorier

Som nevnt i delkapittel 4.3.2 ville jeg komme tilbake til de grammatiske og semantiske kategoriene. I dette delkapittelet vil jeg ta for meg de grammatiske kategoriene i tillegg til framgangsmåten til analysen.

Den grammatiske analysen ble gjennomført ved å sette opp lister i excel med vanlige grammatiske strukturer av grunnord og plassere grunnordene i de kategoriene som passet. Eksempel på kategoriene var *rot*, *rot med fuge* og *sammensetning*. Det ble behov for flere kategorier etter hvert, slik som avledning med fuge, importord, fraser osv, og disse ble lagt til. I tillegg opprettet jeg noen kategorier som bare fikk et eneste eksempel, som rot med flertallsbøyning som bare fikk et grunnord, *blomsteraktig*. I slike tilfeller ble disse lagt til i en annen kategori med en tilhørende fotnote i vedlegget. Vedlagt ligger de ulike kategoriene.

a) rot	f) rot med avledningssuffiks og fuge
b) rot med fuge	g) svakt bøyde substantiv
c) sammensetning	h) hybridkonstruksjoner
d) sammensetning med fuge	i) fraser
e) rot med avledningsaffiks	

Materiale ble sortert i disse ni kategoriene. Som man kan se i kategori h) kan *-aktig* ha *proprier* som grunnord. I den grammatiske analysen var det viktigst å få fram de grammatiske strukturene i appellativene, og mindre interessant å se på *propriene*. Formelt sett tenker man seg at *propriene* er en egen samlet kategori i den grammatiske analysen, og de engelske *propriene* er inkludert i hybridkonstruksjoner sammen med appellativene. Likevel er de sortert i forbindelse med den semantiske analysen, der dette er et mer interessant perspektiv der, og jeg vil presentere underkategoriene til *proprier* i delkapittel 4.5.

I den grammatiske analysen støtte jeg på et problem i forhold til å skille mellom bøyings-*e* og fuge-*e*. Det er noen som mener at *e-en* i et substantiv, i eksempelvis *hane*, *stykke* og *vise*, er en binde-*e* og ikke den *e-en* som man finner i substantivet ellers. Et argument for dette er at *e-en* noen ganger blir borte i enkelte sammensetninger, eksempelvis *leirjord* av *leire* (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 74). Likevel er det flere forhold som taler mot dette. Et punkt er at i noen dialektformer er forleddet identisk med substantivet i dialekten (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 74). Eksempelvis *slea* i *sleaføre* og *kaku* i *kakuskive*. Dessuten er dette tilfellet i mange stedsnavn som *Haraløkka* og *Stugusjøen*. I den grammatiske analysen er disse substantivene satt opp som en egen klasse under benevnelsen *svak bøyning*. I dette ligger det at jeg vil regne *e-en* som en del av forleddet, og at det er en bøyings-*e* og ikke en fuge.

4.5 Semantiske kategorier

Grunnlaget for den semantiske analysen er Dixon (2005) sin artikkel om semantiske kategorier i ordklassene substantiv, adjektiv og verb. De semantiske kategoriene knytter seg til ordklasser ettersom de like grammatiske egenskapene innenfor en ordklasse sammenfaller med forholdsvis likt semantisk innhold (2005, s. 81). Videre vil jeg greie ut om denne kategoriseringen og framgangsmåten til analysen.

Den semantiske kategoriseringen for substantiv ble brukt i fullstendig form. I tillegg ble det lagt til noen ytterligere kategorier ettersom Dixon (2005) sin framstilling viste seg å ikke være dekkende nok for noen typer ord. Nedenfor ligger kategoriene presentert i en listeform, der hovedkategoriene er markert med en understreking, underkategorier er markert med bokstaver, videre underkategorier med romertall og andre underkategorier der igjen er markert med tall. Dette systemet fungerte godt og passet til materialet.

a) konkret

- a. *menneske*
 - i. *rang*
 - ii. *sosial gruppe*
 - iii. *slekt*
- b. *andre animate*
- c. *deler*
 - i. *kroppsdeler*
 - ii. *andre*
- d. *Ikke-animat*
 - i. *planter*
 - ii. *himmellegemer og vær*³
 - iii. *miljø*
 - iv. *gjenstander*⁴
 - 1. *bygninger*
 - 2. *mat og drikke*
 - 3. *framkomstmiddel*
 - 4. *diverse*

b) abstrakt

- a. *tid*
- b. *sted*
- c. *mengde*
- d. *formvariasjon*

³ I Dixon sitt materiale er dette to kategorier. Her er det en ettersom det er en liten kategori. Med den sterke tilknytningen til himmelen var det naturlig å plassere de i samme kategori.

⁴ Dixon beskriver at *gjenstander* ikke har underkategorier. Ettersom kategorien var veldig stor og uoversiktig ble det lagt til fire underkategorier.

- e. *språk*
- f. *overnaturlige fenomen*⁵
- c) *tilstand*
 - a. *mental*
 - b. *kroppslig*
- d) *aktivitet*
- e) *talehandling*
- f) *sjanger*⁶
 - a. *film*
 - b. *musikk*

Dixon (2005, s. 81) sin kategorisering handler om appellativer. Dette gjorde at de grunnordene som var propriier ikke passet inn i kategoriene. Ettersom det var ganske mange propriier, ble det nødvendig å lage en gruppe grunnord innenfor propriier. Under er de følgende kategoriene som jeg opprettet.

a) <i>navn</i>	e) <i>filmer og tv-serier</i>
b) <i>band</i>	f) <i>sanger og album</i>
c) <i>tv-spill</i>	g) <i>bøker og aviser</i>
d) <i>diverse propriier</i>	h) <i>stedsnavn</i>

Alle disse kategoriene er forholdsvis store, og det var derfor nødvendig å gjennomføre analysen slik. Eksempelvis har klassen *navn* 280 medlemmer, noe som gjør at den blir for stor å ikke ta med i betraktning.

I forhold til adjektiv og verb finnes det tilsvarende kategoriseringer. Likevel var det ikke grunnord fra korpusutvalget i alle kategoriene som Dixon (2005) presenterer for adjektiv og verb. Av adjektivene finner man eksempel i hovedkategoriene *dimensjon*, *fysisk egenskap*, *alder*, *farge*, *vurdering* og *menneskelig tilbøyelighet*. Dixon (2005, s. 96) deler verb inn i primære og sekundære verb. Verbene som *-aktig* kan stå sammen med er primære, noe som betyr at de refererer til en aktivitet eller tilstand. Primære verb har underkategoriene primær A

⁵ Overnaturlig er en kategori man ikke finner hos Dixon. Likevel er det vanskelig å plassere disse grunnordene andre steder, og jeg opprettet derfor denne kategorien.

⁶ Heller ikke del av Dixon sin kategorisering, men lagt til etter hvert.

og primær B, hvor alle verb *-aktig* kan stå sammen med er primære A verb. Der finner man forekomster i klassene *påvirkning, bevegelse, i relasjon til kroppen og sosial kontakt*. Ettersom både verb og adjektiv ikke har forekomster i alle kategoriene til verb og substantiv vil jeg ikke gi en fullstendig utlegging kategoriene for disse ordklassene.

Dixon (2005, s. 81) beskriver kategoriene som universelle, fordi alle språk vil ha ord som passer inn i kategoriene. Likevel kan ordene tilhøre andre ordklasser, slik som på språket dyribal, der nesten alle substantiv tilhører *konkret*. De har også ord som handler om *tilstander, egenskaper, aktiviteter og språkhandlinger*, men disse knytter seg til verbklassen. Videre forklarer Dixon (2005, s. 82) at de semantiske kategoriene ikke er gjensidig utelukkende. De fleste representantene for en kategori har en generell betydning og er enkle å plassere. Ord med en spesialisert mening kombinerer ofte flere semantiske egenskaper. Dette gjør at et ord kan plassere seg innenfor flere kategorier. Et eksempel på dette i det norske språket er substantivet *A4* som er et papirformat, men som også kan være et adjektiv som betyr *konvensjonell, normal* eller *standard*. Dette betyr at ordet *A4* både måtte ha blitt plassert innenfor *substantiv* og videre innenfor *type*. Og i tillegg innenfor *adjektiv* og videre innenfor *kvalifikasjon, til vanlig*.

Framgangsmåten til denne analysen var, slik som den grammatiske analysen, og sette opp lister i excel med de ulike semantiske kategoriene og plassere grunnordene i passende kategorier. Etter hvert ble det nødvendig med ytterligere kategorier, som ble lagt til. Noen grunnord var vanskelig å plassere ettersom de var mer perifere eksempel på en kategori. Disse er markert med fotnote i vedleggene med forklaring. I denne analysen er tallet totale grunnord mindre enn i den grammatiske analysen. Dette er fordi røttene som forkom både med og uten fuge ble kun registrert en gang, ettersom fugene ikke er like interessante i den semantiske analysen, som i den grammatiske.

4.6 Hvordan kan man måle produktiviteten til *-aktig*?

I denne delen vil jeg forklare framgangsmåten til produktivitetsanalysen av *-aktig*. For å måle produktiviteten til *-aktig* ble de tre forutsetningene for produktivitet som Bauer (2001, s. 20) presenterer undersøkt. Nemlig faktorene frekvens, semantisk koherens og evnen til å lage nye former. Disse tre faktorene kan ikke enkeltvis regnes som ensbetydende bevis for produktivitet, men faktorer som samlet sett kan peke på enten høy eller lav produktivitet. Videre vil jeg beskrive hvordan man kan måle disse tre faktorene og beskrive framgangsmåten til produktivitetsanalysen.

En måte å måle produktivitet på er å se på grunnordsfrekvensen (Haspelmath, 2002, s. 109). Definisjonen på grunnordsfrekvens er «*the number of lexemes in the lexicon that were formed using that pattern, or that take inflected forms using that pattern*» (Haspelmath, 2002, s. 275). Haspelmath (2002, s. 109) beskriver at dette er ganske enkelt å måle gjennom å undersøke ord i en ordbok, da gitt at ordboken inneholder alle ord i språket. I tillegg er dette mulig å måle gjennom å se på alle de ulike grunnordene i et korpus. Likevel er ikke grunnordsfrekvens det samme som produktivitet. Suffikset *-ment* i engelsk har en høy grunnordsfrekvens, men det er ikke produktiv ettersom suffikset bare har laget noen få nyord i de siste tiårene. Dette er grunnen til at Baayen (2009, s. 13) skriver at grunnordsfrekvens ... *provides only a first approximation of the productivity of a schema*. Likevel vet man at levedyktigheten til et suffiks i stor grad avhenger av frekvensen av bruken (Bauer, 2001, s. 21). I sum kan man si at høy grunnordsfrekvens ikke er synonymt med høy produktivitet, men den kan gi oss en indikasjon på at den morfologiske prosessen er produktiv, og dermed skape et grunnlag for å gjennomføre en produktivitetsanalyse.

Videre er også semantisk koherens et viktig element i vurderingen av produktivitet (Bauer, 2001, s. 21). Dette punktet handler om hvordan en avledning skal henge sammen semantisk og kunne uttrykke et gjennomsiktig og meningsfullt ord for å kunne være produktivt. At ord som blir laget bidrar med et semantisk innhold som er nyttig for en språkbruker er essensielt for graden av produktivitet (Haspelmath, 2002, s. 104). Ved å finne de begrensningene et suffiks har, kan man si noe om hvor produktivt suffikset er. Har suffikset få semantiske begrensninger kan man hevde at det er et element som peker på produktivitet.

Til sist er evnen til å lage nye ord en forutsetning for produktivitet. Dette punktet henger tett sammen med hapaxer, som er ord som forekommer en gang i korpuset. Hapaxene er viktige ettersom mange har knyttet et høyt antall hapaxer til høy grad av produktivitet, fordi man tenker seg at mange hapaxer representerer at mange nye ord blir dannet etter dette mønsteret (Aronoff og Anshen, 1998, s. 244). AKB er et monitorkorpus, som kontinuerlig legger til språkdata. Dette gjør at nydannelser viser seg tydelig, og produktiviteten til *-aktig* kan bli målt på en hensiktsmessig måte. Evnen *-aktig* har til å lage nye ord henger også sammen med mengden ordklasser som grunnordene representerer og mangfold av grammatiske strukturer i grunnordene. Dette er elementer som den semantiske og grammatiske analysen viser.

I produktivitetsanalysen av *-aktig* ble grunnordsfrekvensen, den semantiske koherensen og evnen *-aktig* har til å danne nye ord vurdert. Det samlede resultatet fra denne analysen ble brukt til å vurdere om *-aktig* er et produktivt suffiks i norsk.

4.7 Sammendrag

I denne delen har jeg sett på metodene og materialet som er brukt i analysene av *-aktig*. For det første er dette studiet av *-aktig* en korpusundersøkelse som skal finne de generelle tendensene i bruken av *-aktig* i moderne bokmål. I den grammatiske analysen har jeg vist de ulike grammatiske kategoriene som vil være sentrale i kapittel 5. Jeg har også presentert de semantiske kategoriene som er sentrale i kapittel 6. Til sist har jeg skrevet om produktivitet, ettersom jeg også vil gjennomføre en produktivitetsanalyse i kapittel 7.

5 Grammatisk analyse av *-aktig*

5.1 Innledning

I dette kapitlet vil den grammatiske analysen av suffikset *-aktig* bli presentert. I 5.2 vil de ulike grammatiske strukturene i grunnordene som *-aktig* kan stå med bli vist. Grunnordenes ordklasser bli nevnt ved flere anledninger, ettersom dette er en viktig del av diskusjonen om produktivitet i kapittel 7. Videre vil ordstyrken til *-aktig* vil bli drøftet i 5.3, blant annet ved å sammenligne *-aktig* med andre suffikser og selvstendige ord. I 5.4 vil jeg drøfte statusen til *-aktig* i norsk bokmål i dag i lys av 5.2 og 5.3, og vurdere om *-aktig* er et suffiksoid. Avslutningsvis vil *-aktig* og *-ish* bli sammenlignet i 5.4, for å finne likheter i de grammatiske funksjonene til disse ordene. Til sist blir hovedpunktene fra analysen oppsumert i 5.5.

5.2 Grunnordsstrukturer med *-aktig* - presentasjon av funn

De grammatiske kategoriene av grunnord som kan stå med *-aktig*, er rot (5.2.1), rot med fuge (5.2.2), sammensetning uten fuge i etterleddet (5.2.3), sammensetning med fuge i etterleddet (5.2.4), rot med avledningsaffiks uten fuge (5.2.5), rot med avledningssuffiks med fuge (5.2.6), rot med svak bøyningssuffix (5.2.7), hybridkonstruksjoner (5.2.8) og frasesammensetninger (5.2.9). Jeg vil presentere kategoriene med tilhørende eksempler, i den overnevnte rekkefølgen.

5.2.1 Rot

a) <i>klovnaktig</i>	d) <i>sukkeraktig</i>
b) <i>bæraktig</i>	e) <i>kjøkkenaktig</i>
c) <i>sandaktig</i>	f) <i>advokataktig</i>

Rot er den største kategorien med 733 unike grunnord i språkmaterialet mitt. Grunnordene er både enkle enstavede røtter som i a), b) og c), og mer komplekse flerstavede røtter som i d), e) og f). Denne klassen består hovedsakelig av substantiv, men det finnes også adjektiv, som *blekaktig* og *søtaktig* og i tillegg adverb som *nåaktig*.

5.2.2 Rot med fuge

a) <i>klovneaktig</i>	d) <i>karnevalsaktig</i>
b) <i>urteaktig</i>	e) <i>tvangsaktig</i>
c) <i>hekseaktig</i>	f) <i>pubertetsaktig</i>

Noen røtter har et fugeelement knyttet til seg. Som forklart i kapittel 2 kan substantiviske forledd få lagt til en *s-* eller *e-*fuge. Likevel er det ingen klare regler i bruken av disse fugetypene. Noen tendenser i forekomsten av fugene er at *e-*fuger ofte står når forleddet er et enstavet substantiv som ender på konsonant, og *s-*fuger når forleddet ender på konsonant og er et enstavet eller flerstavet rotord (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 73). I korpuset har man flere eksempel som illustrerer dette blant annet *bjørneaktig*, *bygdeaktig*, som viser *e-*fugen, og *bryllupsaktig* og *ungdomsaktig* som viser *s-*fugen. Flere av grunnordene i korpuset står både med og uten fuge, eksempelvis *klovn* og *karneval*. I korpuset finner man både *klovn* og *klovn + e* og *karneval* og *karneval + s*. Dette kan ha sin bakgrunn i at det er vanlig at forledd med og uten fuge forekommer side om side i ord som tilsynelatende er ganske like (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 70).

Det er størst forekomst av eksempler med *e-*fugen. Av totalt 88 eksempler i denne kategorien er 61 med *e-*fuge og 27 eksempler av *s-*fugen. Dette står i kontrast til Faarlund, Lie og Vannebo (1997, s. 73) som hevder at *e-*fuge forekommer sjeldnere enn *s-*fugen.

5.2.3 Sammensetning uten fuge på etterleddet

a) <i>nærradioaktig</i>	d) <i>flintsteinaktig</i>
b) <i>puslespillaktig</i>	e) <i>landsbyaktig</i>
c) <i>bringebæraktig</i>	f) <i>sportsbilaktig</i>

Sammensetninger uten fugeelement på etterleddet er den nest største kategorien i materialet mitt og teller 654 eksempler. Kategorien er ikke bare stor, men også mangfoldig. Størrelsen på kategorien kan muligvis forklares ved at det er få begrensninger for hvilke sammensetninger *-aktig* kan stå med. Alle typer sammensatte ord, både sammensetninger med importerte ord som *glamourmodellaktig* og *autografjegeraktig* og mer tradisjonelle som *rustbrunaktig* og *hurraguttaktig*, er aktuelle grunnord. Eksemplene viser også at *-aktig* kan stå med både fugesammensetninger og stammesammensetninger.

En tydelig tendens er at sammensetninger med substantiv i etterledd er det vanligste sammensetningsmønsteret i denne kategorien. Det er bare noen få eksempler som viker fra dette mønsteret. Dette er de forekomstene som står i kombinasjonen adjektiv + adjektiv, slik som i *svarthvittaktig* og *gulbrunaktig*. Typene sammensetninger som man finner i dette materiale er stort sett determinative, som betyr at etterleddet er den semantiske kjernen i sammensetningen.

Likevel er det også kopulative sammensetninger, som *hvitgrå* og *gulbrun*, og possessive sammensetninger, som *taggerhue* og *drøvtygger*.

5.2.4 Sammensetning med fuge på etterleddet

a) <i>statsmannsaktig</i>	d) <i>folkeopplysningsaktig</i>
b) <i>forstadsaktig</i>	e) <i>frokostblandingsaktig</i>
c) <i>smågutteaktig</i>	f) <i>lungebetennelsesaktig</i>

Sammensetning med fugeelement på etterleddet er en mer begrenset kategori enn sammensetning uten fuge på etterleddet. Sammensetning uten fugeelement på etterleddet har en grunnordsfrekvens på 654 mens sammensetning med fuge har en grunnordsfrekvens på 93, noe som altså viser at dette er en betydelig mindre kategori. Her finner man både *s*-fuge og *e*-fuge, der flest eksempler har *s*-fuge. Dette er den motsatte tendensen som man kunne se i kategorien rot med fugeelement, der *e*-fugen var hyppigst brukt. I eksemplene d), e) og f) er etterleddene røtter med avledningssuffiks. Også disse får *s*-fuge, noe som er forventet ettersom avledninger med suffiks ofte får denne typen fugeelement (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 71). I tillegg er *s*-fuge vanlig når forleddet er et sammensatt ord. Dette kan være grunnen til at kategorien rot + fuge har flest *e*-fuger, mens denne kategorien har man flest *s*-fuger. Denne kategorien består også av både fugesammensetninger og stammesammensetninger.

E-fugen er representert med to eksempel, begge med *gutt* + *e* som etterledd. Disse to forekomstene er *smågutteaktig* og *sølvgutteaktig*. Dette er et naturlig funn ettersom Faarlund, Lie og Vannebo (1997, s. 74) skriver at *e*-fugen sjelden opptrer når forleddet er en sammensetning.

5.2.5 Rot med avledningssuffiks uten fuge

a) <i>krigeraktig</i>	d) <i>institusjonaktig</i>
b) <i>fjortisaktig</i>	e) <i>kubismeaktig</i>
c) <i>kjeltringaktig</i>	f) <i>eksperimentaktig</i>

Majoriteten av grunnordene i denne kategorien er avledet i mønsteret rot + avledningssuffiks (*krig+er*). Likevel finner man eksempel på strukturere rot + to avledningssuffiks (*lær + er + inne*) og avledningssuffiks + infiks + rot (*an + ek+dote*)⁷. Likevel er dette en kategori som i

⁷ *Norsk Etymologisk ordbok* skildrer oppbygningen til anekdote slik (Caprona, 2013, s. 1384).

hovedsak har suffiksavledninger. Alle suffiksene i kategorien er *-(n)ing, -ling, -else, -nad, -sjon, -er, -sel, -dom, -het, -ent/ant, -inne/esse, -is, -as, -ør, -isme, -ikk, -ment -anse, -ett, -lig, -isk* og *-sk*. Prefiksene i denne kategorien er *u-* og *an-*, som har et eksempel hver, *opsykologaktig* og *anekdoteaktig*. Røttene i denne kategorien står sammen med avledningssuffiks, og blir kalt stammer. Ordklassene som er representert i denne kategorien er substantiver og verb. Denne kategorien inneholder 132 eksempel fra korpuset.

5.2.6 Rot med avledningssuffiks og fuge

a) <i>spenningsaktig</i>	d) <i>sykdomsaktig</i>
b) <i>festningsaktig</i>	e) <i>begravelsesaktig</i>
c) <i>kniplingsaktig</i>	f) <i>vekkelsesaktig</i>

I avledningene med fuge er det bare suffiksavledninger. Det vanligste mønsteret er med *rot + else + fuge* eller *rot + ing/ning + fuge*. Man finner også avledningssuffiksene *-dom* og *-ling* som har et eksempel hver. I denne kategorien er det flest eksempel med *s-fuge*, men man finner også et eksempel med *e-fuge*, *dødningeaktig*. Dette er et forventet funn ettersom *fuge-s* er vanlig når forleddet er en avledning. Denne kategorien inneholder substantiver, og ikke verbalsubstantiv som ender på *-ing/-ling*. Likevel har man et unntak som er eksempel c) *knipling*. Denne kategorien inneholder 11 grunnord.

5.2.7 Svakt bøyde substantiver

a) <i>skisseaktig</i>	d) <i>viseaktig</i>
b) <i>tjæreaktig</i>	e) <i>pæreaktig</i>
c) <i>pikeaktig</i>	f) <i>leireaktig</i>

I denne kategorien er det grunnord med svak bøyning, dvs. substantiv som ender på trykklett *e*. Som nevnt i kapittel 4 vil jeg ikke regne denne *e-en* som en fuge, men som en bøyningensendelse. Grunnen til opprettelsen av denne kategorien var å synliggjøre at den trykklette *e-en* ikke blir regnet som et fugeelement. Likevel er disse grunnordene i teorien røtter. Dette er en kategori med 135 unike grunnord. Her har man ordklassene verb, som *joike, åle* og *danse*, men de fleste grunnordene er substantiv.

5.2.8 Hybridkonstruksjoner

Mange av grunnordene som kan stå sammen med *-aktig* er importord fra andre språk. Disse kan man i flere tilfeller kalle for hybridkonstruksjoner. Hybridkonstruksjoner er et fenomen i norsk orddanning hvor andre språk og norsk møtes i en sammensetning. Oftest er forleddet fremmed og etterleddet norsk. Etterleddet samler sammen morfologien til hele ordet, noe som kan være grunnen til at dette er den vanligste strukturen. Likevel kan også etterleddet være fra andre språk, som man kan se i eksemplene *tilskuergimmick* og *borgerscore* der etterleddet er fra engelsk. Man kan finne hybridkonstruksjoner etter samme mønster i de fleste germanske språkene. Denne gruppen består av begge undergruppene av substantiv, altså både appellativer og proprier. Vedlagt ligger det eksempel på begge.

Proprier

- a) *Picasso-aktig*
- b) *Dirty diana-aktig*
- c) *Beatles-aktig*

Appellativer

- e) *jazz-aktig*
- f) *boyfriend-aktig*
- g) *geek-aktig*

Appellativene ble videre delt opp i tre grupper ettersom det var mange grunnord av denne typen i korpuset. De tre kategoriene var *importord fra engelsk*, *importord fra andre språk* og *norvagiseringer*. Eksempler innenfor hver av de tre kategoriene kan man se nedenfor.

Importord fra engelsk

- a) *thrilleraktig*
- b) *zombieaktig*
- c) *comebackaktig*

Importord fra andre språk

- d) *couscousaktig*
- e) *bierstubeaktig*
- f) *tzatzikiaktig*

Norvagiseringer

- g) *grønsjaktig*
- h) *musikalaktig*
- i) *ketsjupaktig*

Den første underklassen er importord fra engelsk. Kriteriene til denne klassen var at de skulle være tatt inn i norsk utilpasset, og da forekomme i *Cambridge Dictionary* (Cambridge university press, 2021). *Cambridge Dictionary* har ord, fraser og faste ordforbindelser i både britisk og amerikansk-engelsk, og er basert på de tre mest populære Cambridge ordbøkene. Derfor kan man hevde at denne ordboken var hensiktsmessig til dette formålet.

I tillegg var det grunnord som var importord fra andre språk i korpuset. Kriterier til denne kategorien var at ordene skulle ha en profil som tydelig hørte til et annet språk eller kultur.

Ordene kunne også være innlånt i engelsk. Man kan se på ordene i d) og e) der man enkelt kan identifisere *bierstube* fra tysk og *couscous* fra arabisk. Til sist er det en kategori med norvagiserte importord, som har fått en norvagisert skrivemåte når ordet er tatt inn i norsk, her representert med eksemplene e) og f). Grunnordet *grønsj* er av *grunge* og *musikal* er av *musical*.

Det som karakteriserer denne kategorien, er hvor stor og ubegrenset den virker. Totalt inneholder denne kategorien 517 grunnord, som plasserer den som den tredje største kategorien etter *røtter* og *sammensetning uten fuge på etterleddet*. Den største underkategorien er importord fra engelsk, den nest største er importord fra andre språk og den tredje største er de norvagiserte importordene som kun har noen få eksempler. Et annet interessant funn er at noen importord har fått fuge. For eksempel fins *e-fuge* i *punkeaktig* og *s-fuge* som er *meditasjonsaktig*. Disse to fugene kan komme av at ordene har blitt tilpasset norsk. Ettersom det er vanlig at ord som ender på en konsonant får fuge og at avledninger får fuge. I eksempelet *punkeaktig* er grunnorden en enstava rot som ender på konsonant, mens *meditasjonsaktig* er en avledning (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s.71).

Norsk har hatt stor påvirkning fra engelsk, og vi har fått mange engelske låneord. *Anglismeordboka* (Graeder og Johansson) som ble publisert i 1997 har over 4000 oppslagsord. Man har grunn til å tro at antallet er større i dag ettersom påvirkningen fra engelsk i norsk har økt de siste årene. Derfor er det naturlig at norsk orddanning blir påvirket av det engelske språket. Et tiltak for å motvirke dette, som noen vil tenke er en trussel for det norske språket, er å norvagisere noe som man også finner eksempel på i korpusmaterialet.

5.2.9 Frasesammensetninger

-aktig kan også inngå som etterledd i en frasesammensetning. Noen eksempel fra korpuset mitt er vist nedenfor.

- a) «*nå har det tippa over for dama, så nå kan vi slutte å bry oss om det hun skriver*»-aktig
- b) *tre champagner før lunsj*-aktig
- c) *tiger i sivet ved vannhullet*-aktig
- d) *faren-min-er-sterkere-enn-faren-din*-aktig
- e) *heldigvis-er-det-ikke-min-mamma*-aktig
- f) *moderne-dans-for-amatører*-aktig

Ovenfor er det presentert litt ulike eksempler. Noen frasesammensetninger har hermetegn, slik som i a), andre har en bindestrek mellom hele frasesammensetningen og *-aktig* slik som i b) og c) og andre igjen har bindestrek mellom ordene i frasesammensetningen slik som eksemplene d), e), f). Man kan kalle disse frasesammensetningene for komplekse grunnord, og er noe som har blitt beskrevet at *-aktig* kan ha av Enger og Conzett (2016, s. 302) med eksempelet *tut-og-kjør-aktig*. Dette er et eksempel som har stor likhet til eksemplene i språkmaterialet mitt. Her ser man at *-aktig* kan ha frasesammensetninger med setningsfraser og til og med hele setninger i forleddet, her representert ved eksempel a).

Frasesammensetninger i orddanningen er noe som også finnes i andre språk. For eksempel forekommer ordet *i-told-you-so-attitude* i engelsk, som er et sammensatt ord med en frase i forleddet (Meibauer, 2007, s. 233). Dette fenomenet er beskrevet av blant annet Wiese (1996) og Meibauer (2007). Mange har sett på orddanning med fraser i forleddet som en perifer og marginal måte å danne nye ord på. Dette er fordi det eksisterer en sterk hypotese om at syntaks og morfologi er to adskilte domener i språket, og man antar derfor at syntaktiske regler ikke skal kunne gripe inn i ordinterne strukturer (Wiese, 1996, s. 183). Likevel viser studier at denne måten å danne nye ord på ikke skiller seg like tydelig fra annen orddanning som man tidligere har tenkt (Meibauer, 2007, s. 238). Samtidig vet man at denne måten å danne nye ord på bryter med konvensjoner, noe som gjør at den likevel skiller seg ut.

I frasesammensetningene med *-aktig* ser man at de ikke skiller seg betydelig fra annen orddanning, utenom at den bryter med konvensjoner og derfor framstår som utradisjonell. Denne kategorien har 128 eksempler hvorav 8 er koordineringsreduksjoner.

5.2.10 Konklusjon

I denne analysen har jeg sett på 3050 grunnord. Det man ser er at *-aktig* har veldig mange forskjellige typer grammatiske strukturer i grunnordene, noe som ikke er et like vanlig trekk ved avledningssuffiks generelt, men mer vanlig i sammensetninger. Det denne analysen peker fram mot, er at *-aktig* har en viss ordlikhet og noen egenskaper som man vanligvis ikke finner i avledningssuffiks. Videre vil jeg undersøke akkurat dette aspektet ved *-aktig*.

5.3 Ordstyrken til *-aktig*

I delkapittel 5.2 ser man hvordan *-aktig* kan kobles til et stort mangfold av grunnord. Et annet funn i materialet er at *-aktig* på sett og vis kan sammenlignes med ord. Dette er på bakgrunn av

at noen av frasesammensetningene som *-aktig* kan stå sammen med er koordineringsreduksjoner mot venstre, kalt KRV i kapittel 3. En koordineringsreduksjon er en sammentrekning der ett av to like ledd faller bort, for eksempel i *bok- og avishylle*. På grunn av at KRV er noe som er vanlig for ord, men ikke like vanlig for avledningssuffiks kan man stille spørsmål om ordstyrken til *-aktig* er større enn hos vanlige avledningssuffiks.

I materialet mitt kommer det fram ulike former for KRV. Et utvalg er lagt ved nedenfor.

- a) *grapefrukt- og røyk/flintaktig*
- b) *rødstrømpe- og brenn bh-en-aktig*
- c) *Stone Roses- og Stereo MCs-aktig*
- d) *rope- og gråteaktig*

Frasene med KRV ovenfor viser at *-aktig* er et suffiks som kan framstå som mindre bundet enn andre avledningsaffiks. Dermed er ikke rollen som *-aktig* har som avledningssuffiks tydelig definert. Videre vil jeg se på KRV i lys av andre suffiks for å prøve å finne plassen *-aktig* har der. Formålet med denne diskusjonen er å se på ordstyrken til *-aktig* og dermed prøve å utsondre rollen *-aktig* har i orddanningen.

Avledningssuffiksene *-else*, *-nad*, *-er*, *-ing* eller *-het* har ikke egenskapen til å stå i en KRV. Viss vi setter disse suffiksene i en KRV, vil vi få umulige kombinasjoner.

- a) **Denne skuff- og ydmykelsen preget han lenge etter* (-else)
- b) **De viste både bu- og vevnad på utstillingen* (-nad)
- c) **Både markedsfør- og publiseringen var viktige faktorer* (-ing)
- d) **Han var både lær- og maler hele sitt liv* (-er)
- e) **Vi kan ikke både ha hemmelig- og åpenhet i saken* (-het)

Her ser man at det er forskjell mellom de tradisjonelle suffiksene og *-aktig*. Altså kan konklusjonen være at *-aktig* er et friere avledningssuffiks enn disse konvensjonelle suffiksene.

Et annet suffiks som ligner litt på *-aktig* er *-bar*. I dette tilfellet ser man at koordineringsreduksjonen fungerer (jf. eksempelet nedenfor), og dermed viser suffikset *-bar* også en ordlik egenskap.

Ideen var verken analyser- eller argumenterbar

Dette er et suffiks som kan stå i en fungerende KRV, noe som er et likhetstrekk mellom *-bar* og *-aktig*.

De grammatikaliserte norrøne suffiksene *-dom*, *-leik*, *-skap* og *-lig* (Iversen, 1973, s. 162-164) kan heller ikke gjennomgå KRV. Ettersom disse suffiksene er grammatikaliserte hadde det vært mulig at rester av ordegenskaper var igjen. Dermed kunne man tenkt seg at disse var frie nok til å kunne stå i en KRV. Likevel er det vanskelig å finne gode eksempler også for disse suffiksene.

- a) **Jon strevde med både syk- og alderdom i sine siste år* (-dom)
- b) **Troens kjær- og nærleik var viktig i disse vanskelige tidene* (-leik)
- c) **Universitetets kunn- og beredskap var fraværende i saken* (-skap)
- d) **Kari var både ro- og hyggelig i tonen* (-lig)

Man finner dermed en forskjell mellom de gamle norrøne suffiksene og suffikset *-aktig*, der man ser at *-aktig* er et friere suffiks.

-messig er også et annet suffiks som kan ligne på *-aktig* både i betydning og opphav. For *-messig* er også KRV mulig, som man kan se i setningen nedenfor.

Oppgaven var god, både innholds- og språkmessig

Dette eksempelet viser at *-messig* har likheter med *-aktig*.

Noen etterledd i norsk minner om suffiks og blir ofte omtalt som ordlike etterledd. Eksempel på disse er *-fattig*, *-vennlig*, *-sulten* og *-tung* (Ovesen, 2016). Disse etterleddene har antakeligvis blitt grammatikaliserte, slik som de norrøne suffiksene. Det man ser i dette tilfellet er at etterleddene har mange ordegenskaper, som blant annet betyr at de kan stå i en fungerende KRV, vist under.

- a) *Stig var både følelses- og fantasifattig etter bruddet* (-fattig)

b) <i>Låten var både allsang- og publikumsvennlig</i>	(-vennlig)
c) <i>Gro var makt- og revansjesulten etter valget</i>	(-sulten)
d) <i>Talen hans var både kunnskaps- og faktatung</i>	(-tung)

Disse ligner på *-aktig* ved at de også kan gjennomgå KRV. Likevel er det forskjell mellom de ordlike etterleddene og *-aktig*. En forskjell er at de ordlike etterleddene også eksisterer som selvstendige ord (*fattig, vennlig, sulten* og *tung*), mens *-aktig* ikke gjør det. De ordlike etterleddene har en tydelig kobling til de selvstendige representantene, som gjør etterleddene mer selvstendige. Avledningssuffikset *-aktig* er altså ikke like fritt som disse leddene.

I dette delkapittelet har *-aktig* blitt sammenlignet med andre suffiks, for å se om plasseringen til *-aktig* har her kan vise *-aktig* sin rolle i orddanningen. Denne diskusjonen har vist at *-aktig* ikke er et eget ord, noe som kommer tydelig fram fra både analysen av grunnord i 5.2 og utleggingen her. Bakgrunnen for dette er at *-aktig* bare kan gjennomgå KRV. Egne ord vil kunne gjennomgå både KRH og KRV, og dessuten kunne stå som et ledd i en sammensetning, dersom man bygger på inndelingen hos Kenesei (2007). Likevel kan man hevde at *-aktig* har en spesiell rolle innen norsk orddanning ettersom det kan gjennomgå KRV, noe som ikke alle suffiks kan. Både de grammatikaliserte norrøne suffiksene og andre frekvente norske suffiks har ikke denne egenskapen.

5.4 Statusen til *-aktig*

Selv om *-aktig* har en viss ordstyrke, vet man ikke hvilken status *-aktig* har i orddanningen. Analysen har vist at *-aktig* ikke er et ord og heller ikke et tradisjonelt suffiks, men plasserer seg imellom. Videre vil jeg diskutere rollen til *-aktig* i norsk orddanning i lys av kapittel 5.2 og 5.3. For å gjøre dette vil først sammensetninger med to selvstendige ord og grunnord med *-aktig* bli sammenlignet i 5.4.1, ettersom de har en viss likhet. Videre vil jeg sammenligne *-aktig* og *-ish* i 5.4.2 ettersom det er to avledningssuffiks som har ganske likt meningsinnhold, og kan derfor ha flere grammatiske likheter. I 5.4.3 vil jeg diskutere om *-aktig* kan bli sett på som et suffiksoid, ettersom dette er et sentralt begrep som kan beskrive orddeler som kan plassere seg mellom ord og suffiks. Til sist vil jeg komme med en konklusjon på hvilken status *-aktig* kan ha i norsk orddanning.

5.4.1 Grunnord med *-aktig* sammenlignet med vanlige sammensetninger

Videre vil jeg se på likheter og ulikheter mellom ord og *-aktig*, og da komme nærere inn på ordligheten som eksemplene i 5.3 demonstrerer. Gjennom dette vil også begrensningene i orddanning med *-aktig* vise seg og poengtere hvorfor *-aktig* ikke er et eget ord. Konkret vil jeg først diskutere likhetene mellom ord og *-aktig* ved å vise fram en tabell som sammenligner suffikset med andre suffiks, for så å vise den samme tabellen der jeg sammenligner *-aktig* med ord i sammensetninger. Videre vil jeg se på funksjonslikheten mellom ord og *-aktig* og da vise fram en ny tabell som legger vekt på dette poenget.

I denne delen vil jeg sammenligne *-aktig* med *-bar* og *-messig*, ettersom disse suffiksene viste seg å ligne på *-aktig* ved at de også kunne stå i en KRV. *-messig*⁸ som kan stå med grunnord i ordklassen substantiver for å lage adjektiver. Andre suffiks er mer allsidige slik som *-bar*⁹ som kan lage adjektiv av substantiv, adjektiv og transitive verb (NAOB). Suffikset *-aktig* kan lage adjektiv med både substantiver, adjektiver, verb, fraser, noen interjeksjoner og noen adverb, som vist i tabellen nedenfor.

Grunnord> Suffiks∇	Subst.	Adj.	Verb	Fraser	Prep.	Adv.	Det.	Int.	Pron.
<i>-aktig</i>	<i>jenteaktig</i>	<i>blåaktig</i>	<i>hoppeaktig</i>	<i>berg og dalbaneaktig</i>	<i>X</i>	<i>pinaktig</i>	<i>X</i>	<i>ompaaktig</i>	<i>X</i>
<i>-bar</i>	<i>salgbar</i>	<i>dyrebar</i>	<i>kjørbar</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>
<i>-messig</i>	<i>amatørmessig</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>

Tabell 2. En sammenligning av *-aktig* og andre suffiks

Tendensen som tabellen viser oss, er hvordan *-aktig* er et mer allsidig avledningssuffiks enn de to andre suffiksene i denne sammenligningen. Dette kan man hevde selv om alle suffiksene har muligheten til å stå i en KRV. Generelt ser man at *-aktig* kan ha grunnord fra flere ordklasser enn de to andre suffiksene. Det er derfor flere mulige potensielle ord som *-aktig* kan danne, som er en ordlik egenskap ettersom sammensetning er en produktiv orddanningsprosess. Videre kan man sammenligne *-aktig* med ord, for å se hvordan *-aktig* viser seg i dette selskapet. Vedlagt i tabellen kan man se *-aktig* sammenlignet med *-hund* og *-gutt* som etterledd i sammensetninger.

⁸ <https://naob.no/ordbok/-messig>

⁹ <https://naob.no/ordbok/-bar>

forledd > etterledd ∨	Subst	Adj	Verb	Fraser	Prep	Adv	Det	Int	Pron
Suffiks, -aktig	jente-aktig	blå-aktig	hoppe-aktig	berg og dalbane-aktig	X	nåaktig	X	ompa-aktig	X
S.set ledd, -hund	politi-hund	tam-hund	leke-hund	911-rednings-hund	X	innehund	X	X	han-hund
S.set ledd, -gutt	gullgutt	smågutt	løpegutt	anti-voldelig bakgrunn-gutt	X	utegutt	X	hurragutt	X

Tabell 3. En sammenligning av -aktig og sammensetningsledd

I denne framstillingen har samme korpus som er brukt i undersøkelsen av -aktig blitt brukt, altså AKB, for å finne de ulike forleddene til *hund* og *gutt*. Ordene *hund* og *gutt* er tilfeldig utvalgt. Dette kan åpenbart ikke regnes som en fullstendig analyse av -gutt og -hund som etterledd i sammensetninger, men det gir et bilde av likheten mellom ord og -aktig i orddanningen. For det første kan man se hvordan -aktig ligner mer på en sammensetningskomponent enn et suffiks i orddanningen om man sammenligner tabell 2. og tabell 3. Generelt er mengden grunnord som -aktig kan ha forholdsvis likt som mengden forledd som etterleddene -hund og -gutt kan ha i denne analysen. Denne sammenligningen viser oss en del av den ordlikheten som -aktig framstiller.

I tillegg kan man finne igjen veldig mange av de samme leddene både i -aktig-ord og i vanlige sammensetninger, som vist i en ny tabell under.

Grammatisk kategori	-aktig-ord	Sammensatt ord
Rot	kremaktig	kremgul
Rot med fuge	bjørneaktig	bjørnebær
Sammensetning	bringebæraktig	bringebærsyltetøy
Sammensetning med fuge	frokostblandingsaktig	frokostblandingsmerke
Avledning	tvillingaktig	tvillingfødsel
Avledning med fuge	spenningsaktig	spenningsmoment
Svakt bøyde substantiv	bobleaktig	bobleplast
Hybridkonstruksjon	glamouraktig	glamourmodell
Frasesammensetning	kjøre-helt-hjem-til-hytta-aktig	kjøre-helt-hjem-til-hytta-bil

Tabell 4. En sammenligning av -aktig ord og sammensatte ord

Gjennom denne tabellen ser man at *-aktig* kan stå med samme mangfold av forledd som det fins i vanlige sammensetninger. Dessuten er det slående likheter i både form og funksjon for *-aktig*-ord og sammensatte ord. Både de to forrige tabellene og denne bygger opp under samme poeng, at *-aktig* har en tydelig ordlikhet som skiller seg fra mange andre suffiks.

På den andre siden er det også forskjeller mellom *-aktig* og selvstendige ord. Forskjellen kan man se tydelig når man setter et sammensatt adjektiv og et avledet adjektiv med *-aktig* ved siden av hverandre, for eksempel *kremgult* og *kremaktig*. Man ser at både *krem* og *gult* er egne ord ettersom de kan stå alene. Frasen *kremgult skum* kan man omskrive til *krem gult som skum*. På den andre siden kan man se på *kremaktig skum* som blir til *krem *aktig som skum*, noe som ikke framstår som en meningsbærende frase. Stiller man adjektivene i en predikativ stilling, *skummet er kremgult* og *skummet er kremaktig*, får man også samme forskjell. *Kremgult skum* → *skummet er gult som krem*, *kremaktig skum* → *skummet er *aktig som krem*. Her blir det tydelig at *-aktig* ikke har et eget semantisk innhold når det står selvstendig og *-aktig* ikke fungerer på samme måte som ord i etterledd.

Som nevnt i innledningen viser dette hvordan *-aktig* ikke er et selvstendig ord, men har flere ordlike trekk. Man kan derfor på en tydelig måte slå fast at *-aktig* er et avledningsaffiks som har en spesiell rolle innenfor orddanningen. Dette blir klart gjennom analysen der man ser at *-aktig* kan ha like mange ordklasser og forskjellige grammatiske strukturer i grunnordene som de sammensatte ordene kan ha i forleddene i denne ministudien. Likevel er det tydelige forskjeller, som blir avslørt når man blant annet sammenligner de to første ordene i tabell 4, *kremgul* og *kremaktig*. Der man ser at *-aktig* er avhengig av et grunnord, noe som er en suffikslik egenskap (Katamba, 1993, s. 44).

5.4.2 *-aktig* og (-)ish – noen grammatiske likheter og ulikheter

(-)ish er et suffiks, men kan på samme måte som *-aktig* i noen tilfeller vanskelig plasseres (Nilssen, 2015, s. 50). Dette er en av grunnene til at disse kan være interessante å sammenligne. En annen side av denne saken er at de to suffiksene på mange er semantisk like og kan erstatte hverandre i noen tilfeller. Eksempelvis forteller beskrivelsen *blå-ish* og *blåaktig* om at det er en nyanse av blå. Betydningsaspektet vil jeg komme nærmere inn på i den semantiske analysen, mens jeg vil gå gjennom de grammatiske likhetene her. Først vil jeg begynne med å skildre (-)ish, for så å se på likheter og ulikheter mellom suffiksene.

Bauer (2005, s. 101) forklarer at (-)ish tidligere var et suffiks som har blitt etablert nok til å stå som et eget ord i det engelske språket, altså har (-)ish blitt leksikalisert. At (-)ish kan stå som eget ord er en sannhet med modifiseringer ettersom det bare er i noen omstendigheter (-)ish kan stå alene. Et eksempel som Bauer (2005, s. 101) trekker fram, er den konstruerte dialogen *A. Are you hungry? B. Ish* der (-)ish står som eget ord. Likevel regner man ikke ordet *hungryish* som en sammensetning, men heller som en avledning, noe som gjør at det er vanskelig å hevde med sikkerhet at (-)ish er et fullverdig ord. Mønsteret er at (-)ish bare kan stå som eget ord når den forrige ytringen inneholder et ikke-modifisert adjektiv (Bauer, 2005, s. 101). Ofte beskriver man (-)ish som et uvanlig suffiks i stedet for å hevde at det er et ord. Dette er et suffiks som også har blitt importert inn i norsk, og som Signe Nilssen (2015) har skrevet om i sin masteroppgave. Hennes konklusjon er også den samme, at (-)ish i noen tilfeller kan opptre som et ord, mens i andre sammenhenger er et suffiks (2015, s. 58). Likevel poengterer også hun at det er i særs få tilfeller at (-)ish er et eget ord ettersom (-)ish er avhengig av en medkonstituent i de aller fleste tilfellene. NAOB skiller også mellom suffikset *-ish* og adverbet *ish*.

Videre kan man se på likhetene mellom *-aktig* og (-)ish. Det første likhetstrekket er at begge suffiksene danner adjektiv. Dessuten plasserer de seg begge i en posisjon mellom ord og affiks. På samme måte som man ikke kan plassere *-aktig* entydig som et avledningsaffiks kan man heller ikke gjøre det samme med (-)ish. Man kan altså karakterisere begge disse suffiksene som uvanlige suffiks. Andre likheter er at begge suffiksene kan stå sammen med mange typer grunnord (eller medkonstituenten som det heter hos Nilssen (2015)). Likevel er ikke disse suffiksene helt like, ettersom man også ser punkter der de skiller seg klart fra hverandre. En påfallende grammatisk forskjell er hvordan (-)ish i større grad kan stå selvstendig enn *-aktig*. Eksempelvis kan man trekke fram setningen som NAOB viser som eksempel på adverbet *ish*, *jeg er veldig «ish» på tiden* (Rana Blad 19.10.2013/26). Dette er en setning som *-aktig* ikke kan stå selvstendig i ettersom det virker ugrammatisk å hevde at man er *aktig på tiden*. Dessuten er (-)ish et så selvstendig grammatisk ledd at det har sin egen artikkel i NAOB og er klassifisert som et adverb. I tillegg er det en artikkel om suffikset (-)ish som danner adjektiv. Det er tydelig at (-)ish er et suffiks som har flere funksjoner enn *-aktig*.

Konklusjonen her er at (-)ish er et mer selvstendig suffiks enn det *-aktig* er, ettersom *-aktig* ikke kan stå som selvstendig ord slik som (-)ish kan. Dette gjør at (-)ish er nærmere et ord enn det *-aktig* er. Likevel må man også få med hvor like disse to suffiksene er fordi de ikke plasserer seg entydig i kategorien avledningsuffix. Denne tvetydigheten rundt plassen som *-aktig* har i

orddanningen, kan lede oss over til å lure på om rollen til *-aktig* i orddanningen passer bedre med begrepet affiksoid (prefiksoid og suffiksoid), og man kan deretter stille seg spørsmålet om *-aktig* er et suffiksoid. Det kan virke sånn når man ser på Kenesei (2007) sin artikkel om rommet mellom ord og affiks, som er lagt fram i kapittel 3. Dette vil jeg se på videre i 5.4.3.

5.4.3 Er *-aktig* et suffiksoid?

Slik Kenesei (2007, s. 227) skildrer rommet mellom ord og affiks er det tydelig at *-aktig* ikke vil bli regnet entydig som et affiks, men som et affiksoid. Definisjonen som Kenesei legger til grunn, er at *Affixoids correspond to affixes that take part in one type of CR: Backward Coordination Reduction*. (2007, s. 276). Disse kravene oppfyller *-aktig* gjennom de fire eksemplene som er listet opp i 5.3, som viser hvordan *-aktig* kan inngå i en koordineringsreduksjon. Likevel finnes det andre syn på hva et affiksoid er, og dermed andre krav til termen enn det Kenesei hevder i sin artikkel. Ascoop og Leuschner (2006) definerer affiksoider med 5 ulike kriterier, jf. nedenfor:

1. *Affixoids exist alongside a formally identical, and usually free, "parent" morph.*
2. *The affixoid is semantically more generalized and abstract and may have special metaphorical uses.*
3. *The other member, not the affixoid, determines the basic meaning.*
4. *Affixoids (in particular suffixoids) are in competition or complementary distribution with affixes.*
5. *Affixoids are serial and usually highly productive, especially in spoken registers.*

(Ascoop og Leuschner, 2006, s. 243-244, se også Stevens, 2005, s. 72)

Når man ser begge definisjonene under ett, er det Ascoop og Leuscher (2006) som gir den smaleste definisjonen, og den er mindre inkluderende enn den Kenesei (2007) presenterer. Ascoop og Leuschner knytter affiksoider til grammatikalisering og da til eksistensen av en *'parent morph'*. Altså sier de at for at noe skal kalles et affiksoid, må det samtidig finnes en selvstendig representant. Grammatikalisering står sentralt ettersom dette ofte er grunnen til at det fins en selvstendig representant i tillegg til et affiks, fordi i prosessen grammatikalisering går et selvstendig ord over til å bli et affiks. Bauer (2005, s. 99) skildrer hvordan det er flere affiks som lever side om side med et ortografisk likt ord, slik som *-ful* og *full*, og *-able* og *able* i engelsk. Disse suffiksene betraktes som et produkt av grammatikalisering. Det er altså bare disse affiksene som kan sies å være affiksoider, ifølge Ascoop og Leuschner (2006). Denne

definisjonen ville omfavne de ordlike etterleddene *-rik*, *-fattig*, *-sulten*, som er nevnt tidligere i teksten, ettersom både etterleddene og ordene (*rik*, *fattig* og *sulten*) eksisterer, og de oppfyller de følgende kriteriene 2- 5. Andre ledd som kan sies å være affiksoider i norsk, er forsterkende forledd som har parallelle selvstendige ord ved siden av. Eksempel *kjempe-*, *svin-* og *drit-* (se Mjelde, 2018 om forsterkende forledd i norsk).

Denne definisjonen av affiksoider ekskluderer *-aktig*, ettersom ordet *aktig* ikke eksisterer som et fritt leksem (ved siden av suffiksoidet *-aktig*) i norsk. Man må altså derfor avvise påstanden om at *-aktig* er et suffiksoid. Likevel kan *-aktig* stå med et mangfold av strukturer som er sjelden for avledningsaffiks, men vanligere for selvstendige ord. På mange måter ligner *-aktig* både på ord og suffiksoid, men det er ikke et ord eller et suffiksoid, og heller ikke et helt tradisjonelt avledningssuffiks. Fastholder man strenge grenser mellom ord og affiks, vil man kunne hevde at *-aktig* er et grensetilfelle innenfor avledningssuffiks. Da plasserer man *-aktig* i samme posisjon som avledningsprefikset *hyper-* som er beskrevet i kapittel 3 (1997, s. 59).

5.5 Resultat og konklusjon

I denne delen har jeg gjennomført en grammatisk analyse av *-aktig*, og satt fokus på den rollen *-aktig* har i orddanningen. De to tydelige tendensene i analysen, er at mengden ulike grunnord som *-aktig* kan stå sammen med er omfattende, og i tillegg at *-aktig* kan gjennomgå koordineringsreduksjon mot venstre. Dessuten har *-aktig* både form og funksjonslikheter til sammensatte ord. Dette viser oss at *-aktig* har ordlike egenskaper, og er en orddel som man ikke entydig kan plassere i kategorien avledningssuffiks.

6 Semantisk analyse

6.1 Innledning

I dette kapitlet vil jeg analysere suffikset *-aktig* semantisk. Analysemetoden er å sette opp semantiske klasser som grunnordene med *-aktig* kan plasseres i. Primærkilden til dette kapitlet er som nevnt Dixon (2005) sin artikkel om semantiske klasser (e.*semantic types*), som er presentert i kapittel 4. Gjennomgangen av dette materialet vil skje ordklassevis, et oppsett som også Dixon (2005) benytter seg av. Det er noen kategorier som er felles med de grammatiske, og som jeg ikke vil presentere med eksempler her, siden det allerede har blitt gjort i kapittel 5. Disse kategoriene er frasesammensetninger og navn. I delkapittel 6.2 vil de semantiske klassene som grunnordene til *-aktig* kan plasseres i bli presentert. I 6.3 blir relasjonen mellom grunnord og *-aktig* analysert. I 6.4 undersøker jeg begrensninger i orddanning med *-aktig*, og i 6.5 blir suffiksene *-aktig* og *(-)ish* sammenlignet semantisk, før jeg i 6.6 trekker fram hovedfunnene i analysen.

6.2 Funn

Jeg vil begynne med å presentere substantiv i 6.2.1, adjektiv og verb i 6.2.2 og proprier i 6.2.3. Som nevnt i kapittel 4 er substantiv som grunnord den største kategorien, mens verb og adjektiv er forholdsvis små kategorier. Hovedkategoriene for substantiv er konkret, abstrakt, tilstand, aktivitet, talehandling og sjanger. Noen av disse klassene har tilhørende underkategorier, som vil bli presentert senere. Adjektiv og verb har et lavere antall grunnord og jeg vil kun beskrive de kategoriene som har eksempler fra korpuset. Adjektiv har klassene dimensjon, fysisk egenskap, alder, farge og menneskelig tilbøyelighet. Og verb har klassene påvirkning, bevegelse, i relasjon til kroppen og sosial kontakt.

6.2.1 Substantiv

6.2.1.1 a) Konkret

Første hovedkategori er konkret. Underkategoriene til konkret er a. *menneske*, som igjen har underkategoriene i. *rang*, ii. *sosial gruppe* og iii. *slekt*. I tillegg har c. (*kropps- og andre*) *deler* underkategoriene i. *kroppsdel* og ii. *andre deler*. Til slutt har d. *ikke-animat* underkategoriene i. *planter*, ii. *himmelleger* og *vêr*, iii. *miljø* og iv. *gjenstander*. iv. *gjenstander* har igjen underkategoriene 1. *bygninger*, 2. *mat og drikke*, 3. *framkomstmiddel*, 4. *diverse*. Jeg vil presentere kategoriene i denne rekkefølgen, og i dette nummereringssystemet som er det samme som er vist fram i kapittel 4.

6.2.1.1.1 a. Menneske

6.2.1.1.1.1 i. rang

Det første underkategorien til menneske er *i. rang*.

a) <i>statsmannaktig</i>	d) <i>amatøraktig</i>
b) <i>mafiabossaktig</i>	e) <i>divaaktig</i>
c) <i>superhelaktig</i>	f) <i>petimeteraktig</i>

Denne kategorien er relatert til rang i bred forstand. I denne kategorien har man alle personkarakteriserende substantiv som ikke er relatert til en sosial gruppe, og heller ikke omhandler slekt. Det er dette som avgrenser denne kategorien fra den neste. Denne kategorien er en stor kategori med 341 medlemmer i korpuset mitt, og det er den største kategorien i den semantiske analysen av korpuset. I denne kategorien ser man hvordan *-aktig* i stor grad er et suffiks som brukes til å beskrive mennesker ved hjelp av konkrete substantiv, og at det er dette som er den hyppigste bruken til suffikset i det materialet jeg har analysert. Denne kategorien inneholder både ord som er typisk hjemlige, som *vikingaktig* og *hurraguttaktig*, men også innlånte engelske ord som *hillbillyaktig* og *matte-geekaktig*. Generelt sett kan man hevde at kategorien er stor og mangfoldig.

6.2.1.1.1.2 ii. sosial gruppe

Den andre underkategorien til menneske er *ii. sosial gruppe*.

a) <i>arbeiderklasseaktig</i>	d) <i>kollektivaktig</i>
b) <i>guttekoraktig</i>	e) <i>popgruppeaktig</i>
c) <i>begravelsesfølge</i>	f) <i>sektaktig</i>

I denne kategorien finner man ord som refererer til en sosial gruppe. I denne kategorien kan man se en bredde i eksemplene. Ser man på d) *kollektivaktig* refererer grunnordet *kollektiv-* til en gruppe mennesker som er forholdsvis liten, mens andre eksempel som a) *arbeiderklasseaktig* er en større og mer uoversiktlig mengde mennesker. Klassen er av mindre størrelse og teller 50 eksempler.

6.2.1.1.1.3 *iii. slekt*

Den tredje underkategorien til menneske er *iii. slekt*.

- a) *familieaktig*
- b) *lillebroraktig*
- c) *søsteraktig*
- d) *bestefarsaktig*
- e) *tvillingaktig*
- f) *kongefamilieaktig*

Noen av grunnordene er mer generelle som a) *familieaktig*, mens andre har et mer spesifikt semantisk innhold som f) *kongefamilieaktig*. Disse to ordene representerer ulike semantiske nivåer i den semiologiske trekanten som er beskrevet i kapittel 3. De to begrepene har et hyponymisk forhold til hverandre ettersom en *kongefamilie* er en type *familie*, noe som er et vanlig forhold mellom medlemmer i en klasse (Vogel, 2011, s. 14). Den allmenne kategorien *slekt*, og en *familie* er en del av en *slekt*. Man definerer *familie* som *en avgrenset gruppe nære slektninger* (Skirbekk, Kjølrsrud og Schackt, 2021). Videre derunder har man betydningsnyansen *kongefamilie* som *da er en avgrenset gruppe nære slektninger*, men med tilleggsbetydningen *som er kongelige*. Man kan illustrere det hyponymiske forholdet slik.

Slekt

Familie

Kongefamilie

Som sagt er dette noe som preger enhver kategori, men ettersom dette nettverket av betydning var tydelig her ble det et naturlig poeng å trekke fram. Dette er en forholdsvis liten kategori med 14 forekomster i korpuset mitt.

6.2.1.1.2 b. Andre animate

- a) *ekornaktig*
- b) *bjørnaktig*
- c) *insektaktig*
- d) *cocker spaniel-aktig*
- e) *drøvtyggeraktig*
- f) *gnageraktig*

Denne kategorien inneholder betegnelser for levende organismer som ikke er mennesker.

Her ble kategorien utelukkende bestående av dyr. Både grunnord som a) *ekornaktig* og b) *bjørnaktig*, men også andre typer grunnord som c) *insektaktig*, e) *drøvtyggeraktig*, f) *gnageraktig* som alle er hyperonym til flere hyponym. I tillegg finner man ord for dyreraser, som d) *cocker spaniel-aktig*. Denne kategorien har 109 eksempler.

6.2.1.1.3 c. Deler (kropps- og andre)

a) <i>tungeaktig</i>	d) <i>transportetappe</i>
b) <i>snabelaktig</i>	e) <i>celleaktig</i>
c) <i>harelabbaktig</i>	f) <i>kapittelaktig</i>

Her ser man substantiv i kategorien som Dixon (2005, s. 82) skildrer som (*body and other parts*). Denne klassen består av deler av en større helhet. For eksempel er et *kapittel* er en del av en bok og en *transportetappe* er en del av et løp. Noen forledd i denne kategorien kan bli brukt metaforisk, slik som *kapittel* eller *episode*. Når ordene blir brukt på denne måten kan man ikke lenger knytte de til denne klassen, ettersom meningsinnholdet blir større og mer abstrakt. Ingen av grunnordene har blitt brukt metaforisk, noe som kollokasjonene inne på korpuset viser. Denne kategorien har 28 eksempler, og er dermed en liten kategori.

6.2.1.1.4 d. Ikke-animat

6.2.1.1.4.1 i. Planter

Den første underkategorien til ikke-animat er *i. planter*.

a) <i>buskasaktig</i>	d) <i>eukalyptusaktig</i>
b) <i>kongleaktig</i>	e) <i>bjørkaktig</i>
c) <i>blomsteraktig</i>	f) <i>muggaktig</i> ¹⁰

Kategorien her består av spesifikke plantenavn som d) *euakalyptusaktig* og e) *bjørkaktig*, og generelle plantenavn som c) *blomsteraktig*. Noen eksempel er mer perifere som f) *muggaktig*. Heller ikke denne kategorien er stor, ettersom den har 25 ulike eksempler i korpuset.

¹⁰ *mugg* er en sopp, og dermed ikke en del av plante- eller dyreriket, men har sitt eget rike, og er derfor vanskelig å plassere i en kategori. Ettersom *mugg* viser flest likheter til planterike blir den plassert i kategorien *planter*.

6.2.1.1.4.2 *ii. Himmelleger og vær*

Den andre underkategorien til ikke-animat er *ii. himmelleger og vær*.

a) <i>måneaktig</i>	d) <i>snøstormaktig</i>
b) <i>kometaktig</i>	e) <i>sluddaktig</i>
c) <i>meteoraktig</i>	f) <i>virvelvindaktig</i>

I Dixon (2005, s. 82) blir *himmel* og *vær* skildet som to ulike klasser, men ettersom klassene ville ha vært veldig små alene, og de begge knytter seg til himmelen vil jeg skildre de som en og samme kategori. Klassen består av grunnord for himmelleger som a) *måneaktig*, b) *kometaktig* og c) *meteoraktig* og grunnord for værphenomen som d) *snøstormaktig*, e) *sluddaktig* og f) *virvelvindaktig*. Denne kategorien har totalt 22 eksempel.

6.2.1.1.4.3 *iii. Miljø*

Den tredje underkategorien til ikke-animat er *iii. miljø*.

a) <i>gullaktig</i>	d) <i>jungelaktig</i>
b) <i>kalkaktig</i>	e) <i>ørkenaktig</i>
c) <i>jordaktig</i>	f) <i>jordskjelvaktig</i>

Denne kategorien har grunnord for naturlige substanser, landskap og naturphenomen. Eksemplene a), b) og c) er substanser, eksemplene d) og e) er landskap og f) *jordskjelvaktig* er et naturphenomen. Andre forekomster i korpuset på dette er *tidevannsaktig* og *skredaktig*. Denne kategorien er også forholdsvis liten med 70 eksempel i korpuset.

6.2.1.1.4.4 *iv. Gjenstander*

Den fjerde underkategorien til ikke-animat er *iv. gjenstander*.

1. bygninger

- a) *hytteaktig*
- b) *øvingslokaleaktig*
- c) *sjøbuaktig*

2. mat og drikke

- a) *rosinaktig*
- b) *honningaktig*
- c) *brusaktig*

3. framkomstmiddel

- a) *personbilaktig*
- b) *motorsykelaktig*
- c) *danskebåaktig*

4. diverse

- a) *slåbrokaktig*
- b) *smykkeaktig*
- c) *atombombeaktig*

Denne kategorien kjennetegnes av at alle medlemmene er menneskeskapt, og da skiller seg fra gjenstander i naturen som er skildret i *iii. miljø*. Denne underkategorien har fire tilhørende underkategorier, 1. *bygninger*, 2. *mat og drikke*, 3. *framkomstmiddel* og 4. *diverse*. Disse underkategoriseringene er ikke en del av Dixon (2005, s. 82) sin inndeling, men ettersom dette er en stor klasse ble det nødvendig med flere underkategorier. Det man kan merke ut ifra den utstrakte underkategoriseringen, er at den er stor og mangfoldig. Samlet sett har denne kategorien 744 forekomster. Individuelt har kategorien *bygning* 122 forekomster, *mat og drikke* har 259, *framkomstmiddel* har 42 og på *diverse* finner man 321. I kategorien *diverse* er eksempel som er knyttet til blant annet *klær, leker, substanser, verktøy og teknologi*.

6.2.1.2 b) Abstrakt

Videre kan *-aktig* stå sammen med abstrakte forledd. Underkategoriene i denne bolken er *tid, sted, mengde, formvariasjon, språk og overnaturlig*. Ingen av underkategoriene har tilhørende underkategorier.

6.2.1.2.1 a. Tid

a) <i>40-tallsaktig</i>	d) <i>påskeferieaktig</i>
b) <i>1970-tallsaktig</i>	e) <i>fremtidsaktig</i>
c) <i>russetidsaktig</i>	f) <i>kveldsaktig</i>

I denne klassen er det både årstall, og ord som knytter seg opp mot tider i løpet av året, vist i eksemplene under. Eksempel d) *påskeferieaktig*, knytter seg til en spesiell tid av året, men eksempel som f) *kveldsaktig* knytter seg til en tid på dagen. I tillegg har denne klassen årstall som grunnord, som b) *1970-tallsaktig* og c) *russetidsaktig*. Denne kategorien har 43 ulike eksempler i korpuset.

6.2.1.2.2 b. Sted

a) <i>drabantbyaktig</i>	d) <i>østkantaktig</i>
b) <i>oppbevaringsplassaktig</i>	e) <i>turistfelleaktig</i>
c) <i>sydenaktig</i>	f) <i>småbyaktig</i>

I denne kategorien finner man grunnord som refererer til sted. Stedsnavn er ikke inkludert her ettersom de er proprier. Typiske eksempel i denne kategorien er a) *drabantbyaktig* og d) *østkantaktig*, som er mer generelle henvisninger til steder. Dixon (2005, s. 82) skildrer at denne kategorien også kan inneholde ord som refererer til posisjon, som *nord*, *sør*, *øst*, men slike ord forekommer ikke i korpuset. Noen ord er mer opplagte steder, som f) *småbyaktig* og c) *sydenakt*, mens andre grunnord er det vanskeligere å plassere, slik som e) *turistfelleaktig* og b) *oppbevaringsplassaktig*. Likevel tenker man seg at disse tilhører denne kategorien ettersom de to eksemplene i bunn og grunn må referere til steder. Denne kategorien har 29 eksempler og er forholdsvis liten.

6.2.1.2.3 c. Mengde

- a) *overskuddsaktig*
- b) *treeraktig*
- c) *munnullaktig*

Mengde er det Dixon (2005, s. 82) refererer til som *quantity*. Ifølge Dixon (2005, s. 82) er dette alle ord som refererer til nummer, mengdemål, alder, størrelse og lengde. I sum blir *-aktig* lite brukt for å uttrykke mengde. Dette er en liten kategori som har 5 eksempler.

6.2.1.2.4 d. Formvariasjon

- a) *sylinderaktig*
- b) *trekantaktig*
- c) *prismeaktig*

Dixon (2005, s. 82) beskriver klassen *variety*. Jeg har valgt å kalle den for *formvariasjon* ettersom dette virket som et treffende ord på norsk. Denne klassen har grunnord som refererer til former. Denne kategorien har 15 eksempler.

6.2.1.2.5 e. Språk

- a) *fraseaktig*
- b) *fyndordaktig*
- c) *signaturaktig*
- d) *konseptaktig*
- e) *mantraaktig*
- f) *oppskriftaktig*

Denne klassen er tett knyttet til hovedkategorien e) *talehandling*, men denne kategorien inneholder språk uten en spesifikk mottaker, mens e) *talehandling* er språk som er ment for en mottaker. Denne klassen inneholder både muntlig og skriftlig språk. Denne kategorien har 93 eksempler.

6.2.1.2.6 f. Overnaturlige fenomen

a) <i>heksegryteaktig</i>	d) <i>spøkelsesaktig</i>
b) <i>syndeflodsaktig</i>	e) <i>gudaktig</i>
c) <i>ufoaktig</i>	f) <i>demonaktig</i>

Denne kategorien har ikke Dixon (2005) i sitt materiale, men ettersom disse ordene vanskelig kan plasseres i andre kategorier falt valget på å lage en ny underkategori til abstrakt. I denne kategorien er det overnaturlige fenomen knyttet til både religion, men også annen overtro slik som eksempel c) *ufoaktig*. Denne kategorien har 32 eksempler.

6.2.1.3 c) Tilstand

Mentale

- a) *psykoseaktig*
- b) *angstaktig*
- c) *døsaktig*

Kroppslige

- a) *bakrusaktig*
- b) *brannsåraktig*
- c) *forkjølelsesaktig*

I Dixon (2005) sitt materiale er de kroppslige og mentale tilstandene ikke delt i to kategorier. Likevel er det enklest å presentere disse to sidene separat, med egne eksempler. Denne kategorien er ikke stor, men har til sammen 57 eksempler i korpuset.

6.2.1.4 d) Aktivitet

a) <i>dateaktig</i>	d) <i>borgerkrigsaktig</i>
b) <i> fotballaktig</i>	e) <i>hobbyaktig</i>
c) <i>lekekrigsaktig</i>	f) <i>presidentvalgkampaktig</i>

Hovedkategorien d) *aktivitet* inneholder mange forskjellige typer aktiviteter. Grunnord som forekommer i dette korpuset er blant annet a) *dateaktig* og f) *presidentvalgkampaktig*. Selv om dette er ord man ikke tradisjonelt sett forbinder med aktivitet, er det tydelig at grunnordene

refererer til aktiviteter. Dixon (2005, s. 83) skildrer at denne klassen ofte består av grunnleggende substantiv, men også substantiv som er avledet fra verb som *avgjørelse*, *spekulasjon* og *piske* som har oppstått etter orddanningsprosessen konversjon. For nesten alle substantiv som refererer til en aktivitet er det et korresponderende verb. Slik som i c) *lekekrigaktig* som har verbet *å krige* eller *å leke*. I tillegg til eksempel f) *presidentvalgkamp* som refererer til verbet *å kjempe*. Denne kategorien har 227 eksempler i korpuset mitt.

6.2.1.5 e) Talehandling

a) <i>fylleprataktig</i>	d) <i>kampropaktig</i>
b) <i>samtaleaktig</i>	e) <i>sladderaktig</i>
c) <i>feedbackaktig</i>	f) <i>tekstmeldingsaktig</i>

I denne kategorien er det språk som oppstår i en spesifikk handling som står i fokus, da slik som a) *fyllepraktaktig*, b) *samtaleaktig* og e) *sladderaktig*. I denne kategorien har jeg tatt med både skriftlig og muntlig språk, da både muntlige talehandlinger som d) *kampropaktig* og skriftlige talehandlinger som f) *tekstmeldingsaktig*. Denne kategorien har 22 eksempel i korpuset mitt.

6.2.1.6 f) Sjanger

filmsjangre

- a) *reklameaktig*
- b) *skrekkaktig*
- c) *barne-tv-aktig*

musikksjangre

- d) *rapaktig*
- e) *punk-funkaktig*
- f) *trønderrockaktig*

Denne kategorien er heller ikke en del av Dixon (2005) sin kategorisering. Likevel ble det nødvendig å opprette en egen kategori for sjanger, ettersom det var mange film- og musikksjangre. Disse to kategoriene har 167 grunnord til sammen.

6.2.2 Adjektiv og verb

Som nevnt er det ikke like mange adjektiv og verb som substantiv. Det er 12 verb og 79 adjektiv, noe som ikke er en stor mengde om man ser det opp mot antall substantiv. Jeg vil først gå gjennom adjektivene, før jeg ser på verb.

Hovedklassene som adjektivene plasserer seg i er *dimensjon*, *fysisk egenskap*, *alder*, *farge*, *vurdering* og *menneskelig tilbøyelighet*. I forhold til *dimensjon* har man en forekomst i korpuset som er *storaktig*. I kategorien *fysisk egenskap* har man ord som *glamouraktig*, *søtaktig* og *harryaktig*. Videre i klassen *alder* er det et eneste eksempel som er *gammelaktig*. I kategorien *farge* er det ganske mange eksempler, *blåaktig*, *terracottaaktig*, *pastellaktig* og *hvitgråaktig* er fire av totalt xx eksempler. Til sist har man kategorien *vurdering* som har eksempelet *betydningsfullaktig*. Videre har man kategorien *menneskelig tilbøyelighet*. I Dixon (2005, s. 84) sitt materiale har denne klassen åtte underkategorier, men i korpuset er bare en underklasse representert, *glad*. Under *glad* finner man eksempelet *fornøydaktig*.

En tendens i materialet er at de presise adjektivene som normalt ikke kan gradbøyes, kan heller ikke stå sammen med *-aktig*. Eksemplene fra kapittel 3 var *barnløs* og *gift*, og man kan se i eksemplene *barnløsaktig* og *giftaktig* at disse adjektivene fungerer dårlig i som grunnord. Et unntak her er nasjonalitetsadjektiv som kan stå med *-aktig* slik som ord som *norskaktig* og *skotsaktig*. Man kan altså ikke si at dette er en regel, men heller en generell tendens i bruken, at *-aktig* står sjeldnere med presise adjektiv enn med halvpresise og ubestemte adjektiv. En tidlig beskrivelse av *-aktig* av Leira (1992, s. 95) nevner at *-aktig* i størst grad lager adjektiv fra adjektiver, men denne analysen viser at det helst er substantiver som *-aktig* kan stå sammen med, ikke adjektiv.

I korpusutvalget som jeg analyserte fant jeg 12 verb. Alle verbene er lagt ved i tabellen under, og den er dermed ikke lagt til som vedlegg.

Verb som viser til bevegelse	Verb som viser til påvirkning	Verb i relasjon til kroppen	Verb som viser til sosial kontakt
<i>danseaktig</i>	<i>mobbeaktig</i>	<i>gråteaktig</i>	<i>jammeaktig</i>
<i>joikeaktig</i>	<i>straffeaktig</i>	<i>drømmeaktig</i>	
<i>surfeaktig</i>	<i>klebeaktig</i>		
<i>åleaktig</i>	<i>skrapeaktig</i>		
<i>reiseaktig</i>			

Tabell 5: Semantisk kategorisering av verb

Etter Dixon (2005, s. 96) sin semantiske kategorisering er alle verbene primær A verb, som er konkrete verb som refererer til en aktivitet eller tilstand. Som man kan se er det verb i klassene

bevegelse, påvirkning, i relasjon til kroppen og sosial kontakt. Her ser man at den største andelen verb som kan stå med *-aktig* refererer til *bevegelse*.

I noen av tilfellene er det vanskelig å vite om grunnordet er et verb i infinitiv, eller om det er et substantiv med fuge, som i eksempel *joikeaktig, åleaktig* og *danseaktig*. I disse tilfellene måtte jeg inn i korpuset for å se på konteksten for å finne det ut. I forekomsten *åleaktig* var det to forekomster, der den ene siktet til substantivet *en ål*, mens den andre siktet til verbet *å åle (seg)*. I slike tilfeller er det lagt ved en kommentar i vedleggende med analysen.

6.2.3 Proprier

Personnavn

- a) *Michael Jackson-aktig*
- b) *Anja Andersen-aktig*
- c) *Brødrene Grimm-aktig*

Band

- d) *Bee gees-aktig*
- e) *Kaizers Orchestra-aktig*
- f) *U2-aktig*

Suffikset *-aktig* kan også danne nye ord av proprier. De to største gruppene proprier er personnavn og navn på band. Begge disse kategoriene er betydelige i størrelse. Nedenfor ligger det noen eksempler på disse typene grunnord. Personnavn har totalt 270 eksempler i korpuset, og navn på band har 66.

I tillegg finnes det andre typer proprier som *-aktig* kan stå sammen med. Disse er lagt ved i en tabell under.

Filmer/serier	Tv-spill	Sanger/album	Bøker/aviser	Stedsnavn	Andre
« <i>Twin peaks</i> »-aktig	<i>Halo-aktig</i>	<i>Diggilo-diggilei-aktig</i>	<i>Lillelordaktig</i>	<i>Midtøsten-aktig</i>	<i>Unge høyre-aktig</i>
<i>Hver gang vi møtes-aktig</i>	<i>Grand Theft Auto-aktig</i>	<i>Dirty Diana-aktig</i>	<i>Frankenstein-aktig</i>	<i>DDR-aktig</i>	<i>Facebook-aktig</i>
<i>Narnia-aktig</i>	<i>Sim city-aktig</i>	<i>Air-aktig</i>	<i>Jobs bok-aktig</i>	<i>Tjernobyl-aktig</i>	<i>BMW-aktig</i>

Tabell 6: ord med suffikset *-aktig* med proprier som grunnord

Alle disse kategoriene er betydelige i størrelse, der *filmer og serier* har 81 eksempler i korpuset mitt, *tv-spill* har 13, *sanger og album* har 9, *bøker og aviser* har 20, *stedsnavn* har 31 og *andre proprium* har 69. Altså er disse kategoriene på størrelse med de andre semantiske kategoriene.

Samlet sett er propriene en stor klasse med 559 eksempler. Denne kategorien er også med å vise bredden til *-aktig* i orddanningen ettersom dette er et nytt domene med grunnord som *-aktig* kan stå sammen med.

6.2.4 Konklusjon

I denne delen har jeg lagt fram de semantiske kategoriene som opptrer i materialet. Her kan man se bredden i hva *-aktig* kan bety, og bredden i den semantiske bruken til suffikset. Den største hovedkategorien er konkrete substantiv, og dette kan sies å være det hyppigste bruksområdet til *-aktig*. I tillegg fins kategorien frasesammensetning, som ikke blir presentert her, ettersom det allerede har blitt gjort i kapittel 5.

6.3 Analyse av relasjonen mellom grunnord og *-aktig*

I denne delen vil jeg se på relasjonen mellom grunnord og *-aktig*. Først vil jeg se på *-aktig* ord sitt typiske betydningsmønster, for så å se på ord som kanskje avviker fra dette. Til slutt vil jeg se på betydningen til frasesammensetninger som står med *-aktig*.

Litteraturen beskriver *-aktig* som et suffiks som vanligvis danner adjektiv med betydningen *som minner om* grunnordet (Faarlund, Lie og Vannebo, 1997, s. 116). Eksempelet som NRG trekker fram er *gutteaktig*, som får betyr *som minner om en gutt*. Verbalsubstantiv som grunnord gir betydningen *som har en tendens til*, eksempelvis *løgnaktig* som betyr *som har en tendens til å lyve*. *Svinaktig* blir mest brukt som et allment forsterkende ord. Ved fargeadjektiver som *blåaktig* blir betydningen *litt men ikke helt (blå)*. Dette kan sies å være grunnbetydningene til ord med suffikset *-aktig*, og da de vanligste forholdene mellom grunnordet og *-aktig*.

Det finnes ord med suffikset *-aktig* som avviker fra dette mønsteret. Den første gruppen er de grunnordene som ikke får betydningen *som minner om* (grunnordet) men heller har en mer presis betydning. NAOB viser også til denne betydningsnyansen, der *-aktig* kan bety *full av, forbundet med noe bestemt*. Eksemplene de trekker fram er *fordelaktig*, *feilaktig* og *pinaktig*. Vedlagt ligger en tabell med ord fra korpuset som har en mer konstant betydning.

ORD	BETYDNING
<i>storaktig</i>	hovmodig
<i>fryktaktig</i>	feig
<i>livaktig</i>	levende
<i>godaktig</i>	snill
<i>feilaktig</i>	gal
<i>fordelaktig</i>	gunstig

Tabell 7. ord med suffikset *-aktig* med presis betydning

Alle disse ordene later til å være av en eldre opprinnelse. Søk i Nasjonalbiblioteket sitt N-gram, som viser hyppigheten av bruken av ord i tidsperioden mellom 1810 og 2013, gir treff på alle ordene fra rundt 1920. Viss man bruker de eldre skrivemåtene *storagtig*, *frygtagtig*, *livagtig*, *godagtig*, *feilagtig* og *fordelagtig* får man enda tidligere treff, der første halvdel av 1800-tallet er den tidligste registrerte bruken til alle ordene. Dette er ikke en fullstendig analyse, men det kan fortelle oss at det finnes en gruppe *-aktig* ord som får et litt annet semantisk innhold enn det typiske *som minner om*, og som har et fellestrekk ved at de er eldre ord i språket. I dette tilfellet kan man snakke om en semantisk forskyvning.

Videre er det en annen gruppe ord som viker fra det vanlige mønsteret. I denne gruppen betegner suffikset *-aktig* at man snakker om en egenskap hos eller delmengde av grunnordet. Eksempelene er lagt ved i en tabell.

ORD	BETYDNING	FORKLARING
<i>valpaktig</i>	umoden	Valper kan være søte eller små, eller umodne, som er egenskapen trukket fram her.
<i>molboaktig</i>	dum	En molbo er en beboer av halvøya mols. Molboene blir brukt i skjemtehistorier, der egenskapen dum er framtreddende.
<i>haukaktig</i>	aggressiv	Hauker er store, de flyr og er rovfugler. I dette tilfelle er egenskapen aggressiv trukket fram.
<i>barnaktig</i>	ufornuftig	Barn har mange egenskaper. I denne delen er ufornuftig trukket fram.

Tabell 8: ord med suffikset *-aktig* med fokus på en egenskap i grunnordet

På mange måter ligner dette betydningsforholdet på *som minner om* men det er andre nyanser i den semantiske koblingen mellom grunnord og *-aktig* her. Eksempelvis er det forskjell på *blåaktig* som betyr *litt, men ikke helt blå*, og *valpaktig* som betyr *umoden*. Disse ordene ligner på ordene i tabell 7, ettersom de også har en konstant betydning. Forskjellen ligger i at *-aktig* modifierer hele grunnordene i tabell 7, mens *-aktig* markerer en delmengde av forleddet i tabell 8.

I tillegg kan *-aktig* også stå sammen med frasesammensetninger. Disse kombinasjonene følger mønsteret *som minner om*. På toppen av dette er det et annet lag av betydning som karakteriserer frasesammensetninger, og som Meibauer (2007, s. 248) skriver om. En frasesammensetninger uttrykker ekspressivitet i språket. Meibauer (2007, s. 248) skriver at vittighet er en egenskap som korresponderer med ekspressivitet. Dette kan man tydelig se i flere av *-aktig*-frasesammensetningene, som i *heldigvis-er-det-ikke-min-mamma-aktig* eller *dans-på-lokale-aktig*. Et annet eksempel er *ja- eller nei-aktig*. Denne frasen blir brukt i et intervju med Kari Strai om boken «*jakob og neikob*», som hun har vunnet kulturdepartementets debutantpris for. Intervjueren spør Strai om den nyfødte sønnen hennes har fått et *ja- eller nei-aktig* navn, med tydelig referanse til boka sin tittel. Hvor morsomt dette i realiteten er, kan man stille spørsmål ved, men at intensjonen var å legge til et lag av vittighet er det liten tvil om. Frasesammensetninger kan ikke sies å alltid være direkte morsomme, men ekspressiviteten i orddanningen legger til et lag av vittighet.

Konklusjonen her kan foreløpig være at man finner tre ulike forhold mellom grunnord og *-aktig* i materialet som ble analysert fra AKB. Den første handler om den tradisjonelle betydningen *som minner om* eller *har en tendens til*, den andre er en mer klart definert betydningsnyanse og den tredje er at suffikset indikerer en delmengde av forleddet. Dette kan ha opphavet i en forskyvning i semantikken der grunnordet klart har fått en ny eller modifisert betydning. I hapaxene ser man at betydningen tydelig er *som minner om* grunnordet, mens i de eldre ordene ikke viser denne tendensen like sterkt.

6.4 Begrensninger i orddanningen med *-aktig*

I denne delen vil jeg se på semantiske begrensninger i orddanningen med avledningssuffikset *-aktig*. Grunnen til at dette synspunktet er nyttig er verb og adjektiv ikke står som grunnord like hyppig som substantiv. Dette perspektivet kan indikere at det finnes begrensning for *-aktig*

sammen med verb og adjektiv. Haspelmath (2002, s. 104) skriver at det fins flere typer begrensninger et orddanningsmønster kan ha. I denne delen vil jeg trekke fram semantiske og pragmatiske begrensninger, i tillegg til blokkeringer av synonym.

Semantiske begrensninger innebærer at betydningen av et suffiks automatisk begrenser mengden grunnord som suffikset kan stå sammen med, ettersom noen kombinasjoner av grunnord og suffiks er meningsløse (Haspelmath, 2002, s. 105). For eksempel vil det tyske kvinnelige suffikset *-in* ikke kunne stå med substantiv som ikke har kjønn. For *-aktig* er en semantisk begrensning at ord som ytrer en mer absolutt tilstand eller egenskap ikke kan bli brukt, noe som ble beskrevet som presise adjektiv i kapittel 3. Adjektiv som *lam*, *døv* og *barnløs* som grunnord gir de meningsløse ordene **lamaktig*, **døvaktig* og **barnløsaktig*. Disse tre adjektivene er permanente tilstander, men også ved forbigående absolutte tilstander er *-aktig* mindre brukt. Grunnordet *gravid* som gir ordet **gravidaktig* er heller ikke særlig gunstige å bruke sammen med *-aktig* ettersom det er en absolutt tilstand, selv om den er forbigående.

En annen begrensning handler om pragmatiske forhold. En pragmatisk begrensning er at man sjelden danner ord som det ikke er et bruksområde for selv om de teoretisk sett er mulige kombinasjoner (Haspelmath, 2002, s. 105). Det er pragmatiske begrensninger både i ordene ovenfor, men også i andre tilfeller. Noen eksempler på verb som viser denne tendensen er **bedøveaktig*, **overtaleaktig*, **spandereaktig* og **utdanneaktig*. Disse *-aktig*-adjektivene tilbyr ikke en nyttig betydning, og det er derfor lite sannsynlig at slike ord oppstår.

En annen type blokkering er synonymblokkering. Det betyr at viss det allerede fins et eksisterende ord for noe, vil det ikke bli dannet et nytt ord med samme semantiske innhold, selv om denne kombinasjonen teoretisk sett er mulig (Haspelmath, 2002, s. 109). På norsk har vi ordet *kniv*. Selv om det er teoretisk mulig at ordet **skjær-er* kan bli dannet, skjer ikke dette ettersom man allerede har et fungerende ord. Ord som **dyptaktig* og **fultaktig*, oppstår kanskje ikke ettersom man har ordene *halvdypt* (to treff i AKB) og *halvfult* fins. Disse to ordene ligger inne som blokkeringer i språket for uttrykkene **dypaktig* og **fultaktig* som i teorien kunne ha blitt brukt, ettersom det tilbyr et nyttig semantisk innhold.

Videre kan man se på de begrensninger som suffikset har i forhold til andre suffiks. Den første begrensningen handler om hvordan andre suffiks som gir litt samme betydning til grunnordet ikke kan stå sammen med *-aktig*. Ingen av de avledningssuffiksene som lager adjektiv fra

adjektiv kan stå sammen med *-aktig* og heller ikke andre lignende suffikser som *-messig* kan stå sammen med *-aktig*. Dette kan man tenke seg er naturlig siden avledningssuffiksene gir like meningsinnhold til eksempelvis et substantiv som *-aktig*. På grunn av dette har man ikke forekomster i korpuset som *blå+lig+aktig* eller *opera+messig+aktig*. Både *blålig* og *blåaktig* har forholdsvis samme betydning, og det samme kan man si om *operamessig* og *operaaktig*.¹¹

Mulighetene til suffikset *-aktig* i orddanningen er mange, og 6.2 viser mye av denne breie basen av grunnord *-aktig* kan stå sammen med. Likevel er det slik at mange verb og adjektiv ikke står som grunnord i korpusutvalget jeg analyserte. I denne delen har jeg sett på grunner som kan forklare dette gjennom å presentere ulike begrensninger som *-aktig* har som suffiks.

Likevel kan *-aktig* avlede mange flere verb enn det som kommer fram i den mengden ord jeg har analysert av korpuset, og det samme med adjektiv.

6.5 Semantiske forskjeller mellom *-aktig* og *(-)ish*

I 5.4.2 ble de grammatiske forskjellene mellom *-aktig* og *(-)ish* diskutert, men i denne delen vil jeg se på semantiske likheter og ulikheter. Hovedkilden til bruken av *(-)ish* er masteroppgaven til Signe Nilssen (2015) om *(-)ish* i norsk. Først vil jeg se på det som er semantisk likt, før jeg ser på det som er ulikt. Til slutt vil jeg komme med en konklusjon.

I den semantiske analysen til Nilssen (2015) ser man at *-aktig* og *(-)ish* kan ligne på hverandre i betydning, og det er denne likheten NAOB også har trukket fram når de beskriver at suffikset *-ish* betyr *-aktig* i muntlig tale. Likheten er tydeligst der substantiv + *(-)ish* blir et adjektiv. Et av eksemplene de har trukket fram er *professor-ish*. I dette tilfellet betyr ordet *professoraktig* det samme. Som en konsekvens av at *-aktig* har flest substantiv som grunnord, ser det ut som at *-aktig* ligner på *(-)ish* i de fleste tilfellene. I tillegg trekker Nilssen (2015, s. 66) fram at der grunnordet er et proprium kan man også uten skrive om *(-)ish* til *-aktig* uten at meningsinnholdet blir vesentlig endret.

Nilssen (2015, s. 61) finner derimot flere tilfeller der suffiksene ikke er synonyme. Hun hevder at *(-)ish* ikke er en oversettelse av *-aktig*. Dette er fordi *(-)ish* både er et avledningssuffiks og

¹¹ Hvilke suffikser som kan stå sammen og hvilke som ikke kan det er også en formell ting, avhengig av såkalte valgrestriksjoner. Årsaken til at to suffiks ikke kan stå sammen kan i tillegg til semantiske ting spores til formelle ting som ordklassebetingelser, at hvis suffiks A lager substantiv og suffiks B ikke kan kobles til substantiv da går ikke sekvensen grunnord + A + B på grunn av den restriksjonen (Aronoff, 2002).

kan fungere som et ord, og kan i tillegg stå med en bredere base grunnord en *-aktig*. Kvantor som grunnord er det eksempelvis bare *(-)ish* som kan ha. Nilssen (2015, s. 63) legger fram eksempelet *1200GRAM ISH*. På den andre siden kan man ikke si *1200gram-aktig* med samme klare betydning. Det nærmeste *-aktig* kommer til dette er forekomstene *treeraktig* og *sekseraktig*, men likevel er ordene *treer* og *sekser* kvantorer med avledningssuffikset *-er* som gjør dem til substantiv. Det later til at *(-)ish* kan stå med flere typer grunnord enn det *-aktig* kan, og dermed kan man hevde at *(-)ish* er et mye friere suffiks enn det *-aktig* er. Dette blir også styrket ved at *(-)ish* kan stå som et eget ord, da som et adverb (NAOB om *ish*).

Som en oppsummering av hovedpunktene kan man hevde at *-aktig* og *(-)ish* er like på mange områder. Spesielt der substantiv + *(-)ish* blir et adjektiv og i tilfelle med proprium som grunnord. Likevel viser sammenligningen oss at *(-)ish* er et friere suffiks, som i noen tilfeller kan stå som eget ord og har en breiere base med grunnord som kan stå sammen med *(-)ish*. På mange måter ligner *-aktig* på *(-)ish*, mens *(-)ish* på sin side har et mye bredere bruksområde.

6.6 Resultat

I dette kapitlet har jeg gjennomført en semantisk analyse av suffikset *-aktig*. For det første har jeg sett på de semantiske klassene man kan putte grunnordene til *-aktig* i, og vist bredden i grunnordene. Videre har jeg sett på hva man kan uttrykke gjennom å bruke *-aktig*, da gjennom å analysere forholdet mellom grunnord og *-aktig*. Her har spesielt tre ulike mønster blitt registrert. Det første er den mer tradisjonelle betydningen som er at *-aktig* betegner, *som minner om* eller *har en tendens til* forleddet. Den andre betydningsnyansen er når *-aktig* uttrykker en mer konstant egenskap, som at *juksaktig* som betyr *bedragersk*. Videre kan *-aktig* også betegne en delmengde av forleddet, som da eksempelvis *valpaktig* som betyr *umoden*. Videre viste den semantiske analysen at ordklassene adjektiv og verb er underrepresentert. I analysen kunne man finne semantiske og pragmatiske begrensninger i orddanningen, i tillegg til blokkering av synonym som kan være en mulig forklaring. Det siste analysepunktet handlet om de semantiske likhetene mellom *-aktig* og *(-)ish*. Resultatet er at *(-)ish* er et mer selvstendig suffiks, som i noen tilfeller kan fungere som eget ord, som er en egenskap som *-aktig* ikke har. Disse punktene kan sies å være hovedfunnene i analysen.

7 Hvor produktivt er suffikset *-aktig*?

7.1 Innledning

Den semantiske og den grammatiske analysen har flere momenter som peker på at *-aktig* kan være produktivt, og på bakgrunn av dette er det relevant å foreta en produktivitetsanalyse. I dette kapitlet vil jeg først se på grunnordsfrekvensen til *-aktig*, og deretter trekke fram mangfoldet av grunnordstrukturer. Videre vil jeg vise ordklassene som grunnordene faller inn under, og så vil jeg vise hapaxene i korpuset i 7.5. Til slutt samler jeg alle argumentene som peker mot at *-aktig* er et produktivt suffiks i 7.6 og vurderer her statusen til *-aktig*. I 7.7 vil jeg komme med en oppsummering.

7.2 Grunnordsfrekvensen til *-aktig*

I kapittel 4 presenterte jeg noen premisser for produktivitet som det råder stor enighet om. Et av disse premissene var høy grunnordsfrekvens. Grunnordsfrekvens er antall ulike grunnord *-aktig* kan stå sammen med. I denne delen vil jeg se på hva som er grunnordsfrekvensen til *-aktig* og da vurdere om den bygger opp om hypotesen om at *-aktig* er et produktivt suffiks.

Grunnordsfrekvens handler om den realiserte produktiviteten. Baayen (2009, s. 13) peker på at man kan mistolke en høy grunnordsfrekvens som entydig bevis på produktivitet, og at det derfor er viktig å se på det større bilde for å kunne avgjøre om en morfologisk prosess er produktiv (Baayen, 2009, s. 13). Likevel er det enighet om at en høy grunnordsfrekvens kan gi et estimat på at en prosess er produktiv.

Et søk i AKB gir grunnordsfrekvensen 4563 (tall fra desember 2020). Skal man sammenligne med et annet produktivt suffiks, kan man se på *-bar*. Grunnordsfrekvensen til *-bar* er 2448 (tall fra desember 2020). Innledningsvis later *-aktig* til å ha høy produktivitet, i alle fall høyere produktivitet en *-bar*.

7.3 Mangfold av grunnordstrukturer

Mangfoldet av grunnordstrukturer som kan stå med *-aktig* er et av momentene som kan bestemme produktivitet. Vedlagt ligger framstillingen som er vist i kapittel 4 om de ulike grunnordstrukturene som kan stå med *-aktig*.

a) <i>Rot</i>	f) <i>Sammensetning</i>
b) <i>Rot med fuge</i>	g) <i>Sammensetning med fuge</i>
c) <i>Rot med avledningsaffiks</i>	h) <i>hybridkonstruksjoner</i>
d) <i>Rot med avledningssuffiks og fuge</i>	i) <i>Fraser</i>
e) <i>Svakt bøyde substantiv</i>	

Mange ulike grunnordsstrukturer er en pekepinn på hvor lett det er for suffikset å lage nye ord, som er et moment Bauer (2001, s. 20) trekker fram som en forutsetning for produktivitet. Dette momentet gjør at *-aktig* kan bli brukt i mange ulike kontekster, og betyr at det er konstant behov for å bruke suffikset. Dette driver fram bruken av *-aktig*, som er en relevant faktor i forhold til produktivitet.

I tillegg viser begge analysene at *-aktig* også kan stå sammen med en mengde ulike proprier. Grunnord som er proprier er presentert i en egen kategori i den semantiske analysen, og blir omtalt som hybridkonstruksjoner i den grammatiske analysen. At *-aktig* kan stå sammen med proprier gjør at domenet med grunnord som *-aktig* kan stå med øker, som er en faktor som også driver fram bruken av suffikset. Et av premissene beskrevet i Bauer (2001, s. 20) var at produktivitet er tett knyttet til evnen til å lage nye ord. Dette momentet viser akkurat dette.

7.4 Hvilke ordklasser faller grunnordene inn i?

Grunnordene til *-aktig* falt inn under ordklassene substantiv, verb, adjektiv, adverb og interjeksjoner, noe som var et sentralt poeng i den semantiske analysen. De tre største ordklassene er substantiv, verb og adjektiv, og de minste, er adverb med to eksempel (*nå-aktig* og *pinaktig*) og interjeksjoner som har ett eksempel (*ompaaktig*). Av de tre største ordklassene substantiv, adjektiv og verb er substantiv den største klassen som betyr at *-aktig* i største delen av tilfellene står med grunnord er substantiver.

Denne bredden i ordklasser viser oss hvor mange potensielle ord *-aktig* kan lage og dermed forteller dette noe om produktivitet. I tillegg viser de ulike ordklassene til grunnordene til *-aktig*, at *-aktig* ligner på sammensatte ord, og derfor også at orddanning med *-aktig* ligner på orddanningsprosessen sammensetning. Dette er noe som ble poengtert i den grammatiske analysen i kapittel 5. Ettersom man vet at sammensetning er et produktivt orddanningsmønster (Bauer, 2001, s. 12), gir dette et grunnlag for å påstå at også avledning med *-aktig* kan være en

produktiv prosess. Denne tanken blir videre støttet av at det er så mange grunnord som er substantiv. Ettersom norsk har en preferanse for substantiv +substantiv sammensetninger (Askedal, 2015, s. 4), vil dette ytterligere vise til likheter mellom orddanning med *-aktig* og sammensetning.

7.5 Hapaxer

En vanlig oppfatning er at mengden hapaxer som et suffiks har signaliserer produktivitet (Aronoff og Anshen, 1998, s. 244). At ord bare forekommer en gang vil ofte bety at det er ett nytt ord, og at nye ord blir til som følge av dette orddanningsmønsteret. Dette er noe som kan indikere produktivitet. Baayen (2009, s. 12) beskriver det slik.

Productive categories are characterized by the presence of large numbers of low-frequency forms, whereas unproductive categories tend to contain many high-frequency forms ...

Man måler produktivitet i vekst, og derfor vil både antallet hapaxer og det totale antallet unike grunnord i korpuset være en indikasjon på produktivitet. Et stort antall hapaxer vil da vise en høy grad av produktivitet (Aronoff og Anshen, 1998, s. 244). I tillegg hevder Baayen (2009, s. 15) at å telle antallet hapaxer i et korpus gir en indirekte måte å estimere hvor fort en type orddanning beriker ordforrådet på. Dette er grunnene til at det er viktig å se på hapaxer når man skal studere produktivitet.

Når det gjelder *-aktig* sine hapaxer er tallet fra AKB 2740, der det totale antallet unike grunnord med *-aktig* i korpuset 4563. Altså er mer enn halvparten av grunnordene til *-aktig* hapaxer. Som nevnt i kapittel 4 har jeg ikke sortert alle grunnordene, og ikke alle hapaxene, men gått igjennom rundt 3000 av grunnordene. Av disse er omtrent 1700 hapaxer. Dette vil si at mer enn halvparten av ordene i materialet mitt er hapaxer. Dette regnet jeg som dekkende for å vise bredden i orddanningen med *-aktig* Tabell 9 viser noen av disse hapaxene.

<i>weekendaktig</i>	<i>viltkjøttaktig</i>	<i>vind-i-håret-aktig</i>	<i>smågutteaktig</i>
<i>tenåringaktig</i>	<i>soulrockaktig</i>	<i>traust-granskog-aktig</i>	<i>hvit/gråaktig</i>
<i>sladderaktig</i>	<i>kuaktig</i>	<i>kirsebæraktig</i>	<i>overdoseaktig</i>
<i>mannfolkbladaktig</i>	<i>måltvaktig</i>	<i>opiumsaktig</i>	<i>ovenfra-og-ned-aktig</i>

Tabell 9. Hapaxer i korpuset

I tabellen har jeg hentet noen hapaxer fra alle korpussidene jeg brukte i analysen, og i tillegg har jeg prøvd å vise bredden i hapaxene (alt fra fraser, engelske importord, sammensatte ord osv). Her kan man også se hvor mange forskjellige ord med *-aktig* man kan finne.

Dersom vi igjen sammenligner *-aktig* med *-bar*, så ser vi at forholdet mellom antallet grunnord i korpuset og hapaxer igjen viser at *-aktig* er mer produktivt enn *-bar*. Skal man legge fram et regnestykke er forholdet mellom antall hapaxer og antall ulike grunnord for *-aktig* $2740/4563 = 0,6$. På den andre siden ser man at tilsvarende regnestykke for *-bar* er $1044/2448 = 0,4$. Gjennom denne utregningen ser man at vekstraten til *-aktig* er høyere enn vekstraten til *-bar*. Som det har blitt presentert tidligere er produktivitet tett knyttet til vekst, og man kan derfor konkludere med at *-aktig* er mest produktivt av de to avledningsaffiksene. Disse tallene viser til det Aronoff og Anshen (1998, s. 244) kaller for relativ vekstrate. Disse utregningene viser oss ikke nøyaktig beskrivelse av hvor produktivt et suffiks er, men slike tall er gode å ha når man skal sammenligne ulike suffiks. Slik kan man slå fast hvilke suffiks som er mest produktive, og forskjellen mellom dem. Av slike utregninger kan man eksempelvis finne ut at et suffiks (*x*) er to ganger mer produktivt enn et annet suffiks (*y*).

Videre finner man noen typer hapaxer som er annerledes enn de andre hapaxene, og dette er hapaxer der *-aktig* står med en frasesammensetning. De fleste avledninger med frasesammensetninger i forledd er hapaxer, og dette leder oss til å tenke at dette er et produktivt orddanningsmønster, som da igjen gjør *-aktig* mer produktivt (Meibauer, 2007, s. 235). Likevel ser man at det er store begrensninger i bruken av et slikt orddanningsmønster. Meibauer (2007, s. 235) beskriver det slik.

The pattern of phrasal compounding is principally available for the language user, but it appears to be not very profitable, i.e. there are constraints for the exploitation of that pattern. Furthermore, the amount of lexicalized phrasal compounds is very restricted.

I følge Meibauer vil altså de tilfellene der *-aktig* står med en frasesammensetning ikke nødvendigvis bety produktivitet, selv om disse regnes som hapaxer.

7.6 Hva peker på at *-aktig* er produktivt?

I denne delen vil jeg trekke fram hovedargumentene som peker på produktiviteten til *-aktig* og forklare hvorfor man kan hevde at *-aktig* er et produktivt suffiks. Argumentene vil legge seg tett opp mot Bauer (2001) sine beskrivelser av premissene for produktivitet som er beskrevet i kapittel 4.

Det første argumentet for at *-aktig* er et produktivt suffiks er at *-aktig* kan stå sammen med grunnord med forskjellige grammatiske strukturer. Som sagt gjør dette at mengden ord som *-aktig* kan stå med er stor, som igjen betyr at det kan bli produsert mange ord med dette suffikset. Dette punktet er altså en tydelig indikator for høy grad av produktivitet ettersom det viser oss at *-aktig* har god evne til å lage nye ord. I tillegg taler dette for at *-aktig* har mulighet til å danne ord som har semantisk koherens, altså at *-aktig* kan danne meningsfulle og gjennomsliktige ord sammen med mange grunnord.

Videre er argument to at *-aktig* kan legges til grunnord fra mange forskjellige ordklasser. Dette tilsier også at *-aktig* har god evne til å danne ord med semantisk koherens fra mange typer grunnord. Som nevnt tidligere viser dette hvordan avledning med suffikset *-aktig* har likheter med orddanningsprosessen sammensetning, som man allerede vet at er en produktiv prosess. Derfor vil dette punktet også tale for at *-aktig* har høy produktivitet.

Til slutt er antallet hapaxer som *-aktig* har i korpuset er høyt. Dette gjelder både utvalget av grunnord som jeg analyserte i denne oppgaven og korpuset i sin helhet. At antallet hapaxer er høyt viser vekst, noe som er en sterk indikator på produktivitet. Som argumentene ovenfor viser også hapaxene at *-aktig* har gode evner til å lage nye ord, noe som er en tydelig pekepinn på en høy grad av produktivitet.

Som en konklusjon ser man flere gode argument for at *-aktig* er et produktivt suffiks i moderne bokmål. Likevel har *-aktig* noen begrensninger, noe som riktignok gjelder alle suffiks. Spesielt i kapittel 6 ble dette punktet løftet fram, ettersom begrensningene i størst grad knytter seg til semantikken. Til tross for disse begrensningene finner man likevel sterke argument som indikerer at *-aktig* er et produktivt suffiks, og et suffiks som kan brukes på store domener. Man kan dermed fastslå at *-aktig* er et produktivt avledningssuffiks.

7.7 Sammendrag

I dette kapitlet har jeg sett på begrepet produktivitet og vurdert produktiviteten av suffikset *-aktig*. For det første ser man tydelig hvordan det er mange gode argumenter som taler for at *-aktig* er et produktivt suffiks. Disse er først og fremst at *-aktig* kan lage ord med grunnord av mange ulike grammatiske strukturer, at *-aktig* kan lage ord med grunnord fra mange ulike ordklasser og i tillegg at forekomsten av hapaxer er stor. Selv om *-aktig* har semantiske, pragmatiske og morfologiske begrensninger, kan man hevde at *-aktig* er produktivt. I sum betyr dette at orddanning med *-aktig* kan uttrykke veldig mange ulike betydninger, og kan bli tatt i bruk i mange ulike situasjoner.

8 Avsluttende drøfting og konklusjon

8.1 Innledning

I oppgaven har jeg gjort en semantisk og grammatisk analyse i tillegg til en produktivitetsanalyse av avledningssuffikset *-aktig* ved bruk av språkdata fra AKB. Innledningsvis stilte jeg noen forskningsspørsmål til analysene som har blitt besvart gjennom analysene i kapittel 5, 6 og 7. Her skal jeg ikke gjenta alt, men oppsummere de viktigste funnene i undersøkelsen.

8.2 Hovedfunn i den grammatiske analysen

I innledningen ble følgende forskningsspørsmål stilt til den grammatiske analysen:

- a) Hvilke grammatiske strukturer har grunnordene som *-aktig* kan stå sammen med?
- b) Hvilken type avledningssuffiks er *-aktig* og hvilken rolle har suffikset i orddanningen?

Hovedfunnene i den grammatiske analysen er at *-aktig* kan stå med grunnord av mange forskjellige grammatiske strukturer. Dette er en likhet mellom *-aktig* og sammensatte ord. I tillegg ble *-aktig* sin rolle i orddanningen diskutert, og resultatet her var at *-aktig* ikke kan plasseres entydig i kategorien avledningsaffiks ettersom *-aktig* kan stå i en KRV i norsk. Dette er en egenskap som ikke alle norske avledningssuffiks har. Det later til at suffikset *-aktig* plasserer seg i en mellomposisjon mellom ord og suffiks, og avledning og sammensetning. Konklusjonen kan være at *-aktig* er et grensetilfelle innenfor kategorien avledningssuffiks.

8.3 Hovedfunn i den semantiske analysen

Til den semantiske analysen ble følgende forskningsspørsmål stilt:

- a) I hvilke semantiske kategorier kan grunnordene med *-aktig* plasseres?
- b) I hvilke ordklasser faller grunnordene med *-aktig*?
- c) Hva er relasjonen mellom grunnord og *-aktig*?
- d) Hvilke begrensninger har orddanning med *-aktig*?

Hovedfunnene i den semantiske analysen var at grunnord i ordklassen substantiv kan plasseres i mange ulike semantiske kategorier, og at *-aktig* er et allsidig avledningssuffiks. Ordklassene som grunnordene faller inn i er substantiv, adjektiv, verb, adverb og interjeksjoner. De tre

største ordklassene er substantiv, adjektiv og verb, hvor substantiv peker seg ut som den største. De tre betydningsnyansene man kan finne mellom *-aktig* og grunnordet er at *-aktig* betyr *som minner om* grunnordet, at *-aktig* viser til en konstant betydning og at *-aktig* markerer en delmengde av forleddet. I tillegg viste den semantiske analysen begrensninger i orddanningen med *-aktig* som er både semantiske og pragmatiske i tillegg til begrensning i forhold til blokkering av synonym.

8.4 Hovedfunn i produktivitetsanalysen

Forskningsspørsmål som ble stilt til produktivitetsanalysen var:

- a) Er *-aktig* et produktivt suffiks? Med flere delspørsmål:
 1. Har *-aktig* en høy grunnordsfrekvens?
 2. Kan *-aktig* stå med grunnord av forskjellige grammatiske strukturer?
 3. Kan *-aktig* stå med grunnord fra forskjellige ordklasser?
 4. Har *-aktig* mange *hapax legomena* i korpuset?

For å besvare hovedspørsmålet kan man hevde at *-aktig* er et produktivt suffiks. Dette kan man konkludere med ettersom grunnordsfrekvensen er høy, *-aktig* kan stå sammen med grunnord av mange forskjellige grammatiske strukturer og ordklasser, og i tillegg er antallet hapaxer høyt. Selv om *-aktig* har semantiske og pragmatiske begrensninger i orddanningen, vil de overnevnte elementene sammen tale høyere for at *-aktig* er produktivt. Individuelt kan ingen av disse faktorene være entydige bevis på produktivitet, men sammen kan faktorene gi belegg for å hevde at *-aktig* er et produktivt avledningssuffiks i norsk.

8.5 Avsluttende drøfting og konklusjon

Denne analysen har avdekket informasjon om *-aktig* som det har vært lite fokus på. Eksempler på dette er *-aktig* sine ordlike egenskaper og på produktivitet. Dette er perspektiv har blitt løftet fram i denne analysen. Konklusjonen er at *-aktig* er grensetilfelle innenfor kategorien avledningssuffiks.. Dette er både basert på funksjonslikhet mellom *-aktig* og sammensatte ord (vist i tabell 4) og ordklassevariasjonen i grunnordene (vist i tabell 3) i tillegg til evnen *-aktig* har til å stå i en KRV. Til slutt viser analysen i kapittel 7 at produktiviteten til *-aktig* høy, noe som blir bekreftet av flere faktorer som blir avdekket i den semantiske og grammatiske analysen.

Litteraturliste:

- Aronoff, Mark og Anshen, Frank. 1998. Morphology and the Lexicon: Lexicalization and Productivity. I Spencer, A og Zwicky, A. M. (red.) *Handbook of Morphology*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd.
- Aronoff, Mark og Nanna Fuhrhop. 2002. Restricting suffix combinations in German and English: Closing suffixes and the monosuffix constraint. *Natural Language and Linguistic Theory* 20: 451–490.
- Andersen, Gisle: *korpus - språkvitenskap* i Store norske leksikon på snl.no. Hentet 31. mai 2021 fra https://snl.no/korpus_-_spr%C3%A5kvitenskap
- Askedal, John Ole. 2016. «141. Norwegian» I: *Word formation. An international Handbook of the Languages in Europe, volume 4*, redigert av Peter O. Müller, Ingeborg Ohnheiser, Susan Olsen og Franz Rainer, 2525-2554. Berlin & Boston: Mouton de Gruyter.
- Ascoop, Kristen. og Leuschner, Torsten. 2006. "Affixoidhungrig? Skitbra!" Comparing affixoids in German and Swedish. *STUF* 59,3, 241-252. Hentet fra: <http://hdl.handle.net/1854/LU-1091728>.
- Bokmålsordboka*. 2021. UiB/Språkrådet red. Tilgjengelig fra: <http://ordbok.uib.no/>
- Baayen, Harald. 2009. Corpus linguistics in morphology. : Morphological Productivity. I: A. Lüdeling og M. Kyto: *Corpus Linguistics: An International Handbook*, ch. 41. De Gruyter Mouton.
- Bybee, Joan. 2006. *Frequency of Use and the Organization of Language*. United States: Oxford University Press Inc.
- Bauer, Laurie. 2005. «The borderline between compounding and derivation». I *Morphology and its demarcations: Selected papers from the 11th Morphology meeting, Vienna, February 2004*, redigert av Wolfgang U. Dressler, Dieter Kastovsky, Oskar E. Pfeiffer, and Franz Rainer. 97 -108. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Bauer, Laurie. 2001. *Morphological Productivity*. Cambridge: Cambridge university press.
- Berg, Kristian. 2020. Changes in the productivity of word- formation patterns: Some methodological remarks. *Linguistics*. 2020; 58(4): 1117–1150. <https://doi.org/10.1515/ling-2020-0148>.
- Caprona, Yann de. 2013. *Norsk etymologisk ordbok*. Oslo: Kagge forlag AS.
- Iversen, Ragnvald. 1973. *Norrøn grammatikk*. Oslo: Aschehoug.

- Cambridge Dictionary. 2021. Cambridge university press red. Tilgjengelig fra:
<https://dictionary.cambridge.org>
- Dixon, R.M. W. 2005. *A semantic approach to English grammar*. United States: Oxford University Press.
- Det norske akademis ordbok*. 2021. Det norske akademi for språk og litteratur red.
 Tilgjengelig fra: <https://naob.no/>
- Dressler, Wolfgang U. 2006. «Compound Types». I *Word Knowledge and Word Usage*, redigert av Gary Libben, Christina L.Gagné og Wolfgang U. Dressler. United States: Oxford University Press.
- Kenesei, István. 2007. Semiwords and affixoids: The territory between word and affix. *Acta Linguistica Hungarica*, 54(3), s. 263-293.
- Enger, H. O. Og Kristoffersen, K. E. 2000. *Innføring i norsk grammatikk: morfologi og syntaks*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Enger, Hans og Cozett, Phillip. 2016. «Morfologi». I: *Norsk språkhistorie I. Mønster*, redigert av Helge Sandøy og Agnete Nesse. s. 213-317. Oslo: Novus forlag.
- Faarlund, Jan Terje, Lie, Svein og Vannebo, Kjell Ivar. 1997. *Norsk referansegrammatikk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Graedler, Anne-Line og Johansson, Stig. 1997 *Anglismeordboka*. Engelske lånord i norsk. Oslo: Universitetsforlaget.
- Haspelmath, Martin. 2002. *Understanding morphology*. United States: Oxford University Press Inc.
- Hellberg, Staffan. Pamp, Bengt. og Platzack, Christer. 1994. *Litteraturkrönika 1993*. Vol 109.
- Kinn, Torodd. Og Kulbrandstad, Lars Anders. 2016. *Språkets mønstre*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Katamba, Francis. 1993. *Morphology*. United Kingdom: Macmillan Publishers Limited.
- Leira, Vigleik. 1992. *Ordlaging og ordelement i norsk*. Oslo: Det Norske Samlaget.
- Mjelde, Kjersti S. 2018. «"Vi synes det er døds morsomt, faktisk". Semantisk og grammatisk analyse av forsterkende forledd i norsk». Masteroppgave, Universitetet i Bergen.
- Meibauer, Jörg. 2007. How marginal are phasal compounds? Genrealized insertation, expressivity, and I/Q-interaction. *Morphology*. 17: 233-259. DOI 10.1007/s11525-008-9118-1.
- Neset, Tore. 2011. Metafor og metonymi: personkarakteriserende sammensatte substantiv i norsk. *Maal og Minne* 1 (2011): 32–64.
- Nilssen, Signe. 2015. «Ei raudgrøn-ish dame som meg. Grammatisk og semantisk om det

- engelske (-)ish brukt i norsk». Masteroppgave, Universitetet i Bergen.
- Ovesen, Siri S. 2016. «Kakerlakkfrie kantiner og hundeløse hjem. Ei undersøkning av proprietiv og privativ adjektivdanning i norsk». Masteroppgave, Universitetet i Bergen.
- Skirbekk, Sigurd; Kjølørød, Lise; Schackt, Jon: *familie* i *Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 10. mai 2021 fra <https://snl.no/familie>
- suffiks* i *Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 31. mai 2021 fra <https://snl.no/suffiks>
- Vogel, Anna. 2011. *Språket, kroppen och tankarna*. Studentlitteratur: Lund.
- Wormnæs, Odd. 1971. *Semantikk i teori og praksis*. Universitetsforlaget: Kristiansand.
- Wiese, Richard. 1996. Phrasal Compounds and the Theory of Word Syntax. *Linguistic Inquiry* , Vol. 27, No. 1.

Korpus og søketjenester

Aviskorpus (bokmål). Opprettet av *Norsk aviskorpus*. Clarino/Uib. Tilgjengelig fra:

<http://clarino.uib.no/korpuskel/landing-page?identifiser=avis-plain&view=short>

Nasjonalbiblioteket (2015) NB N-gram. Tilgjengelig fra:

http://www.nb.no/sp_tjenester/beta/ngram_1

Grammatisk analyse

ENSTAVA RØTTER

flint	flukt	folk	føn	fransk	fred	frukt	fusk
garn	gass	gjær	glam	glans	glass	gløgg	gørr
grå	gras	gress	grill	grin	gris	grønn	grøt
gud	gul	gull	gutt	h12	hai	hauk	hevn
hird	hjelm	hoff	høst	hud	hvit	is	jern
jod	joik	jord	kål	kalk	kalv	katt	kitt
kjeks	kjøtt	klikk	klor	kloss	klovn	klubb	knis
kniv	knopp	kode	kork	korn	kramp	kreft	krem
krepp	kritt	krom	krutt	ku	kupp	lær	lakk
leir	lek	lim	liv	loff	løgn	løk	løv
løyn	lyng	malm	mann	marsj	mat	mel	menn
mint	mjød	mobb	moll	mørk	møy	mugg	mur
myr	nå	narr	nebb	norsk	nøtt	øl	papp
park	pass	peis	pels	penn	pils	pin	plast
plysj	prog	ravn	regn	riks	rips	rød	røk
rør	rosa	røyk	rus	saft	sag	salt	sand
saus	sekt	siv	sjef	sjø	skinn	skjell	skrap
skred	skrekk	skurk	slips	slør	sløs	sløyd	sludd
smør	snø	sølv	sopp	søt	søvn	spansk	speil
spill	splid	sprint	sprit	stål	stein	sting	sting
stor	støv	støy	strand	stress	sump	sur	svamp
svart	svensk	svik	svin	tak	talg	tang	te
telt	tjuv	tøs	tøy	tråd	tran	trass	trav
tre	troll	tur	tyv	ull	urk ¹³	valp	vann
vår	vatt	veps	vilt	voks			

¹²Bokstaven *h*. Konteksten er *h*-aktig lyd.

¹³Uttrykket er et onomatopoetikon.

FLERSTAVA RØTTER I

A4 ¹⁴	AA ¹⁵	advokat	agurk	akkar	aksjon
akvarie	album	åle ¹⁶	alkohol	alter	amfetamin
amøbe	ananas	anis	ape	apell	appelsin
aprikos	arkade	asparges	asyl	automat	avis
avsky	bagatell	bajas	ballerina	ballong	balsam
banan	bananstat	banditt	barokk	basar	bass
basun	beige	bensin	bete	betong	bever
bibliotek	blomster	bøddel	bøffel	bomull	bonde
bonus	bordell	brudgom	budeie	buljong	bunker
butikk	celle	dektektiv	demon	dessert	diamant
diesel	diktatur	dinosaur	djevel	dogme	dokumentar
drama	due	dvale	DVD	dyne	edderkopp
eddik	eggedosis	ekorn	eksamen	eksplosjon	eksplosjon
elefant	eneveldig	EØS	episode	eremitt	essens
eventyr	evolusjon	fabel	fabrikk	fanfare	fantasi
fantom	farse	feber	fersken	festival	fiber
finans	findus	fiolett	firfisle	five	flerbruks
floskel	formel	fort	fossil	foster	foto
frase	frøken	frue	funkis	fyrverkeri	gævær
galgen	gammel	garasje	gardin	gaselle	gelatin
gelé	generasjon	gitar	glamour	glasur	godteri
lava	gourmet	grafitti	gral	granitt	gråte
grevling	gummi	gymnas	hage	hallik	hardcore
harpiks	harry ¹⁷	helgen	helium	herre	hobby
hotell	høyre	hulder	hummer	legende	hybel
hyene	idol	igle	ikon	industri	influensa
insekt	interiør	isopor	joker	jubel	juggel
jungel	kakao	kalligrafi	kameleon	kameleon	kameleon
kamera	kamfer	kammer	kampanje	kanel	kanin
kano	kanselli	kantine	kaos	kapittel	kaptein
karamell	karantene	karaoke	karbonade	kardinal	karneval
kartell	kaskade	kastrat	katalysator	katastrofe	katedral
keiser	kelner	kinderegg	kino	kiosk	kjeller
kjendis	kjøkken	klassiker	klient	klimaks	klisje
klister	kloster	knokkel	kobber	lakris	kollektiv
koloni	koloss	koma	komedie	komet	komet
kommando	kompott	kompromiss	kondom	konfekt	kongle
konsensus	konsept	konsert	konsulent	kontinent	kontor
korall	korridor	kostyme	krangel	krater	krekling
kremmer	kriminal	kristus	krønike	krusedull	krydder

¹⁴ Refererer til adjektivet *A4* som betyr *konvensjonell; normal; standard* (https://naob.no/ordbok/A4_1).

¹⁵ Akronym for *Anonyme Alkoholikere*.

¹⁶ Refererer til verbet å åle (seg). Også representert i rot med fuge ettersom ordet også er brukt som *ål + e*.

¹⁷ Adjektiv ikke proprium. Betyr *smakløs (på en lite urban måte); vulgær; usmart; ukul* (https://naob.no/ordbok/harry_1).

FLERSTAVA RØTTER II

leksikon	lektor	lemen	leopard	likør	lilla
lokomotiv	losje	lotteri	luksus	magasin	majones
mamma	mandel	mango	manifest	maraton	marengs
mareritt	marine	lapskaus	marked	marmor	marsipan
marsvin	martyr	maskin	maskot	massaker	matros
medisin	medister	melon	membran	laser	menneske
messias	meta	metall	meteor	meteoritt	metronom
milepæl	militær	mineral	miniatyr	møbel	mokka
molbo	monolitt	monolog	monopol	mønster	montasje
morell	moskus	mote	mudder	muffins	muldvarp
myte	neger	nekrolog	neon	nerd	nips
nomade	norrønt	notat	objekt	offer	oliven
olje	omelett	ompa	onkel	opera	operette
opium	oransje	orgel	orkan	ørken	orkester
osean	palass	pamflett	panda	panikk	pantomime
papegøye	papir	parabol	paranoid	parasitt	parfyme
parti	partner	pastell	paviljong	pensjon	pensum
pepper	petimeter	pidestall	pingvin	pinje	pioner
pirat	pita	plakat	planet	plastelina	plekter
pøbel	poker	politi	porno	porselen	portugiser
postulat	potet	pr	preken	prim	prisme
program	promille	propaganda	propan	propell	prosesjon
prosjektil	prostitusjons	provins	psykolog	pubertet	pudder
pulver	rabalder	radar	radio	ragnarok	rebell
rebus	refleks	reform	reklame	rekord	reportasje
reprise	reptil	resepsjon	resept	roman	rønner
rosin	ruin	sabel	salme	salong	samfunn
sedan	sement	september	sevje	sider	signatur
silke	sirkel	sirkus	sirup	sitron	sitrus
sitrus	sjablong	skala	skandale	skitten	skitten
skjegg	skjerf	skjold	skorpion	sladder	sladre
slugger	snabel	snadder	sofa	sommer	sosietet
søster	sovjet	spagat	spalte	spion	stadion
studie	stue	sukker	svindler	svovel	syden
syylinder	tabbe	taffel	tallerken	tartar	latin
teater	teatersalong	teflon	tekstil	teleskop	terrasse
terreng	terror	terte	tiger	toalett	torden
tortur	traktor	transport	trivial	trofe	trope
trumpet	tunell	turkis	tv	tyrann	ugle
uniform	vaffel	vampyr	vara	veterinær	vinter
skilpadde	kube	kujon	kult	kuvøse	kvae
krystall	karikatur	ballade			

RØTTER MED FUGE (e- og s- fuger)

ål+e ¹⁸	alv+e	bad+e ¹⁹	bjørn+e
brud+e	bygd+e	dolk+e ²⁰	dreng+e
vev+s	dyr+e	eik+e	får+e
fisk+e	folk+e	frosk+e	fugl+e
gås+e	gribb+e	gud+e	gutt+e
hauk+e	heks+e	helt+e	hest+e
høns+e	host+e ²¹	hund+e	hvalp+e
jul+e	katt+e	klegg+e	kloss+e
klovn+e	klubb+e	knapp+e	mann+e
melk+e ²²	munk+e	mus+e	nerd+e
nøtt+e	øks+e	ost+e	pamp+e
prest+e	prins+e	pupp+e	struts+e
rev+e	russ+e	skurk+e	tuss+e
svamp+e	svin+e	torsk+e	valp+e
tyr+e	ulv+e	urt+e	ving+e
veps+e	bryllup+s	fengsel+s	fløyel+s
bursdag+s	far+s	konspirasjon+s	krig+s
forsøk+s	karneval+s	millennium+s	pubertet+s
kveld+s	liv+s	simulasjon+s	spøkelse+s
regjering+s	seier+s	tobakk+s	tvang+s
sport+s	stat+s	uniform+s	unskyld+s
u-land+s	ungdom+s	foredrag+s	vold+s

¹⁸ Substantivet *ål* + fuge *e*.

¹⁹ Refererer til substantivet *bad* + fuge *e*. Ikke et verb i infinitiv.

²⁰ Refererer til substantivet *dolk* + fuge *e*. Ikke et verb i infinitiv.

²¹ Refererer til substantivet *host* + fuge *e*. Ikke verb i infinitiv.

²² Refererer til substantivet *melk* + fuge *e*. Ikke et verb i infinitiv.

SAMMENSETNING I

17.mai+tale	17+mai	action+film	all+sang
antiinteriør+arkitekt	arbeider+klasse	armbånds+ur	atom+bombe
autograf+jeger	av+skrift	b+film	b+kjendis
baby+mat	baderoms+vekt	bak+rus	ballett+danser
bamse+far	banan+republikk	bank+hvelv	barber+salong
barne+bok	barne+hage	barne+kor	barne+regle
barne+tog	barne+tv	barnehage+tante	barnetime+onkel
basket+ball	bede+hus	bensin+motor	best+far
best+selger	beste+mor	betydnings+full	bi+kake
bi+kube	bil+ferge	billed+bok	binde+vev
bjørne+bær	bjørnebær+syltetøy	blå+bær	blå+meis
blå+nisse	blå+russ	blekk+patron	blekk+sprut
blikk+boks	boble+stoff	bok+holder	bokk+øl
bomulls+dott	borger+krig	borre+lås	børse+skudd
boysen+bær	brann+sår	bringe+bær	bringebær+drops
bringebær+kjøtt	bringebær+syltetøy	brød+boks	brude+slør
bruktbil+selger	brun+ost	brus+pulver	buk+taler
by+larm	centi+meter	dag+bok	dag+driver
dags+bok	dag+tv	dal+bane	dame+blad
damp+veivals	dans+band	danse+band	danseband+country
danske+båt	data+spill	debatt+innlegg	diamant+kupp
diskusjons+gruppe	disney+film	døgn+flue	dokumentar+film
domme+dag	doven+dyr	drabant+by	drikke+vise
dritt+sekk	driv+hus	drømme+fabrikk	drøv+tygger
dukke+hjem	dukke+hus	dukke+teater	edderkopp+nett
egge+kartong	egge+papp	gjerrig+knark	elite+serie
engle+kor	eple+mos	eple+skall	eple+voks
erke+biskop	erke+surk	erke+vestkant	eventyr+land
eventyr+rock	fabel+dyr	fader+mord	far+mor
fars+figur	fersken+kjøtt	fest+skrift	fest+tale
film+avis	film+musikk	film+stjerne	finans+mekler
fiske+nett	fjern+kontroll	flerbruk+s+bil	flint+stein
flue+papir	fly+plass	folk+e+eventyr	folke+musikk
folke+sang	folk+pop	folk+song	folke+høyskole
folke+møte	folke+musikk	folke+vise	forbruker+feil
forbruker+råd	forfatter+skole	form+kake	forretnings+bygg
førstereis+gutt	fot+ball	fot+gjenger	fotball+bane
fotform+sko	foto+modell	freak+show	frelses+armé
fri+jazz	fri+murer	fri+tenker	frimurer+losje
frisk+fyr	frisk+sport	frukt+kjøtt	fugle+unge
fylle+prat	fynd+ord	fyr+stikk	g+streng
game+show	gamlis+ungdom	gamle+skole	gammel+dans
gammel+kar	gammel+skole	gangster+film	garasje+rock
gate+kjøkken	gate+mat	gele+sjokolade	genre+film
girl+power	gjen+ganger	voksen+pop	voks+dukke

SAMMENSETNING II

glamour+modell	glans+bilde	glass+bur	glide+lås
gløde+lampe	golf+spill	grape+frukt	grav+haug
grav+kammer	grav+plass	grave+maskin	gress+brann
grill+pølse	grind+house	grise+fest	grøn+land
grønn+gul	gud+far	guds+teneste	gul+brun
gul+grønn	gul+rot	gutte+bok	gutte+strek
gutte+kor	gutte+roman	gutte+sopran	gym+sal
hakke+spett	hals+betennelse	hånd+ball	hånd+skrift
hånd+verk	hann+hund	hard+plast	harding+fele
hare+labb	hekse+gryte	hekse+jakt	heldag+s+skole
helse+fordel	henge+køye	henge+myr	hit+maskin
hjemme+sløyd	hjemme+video	hobby+band	hockey+puck
hoff+narr	hogg+orm	honning+kake	horror+film
hoste+saft	høy+klasse	høy+trykk	hule+boer
hunch+back	hurra+gutt	hus+båt	hus+dyr
hus+flid	hus+mor	hval+ross	hvit+grå
hvit+løk	ikke+roman	ild+sjel	industri+støv
ingefær+øl	interiør+blad	is+krem	jager+fly
jam+session	jazz+vals	jent+unge	jord+bær
jord+skjelv	jordbær+syltetøy	jule+fred	jule+kalender
jule+klassiker	jule+kort	jule+nisse	jule+sang
jule+tre	juletre+pynt	kake+mann	kammer+jazz
kammer+musikk	kammer+pop	kammer+spill	kamp+rop
kamp+skrift	kamp+sport	kanon+ball	kardemomme+by
kasse+bil	kaste+kniv	katastrofe+film	katte+unge
kirse+bær	kjøp+e+senter	kjøtt+pudding	kjua+gutt
klage+sang	klapper+slange	klasse+skille	klasse+tur
klipp+fisk	klokke+spill	knekke+brød	kommentar+felt
kongs+gård	konge+familie	korke+trekker	kors+tog
kose+bamse	kose+dyr	kreft+celle	krigs+tribunal
krigs+type	krise+møte	kron+prins	kropp+sarbeider
kryp+dyr	ku+punk	kull+syre	kultur+minister
kultur+produsent	kultur+snobb	kunst+film	kvern+stein
kvikk+sølv	kvinn+folk	kvinnelig+pilot	låve+dans
lær+e+bok	lære+gutt	lærke+fugl	lager+hall
lakk+sko	lands+by	lands+fader	landsskytter+stevne
lappe+teppe	laste+bil	latter+krampe	lav+kalori
leie+general	leir+bål	leir+skole	leke+by
leke+krig	leke+tøy	lille+bror	lille+putt
lille+søster	lin+olje	linjegymnastikk+pop	lire+kasse
liv+mor	livs+stil	liv+vakt	lokal+politiker
lørdag+kveld	løs+bikkje	løv+biff	løve+mamma
luft+pute	lyse+brun	mal+strøm	mål+tyv
mann+folk	mannfolk+blad	manus+del	markeds+plan
maskin+gevær	mat+pakke	matte+geek	mento+meter

SAMMENSETNING III

middel+alder	middel+klasse	midt+østen	midt+stopper
militær+leir	misse+kåring	mobil+magasin	mobil+telefon
mor+mor	morell+kjøtt	morell+marg	mørke+mann
motor+sykkel	munke+orden	munnsfull	munnskurv
munnsspill	musikk+skole	musikk+video	nabo+kjerring
nær+radio	natt+klubb	natta+sang	natur+vin
nazi+hilsen	nest+leder	Nigeria+telefon	nøkkel+rom
nøkkel+roman	nord+område	nøtte+knekker	ny+begynner
oktober+fest	olje+rigg	Olsen+bande	omgang+syke
opp+skrift	opp+tur	oppbevarings+plass	sommer+ferie
ord+spill	ørken+beduin	ørne+reir	øst+blokk
øst+kant	oste+kake	østside+bordeaux	over+dose
over+kjole	overvåknings+sentral	øvings+lokale	på+flugl
panne+kake	pannekake+røre	panser+hud	papp+masjé
pappa+gutt	parabol+antenne	påske+ferie	pass+gang
pastell+mareritt	peke+finger	peke+nese	pepper+rot
perle+mor	person+bil	pizza+bunn	plakat+kunst
platt+form	plikt+løp	polar+helt	politi+stat
pop+gruppe	pop+kunst	pop+stjerne	post+kort
potet+gull	potet+stappe	president+valgkamp	privat+kamp
privat+landskamp	psykopat+film	puse+katt	pusle+spill
rå+dyr	racer+bil	rak+fisk	rampe+gutt
rap+metal	ravne+klo	reklame+byrå	reality+show
reality+tv	regn+skog	reise+brosjyre	reklame+film
ridder+ost	ridder+sal	road+trip	rock+e+stjerne
rock+stjerne	rød+bet	rød+brun	rød+vin
rolig+engle	rolle+spill	rølpe+sang	rom+skip
rom+vesen	rør+legger	rosa+blogg	rosin+nøtt
rov+dyr	røver+roman	rulle+brett	rulle+tekst
rus+brus	russe+revy	russe+tid	rust+gul
rytme+boks	sag+mugg	sam+norsk	sam+tale
samle+bånd	sand+dyne	sand+kake	sand+papir
sand+stein	såpe+opera	saue+flokk	scrap+book
sekt+leder	selje+kvist	senior+sak	sesam+frø
sirkel+sag	sitron+drops	sjampingjong+suppe	sjarm+troll
sjø+anemone	sjø+bu	sjø+mann	sjø+røver
sjølvutviklings+bok	skagen+røre	skall+dyr	skatte+jakt
små+minne	skillings+vise	skinn+bukse	sko+såle
skogs+bær	skogs+troll	skole+bok	skole+lærer
skole+mester	skole+oppgave	skole+pike	skole+revy
skole+stil	skole+teater	skrekk+film	skrift+sted
skrive+maskin	skrive+kunst	skue+spiller	skum+gummi
skum+plast	sky+brudd	slå+brok	slag+mark
slag+ord	slag+verk	små+bil	små+bruker
små+by	små+gutt	små+jente	vørter+kake

SAMMENSETNING IV

små+pike	små+stein	smør+malt	smøre+ost
sol+bær	snø+storm	snø+fnugg	smult+ring
solbær+syltetøy	solbær+drops	sol+konge	sommer+fugl
sommer+øl	sommer+pop	søn+dag	søndags+skole
sort+hvitt	søt+suppe	søvn+gjenger	spå+dame
speider+gutt	spiker+suppe	spill+konsoll	spille+dås
spindel+vev	spøkelses+by	sports+bil	sprade+bass
spreng+stoff	sprett+ball	stafett+pinne	stål+ull
standup+komedie	stasjons+vogn	stats+forvaltning	stats+kvinne
stats+mann	stats+minister	stav+kirke	stearin+lys
stein+alder	stikkels+bær	stikk+ord	stor+band
stor+bil	stor+by	stor+kar	stor+slalåm
stor+SUV	store+bror	storm+tropp	strand+boms
strømpe+bukse	strutse+fjær	stue+pike	stum+film
sukker+spinn	sukker+tøy	surf+brett	sving+dør
sviske+kompott	sy+tråd	syke+hus	sylte+tøy
synde+flod	synd+flod	tabu+rett	tagger+hue
talent+program	tanke+smie	tann+hjul	tann+pine
tannlege+time	teater+fabel	teater+skole	tegne+film
tegne+serie	tele+slynge	terreng+bil	tids+maskin
ting+hus	tivoli+horror	tjua+gutt	tolv+tommer
tømmer+hugger	for+del	tråfo+tårn	trailer+sjåfør
transport+etappe	tre+kant	tre+kasse	tre+snitt
tre+steg	tre+stubbe	troll+mann	trønder+rock
tur+går	turist+felle	turn+drakt	tv+drama
tv+film	tv+serie	tv+spill	tv+stol
tygge+gummi	tytte+bær	uke+blad	ukeblad+novelle
under+gang	under+tøy	ung+gutt	ung+jente
ung+pike	ungdoms+bok	ungdoms+klubb	ungdoms+serie
ur+folk	ur+kraft	ur+maker	ur+skog
utdriknings+lag	ute+ligger	vakt+hund	val+nøtt
valg+kamp	valse+takt	vann+merke	vare+bil
varme+stue	vaske+bjørn	verdens+rom	verdens+stjerne
vest+kyst	vidregående+skole	viking+etterkommer	vilt+kjøtt
vind+spill	vinter+hage	virvel+vind	viske+lær
vogn+tog			

SAMMENSETNING MED FUGE PÅ ETTERLEDDET

1970+tall+s	30-tall+s	40+tall+s	50+tall+s
60+tall+s	70+tall+s	80+tall+s	90+tall+s
allmenn+kringkasting+s	åtti+tall+s	av+gud+s	barne+bursdag+s
beste+far+s	beste+mor+s	bonde+gård+s	borger+krig+s
borger+skap+s	dag+bok+s	dom+stol+s	embets+mann+s
ende+tid+s	fattig+mann+s	fokost+blanding+s	folke+opplysning+s
folke+museum+s	folke+vogn+s	før+jul+s	for+stad+s
for+tid+s	førti+tall+s	fram+tid+s	fri+tid+s
gammel+mann+s	gutte+rom+s	herre+gård+s	het+vin+s
hus+mann+s	hver+dag+s	hvit+vin+s	ikke+statsråd+s
jule+bord+s	kald+krig+s	kjøp+mann+s	leir+bål+s
loppe+marked+s	lunge+betennelse+s	mellom+krig+s	mellom+krigstid+s
mid+dag+s	middel+hav+s	mørk+bær+s	mørke+mann+s
møte+roms+s	nabo+lag+s	nærings+liv+s	natur+vin+s
ned+trykk+s	nord+stand+s	opp+skrift+s	opplysnings+tid+s
over+grep+s	over+skudd+s	på+funn+s	port+vin+s
presse+melding+s	rom+fart+s	rom+skip+s	rygg+marg+s
sam+tid+s	selv+mord+s	skole+fjernsyn+s	skole+gård+s
skrive+bord+s	små+barn+s	små+gutt+e	sølv+gutt+e
sør+stat+s	spindel+vev+s	sports+mann+s	stats+mann+s
stat+s+råd+s	stor+kar+s	stor+makt+s	stormanns+galskap+s
sytti+tall+s	tekst+melding+s	ten+åring+s	tide+vann+s
ur+skog+s	valg+dag+s	våt+drøm+s	vill+mann+s
for+del+s			

RØTTER MED AVLEDNINGSAFFIKS

akvar+ell	amat+ør	an+ek+dote ²³	arab+isk
arkeo+log	bak+st	ball+ett	bedrag+er
begiven+het	bibliotek+ar	bo+lig	brit+isk
bryt+er	busk+is	date+ing	debut+ant
disk+ant	dress+ing	dronn+ing	dug+nad
eksperi+ment	eng+le	engel+sk	erindr+ing
fabr+ikk	fest+ning	fjort+is	flink+is
før+er	forbryt+er	forfatt+er	formynd+er
fortell+er	frels+er	frisk+us	gær+ning
gaml+is	gjød+sel	gladiat+or	gnag+er
gni+er	grøn+ske	grøss+er	gud+inne
gymnas+ist	gys+er	herme+tikk	honn+ing
indian+er	institu+sjon	italien+sk	journalist+ikk
juni+or	kikk+er	kjær+este	kjekk+as
kjeltr+ing	kjerr+ing	knipl+ing	kommun+ist
komp+is	konkurr+anse	kontor+ist	kors+ett
krig+er	kub+isme	kunst+ner	lær+er
lær+er+inne	led+er	ludd+er	lukk+er
lur+eri	mal+ing	mel+is	monu+ment
muse+um	offis+er	oppfinn+er	oppkom+ling
pan+ikk	pensjon+ist	perga+ment	pils+ner
plast+ikk	politik+er	pos+ør	predik+ant
presid+ent	prins+esse	profess+or	pudd+ing
radd+is	rak+ett	reggis+ør	restaur+ant
revis+or	ridd+er	røv+er	seks+er
selg+er	sigøyn+er	skot+sk	skøy+er
snekk+er	speid+er	spøk+else	spons+or
støy+er	sugge+sjon	super+helt	super+marked
super+stjerne	svek+ling	svind+el	tap+er
tenår+ing	terror+ist	tre+er	tur+ist
tvill+ing	tygg+is	u+psykolog	vekt+er
vik+ing	tattover+ing		

RØTTER MED AVLEDNINGSSUFFIKS OG FUGE

begrav+else+s	beleir+ing+s	betenn+else+s	fest+ning+s
syk+dom+s	vekk+else+s	forkjøl+else+s	spreng+ning+s
forret+ning+s	knip+ling+s	spenn+ing+s	

²³ Norsk etymologisk ordbok beskriver oppbygningen an+ek+dote.

RØTTER MED SVAK BØYNINGSENDELSE

ask+e	blond+e	bobl+e	bølg+e
bøll+e	bomb+e	bond+e	brakk+e
brons+e	dam+e	dokk+e	drag+e
dråp+e	dru+e	du+e	dukk+e
epl+e	famili+e	feri+e	flamm+e
fløt+e	fløyt+e	flyndr+e	gåt+e
gav+e	gjørm+e	grott+e	gubb+e
hjemm+e	hor+e	hul+e	huldr+e
hymn+e	hytt+e	jant+e	jent+e
kaff+e	kass+e	kirk+e	kong+e
kråk+e	kramp+e	kris+e	kubb+e
kuliss+e	kvind+e	kvinn+e	larv+e
låv+e	leir+e	løkk+e	løv+e
mån+e	mask+e	miss+e	mos+e
nisj+e	niss+e	nonn+e	novell+e
nyp+e	oks+e	pær+e	påsk+e
peng+e	perl+e	pik+e	pinn+e
pins+e	pip+e	plant+e	plomme+e
pøls+e	purr+e	ramm+e	ramp+e
rømm+e	rott+e	rump+e	ryp+e
salm+e	sjokolad+e	skiss+e	skol+e
skygg+e	slang+e	smykk+e	snegl+e
stjern+e	stu+e	supp+e	syr+e
tåk+e	tjær+e	tjerr+e	trans+e ²⁴
trus+e	tung+e	var+e	vis+e
klebe ²⁵	mobbe ²⁶	reise ²⁷	jamme ²⁸
straff+e ²⁹	skrap+e ³⁰	dans+e ³¹	joike ³²
surfe ³³	pynt+e ³⁴	drømm+e ³⁵	

²⁴ Refererer til den mentale tilstanden *transe*. Ikke den forkortede formen for transvestitt (NAOB).

²⁵ Verb i infinitiv.

²⁶ Verb i infinitiv.

²⁷ Verb i infinitiv.

²⁸ Verb i infinitiv.

²⁹ Verb i infinitiv.

³⁰ Verb i infinitiv.

³¹ Verb i infinitiv.

³² Verb i infinitiv.

³³ Verb i infinitiv.

³⁴ Verb i infinitiv.

³⁵ Verb i infinitiv.

**HYBRIDKONSTRUKSJONER:
IMPORTORD FRA ENGELSK I**

3D ³⁶	acid house	action	alien
ambient	anthem	art	art deco
audition	autopilot	baby	babydoll
bacon	bagel	ballroom	barbie
batmobil	beat	beatpoet	bebop
black metal	blackjazz	bluegrass	blues
bohem	boogie woogie	boots	botox
box	boyband	boyfriend	britpop
broadway	bromance	buble gum	buisness
bulldog	bunkers	cabaret	chic
citrus	club	cockerspaniel	cockpit
cocktail	collage	collegerock	comeback
container	cookie	cottage	cottagecheese
country	coupe	cowboy	cowboyboots
crack	crisp	crooner	crossover
cup	cupcake	cyber	dance
dandy	data	date	death
default	demo	diva	doom
doo-wop	drone	drop-in	dub
dubstep	ecstasy	elite	essay
event	fan	fantasy	feedback
fiction	fish&chips	flash	fleece
folk	freak	fusion	gambler
gambling	gangster	geek	gentleman
gentlemans	ghetto	gimmick	glam
glamour	glitch	grape	grapefrukt
grime	groupie	guide	pageturner
halloween	happening	hardcore	hickory
hifi	hillbilly	hiphop	hippie
hipster	hit	hi-tec	hi-tech
hobbit	homeparty	hooligan	hop
horror	house	hybrid	image
indie	industrirock	jam	jazz
jazzpop	jazzrock	jeans	jingle
juice	junkfood	ketchup	latex
latinjazz	latino	latinpop	lime
limo	limousin	limousine	live
lo-fi	loser	manager	manshion
medley	milkshake	mixtape	monster
moodboard	motown	mpv	musikal
musk	muzak	napalm	neanderthal
neanderthaler	new age	no wave	noir
novelty	orgie	outsider	parole
paparazzi	paparazzia	parkour	zombie

36 Adjektivisk.

IMPORTORD FRA ENGELSK II

performance	pinup	pitbull	playboy
playstation	pop	pop art	popup
popcorn	poprock	porter	post-grunge
postrock	powerplay	powerpoint	premium
primadonna	prog	progrock	pub+rock
punk	punk+funk	puzzle	r´n´b
race	racing	rally	rap
reality	reggae	retro	robot
rock	rodeo	rolls	saloon
sci fi	sciencefiction	scientologi	scifi
shanty	sheriff	shoegazer	show
showbiz	showmann	singer-songwriter	sitcom
ska	slogan	slush	snapshot
snowboard	soMe	soul	soulrock
space-age	spoken word	spray	standup
starqueen	stone	striptease	stunt
surf	swampblues	swingle	synthpop
talkshow	teak	tekno	tensing
thrash	thriller	toast	tomboy
trad-dans	trailer	trance	transformers
turbo	twilight-zone	ufo	vegas
watergate	weekend	western	wikileaks
wikipedia	windows	woodstock	workshop
world music	paste	penpop	hunchback
yatchpop	electrojazz	glamrock	tradjazz

IMPORTORD FRA ANDRE SPRÅK

allé	amarone	animé	apartheid
apokalypse	armageddon	bacalao	variete
beaujolais	beduin	besserwisser	bierstube
bimbo	blitz	blitzkrieg	bockøl
bolsjevik	bordaux	borsj	bossanova
bouillabaisse	bourgogne	brasse	brasseri
brie	brioche	brokade	brunello
buffé	cabaret	café	caipirinha
calypso	cello	cembalo	chablis
champagne	chardonnay	chatnoir	chorizo
cognac	coq-au-vin	couscous	debut
delirium	dirndl	ebola	emalje
eukalyptus	evnukk	fallos	falsett
fascist	feinschmecker	femmfatale	feta
flamenco	focaccia	fromasj	furie
gelatin	gerilja	gestapo	geysir
giljotin	glycerol	goalgetter	gokart
gonzo	gospel	goth	gourmet
grappa	grissini	gründer	guru
hoisin	hollandés	hologram	homo
homo ludens	hybris	kabaret	vaudeville
kafé	kalott	kamikaze	gonzo
kitch	klezmer	klisjé	kraut
krautrock	kreol	ketong	lavine
lolita	lounge	machete	mafia
mafiaboss	malaria	manga	mantra
mariachi	marimba	matrone	melaena
modell	mokasin	moské	moussé
mumie	musketér	nachspiel	nazi
nemesis	ninja	nirvana	nougat
oligopol	oratorie	origami	panenka
panorama	parmesan	pastisj	patos
pieta	pinot	psykose	punjab
puré	pyramide	pysj	remis
renessans	requiem	riesling	ripasso
ritornell	romodyssé	safari	safran
salamander	salsa	samurai	sarong
sateng	sauna	savanne	savant
savignon blanc	sfinx	sherry	siécle
sjaman	sjargong	sketsj	sudoku
szechuan	taco	tai chi	tapas
tarantella	terracotta	terrier	testaccio
tex-mex	timian	tinnitus	tivoli
tortilla	tourettes	trampoline	tsunami
turban	turkis	tzatziki	vakuum

IMPORTORD FRA ANDRE SPRÅK

velur	voodoo	vorspiel	whisky
yoga	yogurt	zen	acetone

NOVAGISERINGER

akryl	brunsj	disco	e-sport
fetisj	fiksjon	frikshow	glyserin
grønsj	impuls	jojo	karri
ketsjup	kitsj	klondyke	kupe
kollasj	limosin	mitraljose	musikal
neandertal	neandertaler	opsjon	pønk
prærie	puddel	revy	standionrock
tablå	tagger	trøffel	zombi
kabriolet			

IMPORTORD MED FUGE

rock+e	fiksjon+s	meditasjon+s	punk+e
--------	-----------	--------------	--------

Semantisk analyse

ORDKLASSE: SUBSTANTIV

HOVEDKATEGORI: KONKRET

MENNESKE

RANG I

advokat	amatør	antihelt	antiinteriørarkitekt
arkeolog	baby	bajas	ballerina
ballettdanser	bamsefar	banditt	barn
barne	barnehagetante	barnetimeonkel	beatpoet
bedrager	beduin	besserwizzer	bibliotekar
bimbo	blånisse	blåruss	bøddel
bohem	bokholder	bølle	bolsjevik
bonde	boyfriend	brude	brudgom
bruksbilselger	bryter	budeie	buktaler
cowboy	crooner	dagdriver	dame
dandy	dår	debutant	dektektiv
diva	dreng	drittsekk	dronning
du	dverg	embetsmanns	eneveldig
erkebiskop	erkeskurk	evnukk	fan
fantom	fars	farsfigur	fascist
fattigmanns	feinschmecker	femme fatale	filmstjerne
finansmekler	fivel	fjortis	flanør
flinkis	forbryter	fører	forfatter
formynder	førstereisgutt	forteller	foster
fotgjenger	fotomodell	freak	frimurer
friskfyr	friskus	fritenker	frøken
frue	furie	gærning	gambler
gamlis	gamlisungdom	gammelkar	gammelmanns
gangster	geek	gentleman	gentlemanns
gjenganger	gjerrigknark	glamourmodell	gründer
gubbe	gudfar	gudinne	guide
gutt	gutte	guttosopran	gymnasist
hallik	heks	helgen	helte
herre	hillbilly	hippie	hipster
hird	hitmaskin	hobbit	hoffnarr
homo	homo ludens	hooligan	hore
huleboer	hurragutt	husmann	husmor
ikon	ildsjel	indianer	jante
jente	julenisse	kardinal	kastrat
keiser	kjæreste	kjekkas	kjeltring
kjendis	kjerring	kjøpmanns	kjuagutt
klezmer	klient	klovn	klovne
kommunist	kompis	konge	konsulent
kontorist	kremmer	kriger	krigstype

RANG II

villmanns	kristus	kronprins	kroppsarbeider
kujon	kulturminister	kulturprodusent	kultursnobb
kunstner	kvinde	kvinne	kvinnelig-pilot
kvinnfolk	lærer	latino	leder
legende	leiegeneral	lektor	lilleputt
livvakt	lokalpolitiker	lolita	løvemamma
ludder	mafia	mafiaboss	måltyv
mann	mannen	mannfolk	martyr
matros	matte-geek	menn	menneske
midtstopper	misse	molbo	mørkemanns
møy	munke	muse	musketer
nabokjerring	narr	neandertal	neandertaler
neanderthal	neanderthaler	neger	nerd
nerde	nestleder	nisse	nomade
nonne	nøtteknekker	nybegynner	offer
offiser	operette	ørken-beduin	outsider
pampe	paparazzi	paparazzia	partner
pensjonist	petimeter	pike	pinup
pioner	pirat	pøbel	politi
portugiser	posør	predikant	president
preste	primadonna	prinsesse	professor
psykolog	punjab	raddis	rampegutt
rebell	regissør	revisor	ridder
rockestjerne	rockstjerne	roligengel	romvesen
rønner	rørlegger	røver	russe
samurai	sektleder	selger	sheriff
showmann	sigøyner	singer-songwriter	sjaman
sjarmtroll	sjefs	sjømanns	sjørøver
skandinavisk	skogstroll	skolelærer	skolemester
skolepike	skøyer	skuespiller	skurk
slugger	småbruker	smågutt	smågutte
småjente	Småpike	snekker	solkonge
sølvgutte	sovjet	søvngjenger	spådame
speider	speidergutt	spion	sponsor
sportmanns	spradebass	starqueen	statskvinne
Statsmann	statsminister	statsråds	storkar
storkars	støyer	strandboms	stuepike
stutum	sullik	superhelt	superstjerne
svekling	svigermorsdrøm	svindler	tagger
taggerhue	taper	tenåring	terrorist
tjuagutt	tjuv	tomboy	tømmerhugger
tøs	trailersjåfør	trollmann	turgåer
turist	tyv	ungdoms	unggutt
ungjente	ungpike	opsykolog	urmaker
uteligger	vara	veker	verdensstjerne
vetrinær	viking	vikingetterkommer	

SOSIAL GRUPPE

arbeiderklasse	AA	band	barnebursdag
barnekor	begravelsesfølge	b-gjeng	borgerskaps
boyband	bromance	bryllup	diskusjonsgruppe
elite	englekor	fest	frelsesarmé
generasjon	guttekor	hobbyband	høyklasse
julebord	klubb	kollektiv	kult
marine	middelklasse	militær	mobb
munkeorden	nabolags	olsenbande	opplysningstidsorkester
orkester	parti	politi	popgruppe
prosesjon	regjering	reklamebyrå	samfunn
sekt	småbarn	sosietet	stats
storband	stormtropp	utdrikkingslag	diktatur
klaseskille	kanselli		

SLEKT

familie	bestefar	bestefars	bestemor
farmor	kongefamilie	lillebror	lillesøster
mormor	onkel	pappa	søster
storebror	tvilling		

ANDRE ANIMATE

akkar	and	ape	bever
bikube	bjørn	bjørne	blåmeis
blekksprut	bøffel	bulldogg	cockerspaniel
dinosaur	døgnflue ³⁷	dovendyr	drøvtygger
due	dyre	edderkopp	ekorn
elefant	eremitt	falk	firfirsle
flyndre	fugle	fugleunge	gåse
gnager	grevling	gris	hai
hakkespett	hannhund	hauk	hauke
hoggorm	hønse	hummer	hunde
husdyr	hvalpe	hvalross	hyene
igle	insekt	kalv	kameleon
kamelon	kanin	katt	kattunge
katteunge	klapperslange	klegge	kråke
krypdyr	ku	lerkefugl	larve
lemen	løsbikkje	løve	moll
moskus	muldvarp	okse	påfugl
panda	papegøye	parasitt	pingvin
pitbull	puddel	pusekatt	rådyr
ravn	reptil	reve	rotte
rovdyr	rype	salamander	saueflokk
schafer	sjøanemone	skalldyr	skilpadde
skorpion	slange	snegle	sommerfugl
struts	svin	svine	tarantella
terrier	tiger	tyre	ugle
ulve	vakthund	valp	valpe
vaskebjørn	veps	vepse	vilt

DELER (KROPPS- OG ANDRE)

amøbe	bindevev	celle	emalje
episode	essens	fallos	harelabb
kapittel	knokkel	kontinent	kreftcelle
manusdel	overkjole	panserhud	pekefinger
promille	puppe	ravnklo	rumpe
ryggmargs	skjegg	snabel	transportetappe
tunge	vevs	vinge	virus

³⁷ Metaforisk.

IKKE ANIMAT

PLANTER

bark	bjørk	blomster	busk
eike	eukalyptus	gress	grønske
hickory	kongle	korall	kveke
løv	lyng	mose	mugg
plante	seljektiv	siv	tang
teak	tre	urskog	trestubbe
floskel			

HIMMELGEMER OG VÆR

komet	bølge	damp	dis
dråpe	høytrykk	lavine	måne
meteor	meteoritt	musk	orkan
regn	skybrudd	skybrudds	sludd
snøfnugg	snøstorm	stjerne	tåke
torden	virvelvind		

MILJØ

aske	blod	boble	dal
dun	edderkoppnett	fjell	flamme
fossil	geysir	gjørme	grotte
gull	hage	harpiks	helium
hengemyr	jod	Jord	jordskjelv
jungel	kalk	kaskade	kobber
krater	krystall	kvae	kvernstein
lava	malm	malstrøm	metall
myr	olje	ørken	ørnereir
pels	regnskog	røk	røyk
sand	sanddyne	sandstein	savanne
sevje	sjø	skinn	skjell
skred	skygge	småstein	snø
snøkrystall	sølv	spindellev	spindelvevs
stål	stein	støv	sump
svovel	terreng	tidevanns	trope
tsunami	undervanns	urin	vakuum
leirbål	leirbål		

**GJENSTANDER
BYGNINGER**

arkade	bade (rom)	bankhvelv	barbersalong
barnehage	bedehus	bibliotek	bierstube
blokk	bolig	bondegård	bordell
borg	brakke	brasserie	brønn
bunker	bunkers	butikk	café
club	cockpit	coupe	domstols
drivhus	drømmefabrikk	fabrikk	fengsels
festning	festnings	fjøs	flyplass
folkehøyskole	folkemuseum	forfatterskole	forretnings
forretningsbygg	fort	fotballbane	gammelskole
gammelskole	garasje	gravhaug	gutteroms
gymnas	gymsal	hjemmesløyd	hotell
hybel	Hytte	kammer	kantine
katedral	kino	kiosk	kirke
kjøkken	kjøpesenter	kloster	klubb
klubbe	koloss	kongsgård	kontor
krigstribunal	laboratorie	labyrint	lager
låve	leirskole	lekeby	loppemarked
løsje	lounge	manshion	marked
militærleir	monolitt	monument	moské
møteroms	musikkskole	nattklubb	oljerigg
østblokk	overvåkningssentral	øvingslokale	palass
paviljong	pensjonat	plattform	prærie
pyramide	resepsjon	restaurant	salong
saloon	sauna	sjøbu	skole
skolegård	sløyd	stadion	statue
stavkirke	stue	supermarked	sykehus
tak	tankesmie	teaterskole	telt
terrasse	tinghus	trafotårn	tunnel
ungdomsklubb	varmestue	videregående skole	vinterhage

MAT OG DRIKKE I

agurk	ananas	anis	appelsin
aprikos	asparges	babymat	bacalao
bacon	bær	bagel	bakst
banan	bete	bikake	bjørnebær
bjørnebærsyltetøy	blåbær	bløtkake	bockøl
bokkøl	borsj	bouillabaisse	boysenbær
brie	bringebær	bringebærdrops	bringebærkjøtt
bringebærsyltetøy	brioche	brunost	brus
bruspulver	buble gum	buffé	buljong
capirinha	champagne	chorizo	citrus
cocktail	cognac	cookie	coq-au-vin
cottagecheese	couscous	cupcake	deig
dessert	dill	dressing	drops
drue	eddik	egg	eggedosis
eple	eplemos	epleskall	eplevoks
farse	fersken	ferskenkjøtt	feta
fett	findus	purre	fiske
fløte	focaccia	formkake	frokostblanding
fromasje	frukt	fruktkjøtt	gelatin
gelé	gelesjokolade	gjær	glasur
gløgg	godteri	grape	grapefrukt
grappa	grillpølse	grissini	grøt
guinness	gulrot	hermetikk	hetvin
hoisin	hollandés	honning	honningkake
hvitløk	hvitvins	ingefærøl	is
iskrem	jordbær	jordbærsyltetøy	juice
junkfood	kaffe	kakao	kake
kakemann	kål	kamfer	kanel
karamell	karbonade	ketsjup	Kirsebær
kjøtt	klippfisk	knekkebrød	kompott
korn	kraut	Krem	krydder
kullsyre	lakris	lapskaus	lavkalori
likør	lime	loff	løk
løvbiff	majones	mandel	mango
maregns	marsipan	mat	matpakke
medister	mel	melis	melk
melon	milkshake	mint	mokka
morell	morellkjøtt	morellmarg	mørkbærs
mousse	muffins	naturvin	nøtt
nøtte	øl	oliven	omelett
oste	ostekake	pære	pannekake
pannekakerøre	parmesan	paste	pepper
pepperrot	pilsner	pinje	pinot
pita	pizzabunn	plomme	pølse
porter	portvins	potetgull	potetstappe
prim	pudding	puré	yogurt

MAT OG DRIKKE II

rakefisk	ridderost	riddersalat	riesling
ripasso	Rips	rødbet	rødvin
rømme	rosin	rosin-nøtt	rusbrus
safran	saft	salsa	salt
saus	sesamfrø	sfinx	sherry
sider	sirup	sitron	sitrondrops
sitrus	sjampinjongsuppe	sjokolade	skagenrøre
skogsbær	slush	smør	smøreost
smørmalt	smultring	snadder	solbær
solbærdrops	solbærsyltetøy	sommerøl	sopp
søtsuppe	spikersuppe	stikkelsbær	sukker
sukkerspinn	sukkertøy	suppe	sviskekompott
syltetøy	szechuan	taco	tapas
tartar	te	terte	tex-mex
timian	toast	torske	tortilla
tran	trøffel	tyggegummi	tyggis
tyttebær	tzaktziki	urte	vaffel
valnøtt	vanilje	vann	viltkjøtt
vørterkake	whisky	worcestershire	

FRAMKOMSTMIDDEL

bilferge	buss	coupé	dampveivals
danskebåt	flerbruksbil	folkevogn	gokart
gravemaskin	husbåt	kabriolet	kassebil
limo	limosin	limousin	limousine
lokomotiv	motorsykkel	mpv ³⁸	personbil
racerbil	rakett	romskip	romskips
sedan	småbil	sportsbil	stasjonsvogn
storbil	stor-SUV	SUV	terrengbil
tidsmaskin	trailer	traktor	transport
varebil	vogntog	batmobil	

38 Multi purpose vehicle.

DIVERSE I

akvarie	aceton	akryl	album
alkohol	alter	amfetamin	armbåndsurs
atombombe	automat	babydoll ³⁹	baderomsvekt
ballong	balsam	barbie ⁴⁰	bass
basun	bensin	bensinmotor	betong
b-film	blekk	blekkpatron	blikkboks
blonde	boblestoff	boks	bombe
bomull	bomullsdott	borrelås	børseskudd
botox	brødboks	brokade	bronse
brudeslør	cello	cembalo	combat boots
container	cowboyboots	crack	data
dataspill	diamant	diesel	dirndl
dokke	dolke	dør	dress
drone	dukke	dukkehjem	dusj
DVD	dyne	ecstasy	eggekartong
eggepapp	fiber	filigran	film
filt	fiskenett	fjernkontroll	fleece
flint	flintstein	fløyels	fløyte
fluepapir	fotball	fotformsko	foto
fyrstikk	fyrverkeri	gardin	garn
gass	gave	gevær	gitar
gjødsel	glansbilde	glass	glidelås
glødelampe	glycerol	glyserin	gørr
gral	gras	grill	grime
g-streng	gummi	hardingfele	hengekøye
hjelm	hockeypuck	hostesaft	industristøv
ipod	isopor	jeans	jojo
julekalender	julekort	julepynt	juletre
kalott	kamera	karikatur	kasse
kastekniv	katalysator	kitt	klør
kloss	klosse	knappe	kniv
kollasj	kondom	kork	korketrekker
korsett	kosebamse	kosedyr	kostyme
krepp	kretong	kritt	krutt
kubbe	kulisse	kupe	kuvøse
lær	lakk	lakksko	lappeteppe
laser	latex	leke	leketøy
linolje	LSD	luftpute	machete
marimba	marionett	maskin	maskot
medisin	membran	mentometer	metronom
mitraljøse	mobiltelefon	munnkurv	munnsplill
nærradio	napalm	nebb	neon
nøkkelrom	objekt	økse	opium
orgel	pappmasjé	parabol	parabolantenne

³⁹ En nattkjole.

⁴⁰ Et appellativisert proprium.

DIVERSE II

pass	pastisj	peis	penge
pop art	porselens	propan	propell
prosjektil	pudder	pulver	puslespill
pysj	radar	radio	ramme
rampe	refleks	reisebrosjyre	robot
rør	rullebrett	rus	rytmeboks
sabel	sag	sagmugg	samlebånd
sandkake	sandpapir	sarong	sateng
savant	sement	sikte	silke
sirkelsag	skjerf	skinnbukse	skisse
skjelett	skjold	skosåle	skrape
skrivebords	skrivemaskin	skumgummi	skumplast
slåbrok	slagverk	slim	slips
slør	småminne	smykke	snowboard
sofa	speil	sprengstoff	spilledåse
spillkonsoll	spray	sprettball	sprit
stafettpinne	stålull	stearinlys	strømpebukse
strutsefjær	surfebrett	svamp	svampe
svingdør	syre	sytråd	taburett
talg	tallerken	tannhjul	teflon
tekstil	teleskop	teleslynge	tjære
toalett	tobakk	tolvtommer	tøy
tråd	trampoline	trekasse	tresnitt
trofé	trumpet	truse	turban
turndrakt	tv	tv-spill	tv-stol
ull	undertøy	uniform	uniforms
vare	vatt	velur	vindspill
viskelær	voks	voksdukke	actionfilm
horrorfilm	katastrofefilm	stumfilm	skrekkfilm
tv-film	tegnefilm	film	gangsterfilm
genrefilm	kunstfilm	hjemmevideo	psykopatfilm
reklamefilm	skolefjernsyn	Disney-film	dokumentarfilm
lukker	hologram	plastikk	plekter
penn	perle	pipe	plakat
plast	plastelina		

HOVEDKATEGORI: ABSTRAKT

TID

1970-talls	30-talls	40-talls	50-talls
60-talls	70-talls	80-talls	90-talls
åttitalls	endetids	fin de siecle	førjuls
fortid	førtitalls	framtid	halloween
hverdags	jule	kvelds	lørdag-kveld
mellomkrigstid	middelalder	millenniums	nå
opplysningstids	påske	pinse	renessanse
russetid	samtids	september	sommer
sommerferie	søndags	space-age	steinalder
syttitalls	valgdays	vår	vinter
weekend			

STED

allè	bananrepublikk	bananstat	by
bygde	drabantby	eventyrland	forstad
ghetto	gravplass	koloni	landsby
middelhavs	nordområde	oppbevaringsplass	østkant
park	provins	skiftsted	slagmark
småby	sørstats	spøkelsesby	turistfelle
u-lands	verdensrom	vestkyst	stormakt
asyl			

MENGDE

overskudd	treer	sekser	munfull
bonus			

FORMVARIASJON

bløt	mønster	prisme	sirkel
spalte	sylinder	trekant	krusedull
løkke	vanmerke	kitsj	funkis
kubisme	glans	premium	

SPRÅK

diskant	falsett	jubel	statement
urk	formel	frase	fyndord
gåte	graffiti	h	Klisjé
mantra	myte	notat	oppskrift
stikkord	signatur	skrivekunst	konsept
samnorsk	norrønt	anekdote	animé
appell	avis	avskrifts	barnebok
billedbok	collage	dagbok	dagboks
dameblad	debattinnlegg	eksamen	essay
eventyr	festskrift	festtale	filmavis
folkeeventyr	guttebok	gutteroman	interiørblad
kalligrafi	kampskrift	krim	lærebok
magasin	manga	manifest	mannfolkblad
markedsplan	memoar	mobilmagasin	monolog
nekrolog	novelle	oppskrifts	oratorie
postkort	reportasje	resept	rollespill
roman	rosablogg	røverroman	saga
salme	scrap-book	selvutviklingsbok	skolebok
skoleoppgave	skolestil	spoken word	teater
teaterfabel	tegne-serie	ukeblad	ukebladnovelle
ungdomsbok	pageturner	støy	tatoverings
kode	variet	bestselger	leksikon
dub	barneregler	musikk	riks

OVERNATURLIGE_FENOMEN

alien	alve	alv	avguds
demon	djevel	dommedags	drage
engle	fabeldyr	frelser	gud
gude	heksegryte	helvete	hobbit
hulder	huldre	messias	monster
mumie	new-age	romvesen	spøkelse
spøkelses	syndeflod	syndeflods	troll
ufo	vampyr	zombi	zombie

HOVEDKATEGORI: TILSTAND

KROPPSLIGE

bakrus	betennelses	brannså	dvale
ebola	feber	forkjølelse	grin
halsbetennelse	hoste	influensa	klimaks
knis	koma	kramp	krampe
latterkrampe	lungebetennelse	malaria	melaena
omgangssyke	pubertet	pubertets	søvn
sting	sykdoms	tannpine	tinnitus
tourettes	våtdrøms	overdose	

MENTALE

angst	avsky	delirium	døs
drømme	stormannsgalskap	erindrings	fantasi
hybris	impuls	julefred	mareritt
nirvana	panikk	pastellmareritt	psykose
stress	transe	urkraft	zen
patos	avsky	cyber	kaos
rabalder	virvar		

HOVEDKATEGORI: AKTIVITET I

aksjon	akvarell	allmennkringkasting	allsang
apartheid	apokalypse	armageddon	art deco
audition	ballet	ballroom	barnetog
basar	basketball	begivenhets	begravelse
beleirings	blitz ⁴¹	blitzkrieg	borgerkrig
borgerkrigs	bragd	brasse	brunsj
buisness	bursdag	buskis	cabaret
comeback	cup	dataspill	date
dateing	debut	diamantkupp	drama
drop-inn	dugnad	dukketeater	eksperiment
eksplosjons	eliteserie	e-sport	event
evolusjon	fadermord	ferie	fetisj
finans	flaks	flamenco	flukt
folkemøte	folkeopplysning	forbruks	forsøk
fotball	freakshow	fusion	fusk
gambling	gameshow	gerilja	gimmick
glitch	golfspill	grisefest	gudsteneste
default	happening	heksejakt	heldagskole
hevn	hobby	homeparty	humpetitten
husflid	image	industri	interiør
jamsession	journalistikk	kaldkrigs	kamikaze
kampanje	kampsport	kanonball	karaoke
katastrofe	klassetur	klikk	knipling
kompromiss	konkurransen	konsensus	konsert
konspirasjons	korstog	krangel	krise
krisemøte	landsskytterstevne	låvedans	lego
lekekrig	liv	live	livs
livsstil	løgn	lotteri	lureri
maling	maraton	marsj	massaker
meditasjon	mellomkrigs	middags	milepæl
nachspiel	næringslivs	Nigeria-telefon	oktoberfest
opera	opptur	opsjon	orgie
origami	overgrep	påfunn	panenka
pantomime	parkour	passgang	performance
petá	plakatkunst	pliktløps	poker
popart	popkunst	popup	pr
presidentvalgkamp	privatkamp	privatlandskamp	prostitusjons
puslespill	puzzle	pynte	race
racing	ragnarok	rebus	reform
reise	rekord	remis	roadtrip
rodeo	romfart	romodyssé	safari
seier	selvmords	show	showbiz
simulasjons	sirkus	skandale	skattejakt
sketsj	skolerevy	skoleteater	snapshot
spill	sports	sprint	standup

⁴¹ Refererer til *blitzkrieg*.

HOVEDKATEGORI: AKTIVITET II

standupkomedie	statsforvaltnings	storslalåm	straffe
striptease	studie	stunt	sudoku
suggesjons	surf	surfe	svik
svindel	tabbe	tai chi	tannlegetime
terror	tivoli	tortur	trad-dans
trass	trav	tresteg	tur
tvangs	valgkamp	valsetakt	varieté
vekkelses	volds	voodoo	vorspiel
wii	workshop	yoga	bagatell
seniorsak	splid	oglipol	festival
undergangs	forbrukerfeil		

HOVEDKATEGORI: TALEHANDLING

dogme	feedback	fylleprat	17.mai-tale
sjargong	kamprop	kommentarfelt	sladre
ordspill	parole	postulat	preken
pressemelding	propaganda	rulletekst	tekstmelding
unnskylds	samtale	sjablong	slagord
slogan	sladder		

SJANGER

FILMSJANGER

action	barne-tv	dag-tv	dokumentar
fantasy	fiction	fiksjon	grøsser
horror	komedie	musikkvideo	noir
porno	prog	program	reality
reality tv	reality-show	reklame	reprise
såpeopera	sciencefiction	sci-fi	sitcom
skrekk	slapstick	talentprogram	talkshow
tegneserie	thriller	tivolihorror	tv-drama
tv-serie	ungdomsserie	western	

MUSIKKSJANGER

acid house	ambient	anthem	ballade
ballett	barokk	beat	bebop
black metal	bluegrass	blues	boogie woogie
bossanova	britpop	cabaret	calypso
collegerock	country	dance	danseband
dansebandcountry	death	demo	disko
doo-wop	drikkeviser	dubstep	electrojazz
eventyrrock	fanfare	filmmusikk	folk
folke	folkemusikk	folketone	folkeviser
folkpop	folksong	frijazz	garasjerock
glamrock	gospel	grindhouse	grønsj
hi-fi	hit	house	hymne
indie	jam	jazz	jazz-pop
jazzrock	jazzvals	jingle	joik
juleklassiker	julesang	kabaret	kammerjazz
kammermusikk	kammerpop	karaoke	klagesang
kreol	kupunk	latinjazz	latinpop
linjegymnastikk-pop	live	lounge	mariachi
medley	miami bass	mixtape	motown
musical	musikal	muzak	nattasang
no wave	opera	penpop	pønk
pop	poprock	post-grunge	progg
progrock	pubrock	punk	punke
punk-funk	r'n'b	rap	rapmetal
reggae	revy	ritornella	rock
rocke	rølpesang	shanty	shoegazer
ska	skillingviser	sommerpop	soul
soulrock	stadionrock	swampblues	synth
synth-pop	tekno	thrash	tradjazz
trance	trønderrock	viser	voksenpop
vuggeviser	warp	yatchpop	vaudeville
muzak	dub		

ORDKLASSE: ADJEKTIV

DIMENSJON

stor

FYSISK EGENSKAP

blek	bløt	crisp	erkevestkant
fet	glam	glamour	gonzo
gourmet	hardcore	harry	hi-tec
hunchback	klebe	løs	skitten
søt	sur	trivial	raddis
meta	nazi	militær	hybrid
turbo	3D ⁴²	A4 ⁴³	engelsk
italiensk	arabisk	britisk	spansk
svensk	skotsk	fransk	

ALDER

gammel

FARGE

beige	blå	brun	burgunder
fiolett	grå	grønn	gul
gulbrun	gulgrønn	hvit	hvitgrå
lilla	lysebrun	oransje	pastell
rød	rødbrun	rosa	sorthvitt
svart	terracotta	turkis	farge

VURDERING

betydningsfull

MENNESKELIG TILBØYELIGHET GLAD

fornøyd

⁴² Blir brukt adjektivisk i sammensetninger. Ord med *-aktig* ligner på sammensetninger og 3D er brukt adjektivisk.

⁴³ Blir brukt adjektivisk i betydningen *konvensjonell; normal; standard* (https://naob.no/ordbok/A4_1).

Vedlegg som er felles for analysene

FRASER

FRASESAMMENSETNING I

«amerikansk» og «statement»
«Du må ikke gå med korte skjørt, for da blir du voldtatt»
«Grease» og «summer nights»
«Mørkefødt» eller Burzum
«nå har det tippa over for dama, så nå kan vi slutte å bry oss om det hun skriver»
50-talls rockabilly
ad hoc
Albert Åberg-pappa
arrogant-fimstjerne
berg og dalbane
Billy Joel-Pianoentertainer
Buddy Holly-møter-Chuck Berry
by the way
chick lit
crazy-i-syden
dans på lokalet
deja vu
dub-reggea
erkesvensk stuga
faren-min-er-sterkere-enn-faren-din
film-noir
flower-power
flygende-tallerken
for-godt-til-å-være-sant
gammel-rockmann undskylder-seg
gentleman-gutt
gi faen
grip-dagen
hjelp-til-selvhjelp
hjemme hos
hjemme-hos
hjernen er alene
høk over høk
hopp-og-sprett
humpetitten
hvem tror du at du er
hviskende og taffel
ja- eller nei
ja-ja
Jane Austin cottage
jeg er ikke sånn på millimeteren
Josef og hans brødre
Kain og Abel

FRASESAMMENSETNINGER II

klype seg i armen
klipp-og-lim
keiserens nye klær
kompakt-SUV
larger than life
levva livet
makes jack a dull boy
man vs nature
mannen i gata
meningen med livet
Michael Jackson "heal the world"
moderne-dans-for-amatører
nam nam
ny musikk
og så skjedde ditt, og så skjedde datt
ompa ompa
øst-side-Bordaux
ovenfra-og-ned
på gølv
pappa og datter
på-skiner
Peter Bjørn og John
pop-rock-R&B
prerafaelittisk Ofelia eller Bonnard
Randi&Ronny
Romeo og Julie
rubbel og bit
Saftogvann
skøyer-møter-skurk
skyte seg sjølv i foten
sommerdag-ved-sjøen
splitt og hersk
stille før stormen
storebror ser deg
stream-of-consciousness
sval og taffel
svarthvitt "swinging" sixties
Svigmorsdrøm
ta den!
Thelma & Louise
tiger i sivet ved vannhullet-
tilbake-til-naturen
traust-granskog
tre champagner før lunsj
tro-på-deg-selv Hollywood
utenfor-kroppen-

FRASESAMMENSETNINGER III

ville vesten
vind-i-håret
Waylon og Willie til Roy Orbison
heldigvis-er-det-ikke-min-mamma-aktig
Undervanns
flerbruks
fish&chips
Kanye West Heartbreak
hack'n'slash

FRASER MED SKRÅSTREK

blues/folk	countrysoul/vestkyst
dub/trance	elektro/house
far/datter	fløyel/velour
folk/roots	gråaktig/gul
hvit/grå	hvit/gul
kalk/kritt	kirsebær/tyttebær
klubb/dance	Moore/Yes Man
Neil Young/Doom Trilogy	Neil Young/Harvest
Peter Green/Fleetwood Mac	reggae/hiphop/island
studio/talkshow	sviktende/feil
Tom Waits/Kaizers Orchestra	

FRASER MED KOORDINERINGSREDUKSJON MOT VENSTRE

grapefrukt- og røyk/flint
rødstrømpe- og brenn bh-en
Rope- og gråte
Stone Roses- og stereo MCs
Grønn- /brun
Nicolay-/9th Wonder
Grå-/hvit
New Orleans- /Ry Cooder

PROPRIER
PERSONNAVN I

Abel	Agatha Christie	Al Gore
Andrew Lloyd Webber	Anja Andersen	Askepott
Austin Powers	Bacharach	Balzac
Barack Obama-	Barbara Walters	Barry White
Beckham	Betty Davis	Bill Cosby
Bill Murray	Blair Witch-	Bob Wills
Bourne	Bowie	Brendan Rodgers
Brian Eno	Brian Wilson	Bridget Jones
Britney Spears	Brødrene Grimm	Bruce Springsteen
Bruckner	Buffy Sainte-Marie	Bukowski
Bush	Chad Michael Murray	Chandler
Charles Manson	Clark Gable	Clinton
Coen	Cohen	Conrad
Cristiano	Dali	Dan Brown
Darth Vader	David Beckham	David Bowie
David Lynch	Diana	Dickens
DJ Mustard	Donald	Donald Duck
Donald Trump	Drake	Drillo
Dronning Elisabeth	Dylan	Ed Wood
Ed Wood jr.	Egil Olsen	Eirik Jensen
Elling	Elton John	Elvis
Elvis Costello	Emmylou Harris	Ennio Morricone
Eno	Enya	Erlend Øye
Errol Flynn	Fetter Anton	Flash
Floyd	Forrest Witaker	Fosse
Four Tet	Frithjof	Fritzl
Gary Wallace	Gore	Gram Parsons
Grieg	Grimm	Gro
Hamsun	Händel	Hank Williams
Hans Zimmer	Harold Pinter	Harry Potter
Hellstrøm	Hemingway	Herbie Hancock
Hillary	Hillary Clinton	Hitchcock
hulken	Indiana Jones	Isadora Duncan
Jack White	Jackson Pollock	James Bond
James Brown	James Dean	Jamie Oliver
Jane Austen	Janet Jackson	Jason Bourne
Jay Z	Jenny Wilson	Jim Morrison
Jimmy Webb	Joe Strummer	John Carpenter
John Irving	John Lennon	John Wick
Johnny Cash	Joni Mitchell	Joseph Conrad
Jules Verne	Justin Bieber	Kafka
Kanye West	Kaptein sabeltann	Kåre Conradi
Karl Ove	Karlsson på taket	Khomeini
Kim Bodnia	Kim Larsen	Knausgård
Knut Hamsun	Kristus	Kurt Weill
Lara Croft	Lazarus	Lennon

PERSONNAVN II

Lincoln	Lou Reed	Lydia Davis
MacGyver	Madame Bovary	Mandela
Manson	Maradonna	Margrete Munthe
Mario	Mario	Marit Larsen
Mark Zuckerberg	Märta Louise	Martin Ødegård
Meat Loaf	Messiaen	Mette-Marit
Michael	Michael Jackson	Michael Moore
Mike Myers	Mikke Mus	Minni Mus
Mona Lisa	Mor Teresa	Morgan Kane
Morricone	Morrissey	Morten Abel
Morten Olsen	Mr. Bean	Mummi
Munch	Nancy Drew	Natalie Portman
Neil Young	Nick Cave	Nick Drake
Nico	Nile Rodgers	Nina Persson
Nixon	Norah Jones	Nordahl Grieg
Northug	Obama	Obelix
Odd Børretzen	Ødipus	Olaf Bull
Ole Brumm	onkel skrue	Oprah Winfrey
Oscar Wilde	Ozzy	Paganini
Palin	Patty Smith	Petter Northug
Picasso	Pink	Pink Floyd
Pinter	Pippi	PJ Harvey
Prince	Proust	Putin
Reagan	Reed	Reodor Felgen
Richard Nixon	Ricky Lee Jones	Roald Dahl
Robbie	Robbie Williams	Robert Cray
Robin Hood	Rod Stewart	Roger Moore
Roger Waters	Roger Wittaker	Roy Orbison
Ruby Wax	Ry Cooder	Sabeltann
Sade	Satie	Scholes
Schwarzenegger	Shakespear	Sigurd Rós
Sinatra	Siv Jensen	Skomaker Andersen
Skrue	Slavoj Zizek	Snøfte Smith
Snorre	Solskjær	Solstad
Sophia Loren	Springsteen	Stanley Kubrick
Stein Erik Hagen	Steve Jobs	Stone
Stutum	Tante Sofie	Tarantino
Terrance Mallick	Thierry Henry	Tim Burton-
Tobias i tårnet	Tolkien	Tom Jones
Tom Waits	Tommy Lee Jones	Trump
Van Morrison	Wagner	Wenger
William Wallace	Wirak	Wisting
Woody	Woody Allen	Yoda
Young	Zappa	Zidane

BAND

22 Pisstepirko	ABBA	Afghan Whigs
a-ha	Allman Brothers	Arcade Fire
Backstreet Boys	Beach Boys	Beatles
Bee Gees	Blues Brothers	Broiler
Burzum	Buzzcocks	Carpenters
Coldplay	Crosby, Stills & Nash	Deep purple
Doom	Dumdum	Duran Duran
Gluecifer	Guns´n roses	Joy Division
Kaizers	Kaizers Orchestra	Kinks
Kraftwerk	Led Zeppelin	Massive Attack
Mazzy Star	Mercury Rev	Motörhead
New Order	Nine Inch Nails	Pet shop Boys-
Pixies	Queen	Radiohead
Raga Rockers	Rolling Stones	Roxy Music
Safri Duo	Simon & Garfunkel	Sonic Youth
Spice Girls	Springsteen & E street band	Steely Dan
Stone roses	Stones	Swingle
Television	The Band	The Cure
The Streets	Tindersticks	U2
Vampire Weekend	Velvet underground	Wallmans salonger
weezer	Who	XTC
Zeppelin	Mastodon	

FILM OG TV-PROGRAM

Alice in Wonderland	Babylon 5
Battle royale	Ben Hur
Big brother	Black box
Blair witch	Bobseybarn
Bobsybarn	Brysomme mannen
Charlies Angles	CSI
«Der ingen skulle tru at nokon kunne bu»	Disney
E.T	Fear and loathing in Las Vegas
Festen	Friends
Game of Thrones	Ging gong
Godzilla	Grand prix
Gudfaren	Hitchcock
Hotel Cæsar	Hver gang vi møtes
Idol	Jackass
JLA	Joker
Lange flate ballær	Lord Of The Rings
Lord of War	MacArthur park
Mad Max	Mad Men
Mamma mia	Matrix
McGyver	Monty Python
Moulin Rouge	Muppetshow
My fair lady	Narnia
Norge Rundt	Olsenbanden
Omen	Pixar
Polyanna	Rain Man
Rambo	Requiem
Ringenes Herre	Riviera
Robinson	Rocky
Sin City	Sound of music
South park	Star Trek
Star wars	Stepford wives
Stjerner i sikte	Superfight
Talkshow	Teletubbies
Terminator	The Office
The Wire	Titanic
Transformers	Twilight-zone
twin peaks	Vi på saltkråkan
Wall-E	Waterworld
West Wing	Woo
X-files	Zelig
Zorba	

TV-SPILL

Fable 2	Battlefield 2	Rat-chet and Clank	Ratchet and Clank
Diablo	Grand Theft Auto	Gears of War	Zelda
Halo	Mario	Pokemon	Powerplay
Sim City			

SANGER OG ALBUM

Mambo nr 5	Come together	Dirty Diana	Sgt. pepper
White Album	Air	Diggilo-diggelei	China girl
MacArthur park			

BØKER

Frankenstein	Lillelord	Shangrila	Robinson Crusoe
Sofies verden	Talmud	Polyanna	Battle Royale
Tilbake til røttene	Jobs bok	1001 natt	Tusen og en natt
Don Quijote	1984	Stepford Wives	Bobseybarn
Bobsybarn	Resett	VG	Den lille prinsen

STEDSNAVN

Amerika	Balkan	Beaujolais	Bordeaux
Bourgogne	Broadway	Brussel	Cuba
DDR	Graceland	Grønland	Grünerløkka
Hawaii	Hollywood	Japan	kardemommeby
Klondike	Klondyke	Korea	Manhattan
Midtøsten	New Orleans	New York-	Nordstrand
Paris	Syden	Tjernobyl	Tromsø
Vegas	Worcestershire	York	

ANDRE PROPRIER

Armani	Amarone	BMW
Brunello	Bylarm	Chablis
Chardonnay	Chat Noir	Cirque de soleil
CNN	Crossover	Disney
Disney world	Disneyland	EØS
Facebook	Frp	Gestapo
Golf	Google	Gotham City
Guinness	Høyre	IMAX
Ipod	IS	Itunes
Lego	LSD	Mac
Max	Mercedes	MTv
NASA	National Geographic	P3
Pepsi max	Pixar	Playboy Mansion
Pokemon	Range Rover	Range rover envoque
Rolls	Sauvignon blanc	Scandinavian Star
Skai	Snapchat	SoMe
Steam	SUV	SV
Taliban	Tensing	Testaccio
Tiber	Tinder	TVNorge
TV-shop	Twitter	Unge Høyre
Vandrehallen	Warp	Wii
Wikileaks	Wikipedia	Windows
Woodstock	X5	XTC

Antall grunnord i de ulike kategoriene

FELLES KATEGORIER FOR BEGGE ANALYSENE	ANTALL
Fraser	128
Proprier	559
Totalt antall	687

GRAMMATISK KATEGORI	ANTALL
Røtter (enstava og flerstava)	733
Røtter med fuge	88
Sammensetninger	654
Sammensetninger med fuge på etterleddet	93
Røtter med avledningsaffiks	132
Røtter med avledningssuffiks og fuge	11
Røtter med svak bøyningssuffix	135
Hybrikkonstruksjoner	517
Totalt antall (uten felles kategorier)	2363
Totalt antall (med felles kategorier)	3050

ORDKLASSE	SEMANTISK KATEGORI	ANTALL
substantiv	Konkret	1402
	Abstrakt	217
	Tilstand	57
	Aktivitet	227
	Talehandling	22
	Sjanger	167
Adjektiv	Dimensjon	1
	Fysisk egenskap	51
	Alder	1
	Farge	24
	Vurdering	1
	Menneskelig tilbøyelighet	1
Verb	Bevegelse	5
	Påvirkning	4
	I relasjon til kroppen	2
	Sosial kontakt	1
Interjeksjon	(uten semantisk kategori)	1
Adverb	(uten semantisk kategori)	2
	Totalt antall (uten felles kategorier)	2186
	Totalt antall (med felles kategorier)	2870

Et utvalg på 1837 hapaxer

Transeaktig	Treaktig	Treuhand-aktig
Tripadvisor-aktig	Trollfjell-aktig	Tron-aktig
Trussel-aktig	Tsjekov-aktig	Turboneger-aktig
Turner-aktig	Tyggegummiaktig	Tyttebæraktig
Tårnfrid-aktig	Uber-aktig	Ugressaktig
Ukraina-aktig	Unicef-aktig	United-aktig
Up-aktig	Usher-aktig	VHS-aktig
VIF-aktig	Valla-aktig	Vamp-aktig
Vangelis-aktig	Vaniljeaktig	Varietéaktig
Vatikanstat-aktig	Vedum-aktig	Veiviser-aktig
Velvia-aktig	Versace-aktig	Vigelands-aktig
Vikingaktig	Ville-aktig	Viltaktig
Viltvinaktig	Vinci-aktig	Voldemort-aktig
Volnay-aktig	Volvo-aktig	Våroffer-aktig
Vørteraktig	Waitts-aktig	Waitz-aktig
Walkabouts-aktig	Walken-aktig	Walker-aktig
Wall-E-aktig	Walters-aktig	Waters-aktig
Waterworld-aktig	Wax-aktig	Webb-aktig
Webber-aktig	Weekend-aktig	Weezer-aktig
Wenger-aktig	West-aktig	When-aktig
Whigs-aktig	Whittaker-aktig	Whittaker-aktig
Who-aktig	Wick»-aktig	Wii-aktig
Wikileaks-aktig	Wikipedia-aktig	Wilde-aktig
Winfrey-aktig	Wing-aktig	Wire-aktig
Wisting-aktig	Wonder-aktig	Woo-aktig
Wood-aktig	Woodstock-aktig	XTC-aktig
Z-aktig	Zappa-aktig	Zelda-aktig
Zeligaktig	Zen-aktig	Zidane-aktig
Zimmer-aktig	Zizek-aktig	Zorba-aktig
Zuckerberg-aktig	abelaktig	acetonaktig
action-aktig	actionaktig	actionfilmaktig
akkaraktig	akrylaktig	aksjonsaktig
aktiv/delaktig	akvarie-aktig	akvarieaktig
albumaktig	alene-aktig	alkoholaktig
alleaktig	allmennkringkastingsaktig	alteraktig
amarone-aktig	amaroneaktig	amatører-aktig
ambient-aktig	amerikaaktig	amfetaminaktig
ananasaktig	anekdoteaktig	angstaktig
animé-aktig	anisaktig	anthem-aktig
anthemaktig	antiinteriorarkitekt-aktig	apartheid»-aktig
appell-aktig	arabiskaktig	arbeiderpartiaktig
armageddonaktig	armaniaktig	armbåndsuraaktig
arraktig	arrogant-filmstjerneaktig	arsenikkaktig
art-aktig	askepottaktig	aspargesaktig
auditionsaktig	automataktig	avskyaktig
b-film-aktig	b-gjengaktig	babymataktig

bacalao-aktig	badeaktig	baderomsvekt-aktig
bagelaktig	bakrus-aktig	bakst-aktig
ballerinaaktig	balletaktig	ballettdanseraktig
ballroom-aktig	ballær-aktig	bamsefaraktig
bananrepublikkaktig	band-aktig	bankhvelvaktig
barbersalongaktig	barne-TV-aktig	barne-tv-aktig
barnehagetanteaktig	barneregle-aktig	barnetimeonkelaktig
barnetog-aktig	basketballaktig	basunaktig
batmobil-aktig	beat-aktig	beatpoet-aktig
bebop-aktig	bedrageraktig	begivenhetsaktig
begravelsesaktig	beigeaktig	bensinaktig
bensinmotoraktig	besserwisser-aktig	bestemor-/bestefarsaktig
bestemor-aktig	bestemoraktig	bestfaraktig
bete-aktig	beveraktig	bh-en-aktig
bibliotekaktig	bibliotekaraktig	bierstube-aktig
bierstubeaktig	bikakeaktig	bilferge-aktig
billedbokaktig	bindevevsaktig	bjørnaktig
blekaktig	blekkpatronaktig	blitzaktig
blitzkrieg-aktig	blob-aktig	blokkaktig
blues-aktig	blues/folk-aktig	blåbæraktig
blåmeisaktig	blånisseaktig	boblestoffaktig
bockølaktig	boemaktig	bokholderaktig
bokkølaktig	boks-aktig	bok»-aktig
bolsjevik-aktig	bomullsdottaktig	bonde-aktig
bonusaktig	boots-aktig	borgerskapsaktig
borrelåsaktig	borsj-aktig	box-aktig
boyfriend-aktig	boysenbæraktig	boy»-aktig
bragdaktig	brakkeaktig	brannsar-aktig
brasseaktig	brasserieaktig	brieaktig
bringebærkjøttaktig	bringebærsyltetøyaktig	britiskaktig
britpop-aktig	brokadeaktig	bromance-aktig
brother-aktig	brudeaktig	brudesløraktig
bruksbilselgeraktig	brunelloaktig	brunostaktig
brunsjaktig	bruspulveraktig	bruunaktig
bryter-aktig	brødre-aktig	brønnaktig
buble gum-aktig	bufféaktig	buiseness-aktig
buktaleraktig	buljong-aktig	bulldoggaktig
bungalow-aktig	bursdagsaktig	buskaktig
butikk-aktig	by-aktig	bygdeaktig
bølgeaktig	bølleaktig	cabaretaktig
café-aktig	caipirinha-aktig	celleaktig
cello-aktig	cembalo-aktig	chi-aktig
chorizo-aktig	citrusaktig	cliffhanger-aktig
club-aktig	cockerspaniel-aktig	cocktail-aktig
cognac-aktig	collegerock-aktig	cookie-aktig
coq-au-vin-aktig	cottage-aktig	cottagecheese-aktig
countrysoul/vestkyst-aktig	coupè-aktig	couscous-aktig
cowboybootsaktig	crazy-i-Syden-aktig	crisp-aktig

cupé-aktig	dag-tv-aktig	dagsbokaktig
dalaktig	dalbaneaktig	dali-aktig
dampaktig	dampveivals-aktig	dampveivalsaktig
dansbandaktig	dansebandcountry-aktig	dansebandsaktig
data-aktig	dataspill-aktig	date-aktig
datingaktig	datter»-aktig	datt»-aktig
death-aktig	debattinnleggaktig	debutaktig
debutantaktig	default-aktig	deg-aktig
deilaktig	demonaktig	den!-aktig
detektivaktig	diamantkupp-aktig	diesel-aktig
diggilo-diggilei-aktig	dirndl-aktig	diskantaktig
diskusjonsgruppeaktig	dokumentarfilmaktig	dolkeaktig
doo-wop-aktig	doom-aktig	drabantbyaktig
dramaaktig	drengaktig	dressingaktig
drikkeviseaktig	drivhusaktig	drone-aktig
drop-inn-aktig	dråpeaktig	drøm-aktig
drømmaktig	drømmefabrikk-aktig	drøvtyggeraktig
duaktig	dub-reggaeaktig	dub/tranceaktig
dugnad-aktig	dukkehjem-aktig	dukketeateraktig
dusjaktig	dvaleaktig	dvergaktig
dylanaktig	dyneaktig	dødningeaktig
døraktig	døsaktig	ebola-aktig
ecstasy-aktig	edderkoppnett-aktig	eggaktig
eggedosisaktig	eggekartongaktig	eggepapp-aktig
eikeaktig	ekornaktig	eksamensaktig
eksperimentaktig	eksplosjonaktig	electrojazzaktig
elektro/houseaktig	eliteaktig	emaljeaktig
emarerittaktig	embetsmanns-aktig	endetidsaktig
eneveldigaktig	enfløyelsaktig	engelskaktig
ennøyaktig	entone-aktig	episodeaktig
eplemosaktig	epleskallaktig	eplevoks-aktig
erkepiskopaktig	erkeskurkaktig	erkevestkantaktig
er«-aktig	essay-aktig	essensaktig
etglassaktig	etgoonies-aktig	eukalyptusaktig
evnukk-aktig	evolusjonsaktig	fabeaktig
fablaktig	fadermord-aktig	faen-aktig
faktanøyaktig	falkaktig	fallos-aktig
fallosaktig	falsett-aktig	fan-aktig
fanfare-aktig	fantasiaktig	fantasy-aktig
fantomaktig	far/datter-aktig	faren-min-er-sterkere-enn-faren-din-aktig
fargenøyaktig	farsaktig	farsfiguraktig
fascist-aktig	fascistaktig	fattigmannsaktig
feedback-aktig	feiaktig	feiliaktig
feinschmeckeraktig	ferskenkjøttaktig	festival-aktig
festivalaktig	festskriftaktig	festtaleaktig
fetaaktig	fetaktig	fetisj-aktig
fi-aktig	fiberaktig	fictionaktig

fidusaktig	fiksenett-aktig	fiksjonsaktig
filigransaktig	film-aktig	film-noir-aktig
filtaktig	finansaktig	finansmekleraktig
firfisleaktig	fish&chipsaktig	flaksaktig
flamenco-aktig	flammeaktig	flanøraktig
flash-aktig	fleeceaktig	flerbruksaktig
flerbruksbil-aktig	flerbruksbilsaktig	flintsteinaktig
flower-power-aktig	fluepapiraktig	flygende-tallerken-aktig
flyndreaktig	fløyel/velouraktig	folk/roots-aktig
folkehøyskoleaktig	folkemuseumsaktig	folkemusikk-aktig
folkemøteaktig	folkeopplysningsaktig	folkeviser-aktig
folkeviseraktig	folkevogns-aktig	folkpop-aktig
folksongaktig	for-godt-til-å-være-sant-aktig	forbrukerfeilaktig
forbruksaktig	fordeltaktig	foredragaktig
forfatteraktig	forfatterskoleaktig	forkjølelser-aktig
formel-aktig	formkakeaktig	formyndieraktig
forretningsbygg-aktig	forskoleaktig	forstadsaktig
forsøksaktig	fortaktig	fortelleraktig
fortidsaktig	fosteraktig	fotball-aktig
fotballbaneaktig	foten-aktig	fotformsko-aktig
fotoaktig	fotomodellaktig	framtidaktig
frankenstein-aktig	frankensteinaktig	fraseaktig
fraternity»-aktig	freakaktig	freakshow-aktig
freilaktig	frelser-aktig	frelsesarméaktig
fremmendaktig	frijazzaktig	friskusaktig
fritenkeraktig	frokostblandingsaktig	fromasjeaktig
frueaktig	fugleungeaktig	furieaktig
fusionaktig	fuskaktig	fylleprataktig
fyndordaktig	fyrstikkaktig	fyrverkeriaktig
føljetongaktig	føreraktig	førjulsaktig
førstereisguttaktig	førtitallsaktig	g-strengaktig
gambler-aktig	gamblingaktig	gameshow-aktig
gamleskoleaktig	gamlis-aktig	gamlis ungdom-aktig
gammelaktig	gammelkar-aktig	gammelskoleaktig
gangsterfilmaktig	garasjeaktig	garasjerock-aktig
garnaktig	gata-aktig	gaveaktig
geek-aktig	gelatin-aktig	geléaktig
geléeaktig	gelésjokoladeaktig	generasjon-aktig
genrefilm-aktig	gentleman-gutteaktig	gerilja-aktig
gestapoaktig	geysiraktig	ghettoaktig
gimmick»-aktig	girl-aktig	girlpower-aktig
gjengangeraktig	gjengklyngeklemmeaktig	gjerrigknarkaktig
gjødselaktig	glamaktig	glamour-aktig
glamourmodell-aktig	glamrockaktig	glansaktig
glansbilde-aktig	glass-aktig	glasuraktig
glidelåsaktig	glitch-aktig	glucifer-aktig
glyserinaktig	glødelampeaktig	gløgg-aktig

gnageraktig	godteri-aktig	godteriaktig
golfspillaktig	gong-aktig	gonzoaktig
googleaktig	gospel-aktig	gourmetaktig
graffiti-aktig	gralaktig	grapeaktig
grapfruktaktig	grappa-aktig	gravemaskinaktig
gravhaugaktig	gravplassaktig	grevlingaktig
grillaktig	grillpølseaktig	grime-aktig
grinaktig	grindhouse-aktig	grip-dagen-aktig
grisaktig	grisefestaktig	grissini-aktig
grå-/hvitaktig	grå-aktig	gråaktig/gulaktig
grønn-/brunaktig	grønn-aktig	grønn/brunaktig
grønsjaktig	grønskeaktig	gründeraktig
gudaktig	gude-aktig	gudfar-aktig
gudinneaktig	gudsteneste-aktig	guideaktig
gulbrunaktig	gulgrønnaktig	gull-aktig
gummi-aktig	gutte-aktig	guttekoraktig
gutteromanaktig	guttosopranaktig	gymnasiastaktig
gymnasistaktig	gymsalaktig	gærningaktig
gæværaktig	gølv«-aktig	gørraktig
hack'n'slash-aktig	hage-aktig	hakkespettaktig
hallik-aktig	halsbetennelsesaktig	halvnøyaktig
happening-aktig	hardcore-aktig	hardingfeleaktig
harelabbaktig	harpiksaktig	harryaktig
hauk-aktig	hauke-aktig	hawaii-aktig
heksegryteaktig	heksejakt-aktig	heldagskoleaktig
heldigvis-er-det-ikke-min-mamma-aktig	helgen-aktig	heliumaktig
hengemyraktig	herreaktig	hetvinsaktig
hi-tec-aktig	hickory-aktig	hifi-aktig
hillary-aktig	hillbillyaktig	hirdaktig
hitaktig	hitmaskin-aktig	hjelp-til-selvhjelpsaktig
hjemme-hos-aktig	hjemmesløydaktig	hjemmevideoaktig
hobbit-aktig	hobbyaktig	hobbybandaktig
hobbytrubaduraktig	hoc-aktig	hockeypuckaktig
hoffnarr-aktig	hoggormaktig	hoisin-aktig
hollandésaktig	hologram-aktig	homo-aktig
homoaktig	honningkakeaktig	hooligan-aktig
hopp-og-sprett-aktig	horeaktig	horror-aktig
horrorfilmaktig	hosteaktig	hostesaft-aktig
hostesaftaktig	huleboeraktig	hulken-aktig
hummeraktig	humpetittenaktig	hunchback-aktig
hunde-aktig	hurraguttaktig	husbåt-aktig
husdyraktig	husflidsaktig	husmoraktig
hvalpeaktig	hvalrossaktig	hverdagsaktig
hvit/gråaktig	hvit/gulaktig	hvitgrå-aktig
hvitvinsaktig	hybelaktig	hybridaktig
hybris-aktig	hyeneaktig	hymne-aktig
hypernøyaktig	hytte-aktig	høk-aktig

høNSEaktig	høyklasseaktig	høytrykkaktig
idueaktig	igleaktig	ikke-romanaktig
ikonaktig	ildsjelaktig	imageaktig
impulsaktig	indremisjonsaktig	industriStøv-aktig
influenSA-aktig	ingefærøLaktig	interiøRaktig
interiøRbladaktig	isoporaktig	italienskaktig
ja-ja»-aktig	jamsessionaktig	jante-aktig
jazz-pop-aktig	jazzfunk-aktig	jazzrock-aktig
jazzvalsaktig	jeansaktig	jingle-aktig
jo-jo-aktig	jod-aktig	jodaktig
joikaktig	joikeaktig	jojoaktig
jordbæraktig	jordbærsyltetøyaktig	jordskjelv-aktig
journalistikkaktig	jubelaktig	juiceaktig
julebordsaktig	julefredaktig	julekalenderaktig
juleklassiker-aktig	julekortaktig	julenisseaktig
julesangaktig	juletreaktig	juletrepyntaktig
junkfoodaktig	kabrioletaktig	kaffe-aktig
kakaoaktig	kakeaktig	kaldkrigsaktig
kalk/krittaktig	kalottaktig	kamelonaktig
kameraaktig	kamferaktig	kamikazeaktig
kammerjazz-aktig	kammerpopaktig	kampropaktig
kampskriftaktig	kampsportaktig	kanelaktig
kaninaktig	kanonball-aktig	kapittelaktig
karaoke-aktig	karbonadeaktig	kardemommebyaktig
kardinalaktig	kaskade-aktig	kaskadeaktig
kasse-aktig	kassebilaktig	kastekniv-aktig
katalysatoraktig	katastrofefilm-aktig	katteungeaktig
keiseraktig	ketaminaktig	kinoaktig
kirsebær/tyttebær-aktig	kitsjaktig	kittaktig
kjuaguttaktig	kjøpesenter-aktig	kjøpmannsaktig
klagesangaktig	klapperslangeaktig	klassemølleaktig
klasseturaktig	klebeaktig	kleggeaktig
klezmeraktig	klientaktig	klimaksaktig
klipp-og-lim-aktig	klippfiskaktig	klisje´-aktig
klisje´aktig	klisj□eaktig	klisj¿eaktig
klisjèjaktig	klondikeaktig	klondyke-aktig
klondykeaktig	kloss-aktig	klosseaktig
klubb-aktig	klubb/danceaktig	klubbbeaktig
knappeaktig	knekkebrødaktig	kniplingaktig
kniplingsaktig	knisaktig	knivaktig
knokkelaktig	kodeaktig	kolasjeaktig
kollektiv-aktig	koloniaktig	koma-aktig
kommentarfelt-aktig	kommunistaktig	kompassnøyaktig
kompromissaktig	kométaktig	kondomaktig
kongeaktig	kongefamilie-aktig	kongleaktig
konsensusaktig	konseptaktig	konsertaktig
konspirasjonsaktig	konsulentaktig	kontinentaktig
kontoristaktig	korallaktig	korallaktig

korea-aktig	korkaktig	korketrekkeraktig
kornaktig	korsett-aktig	korstogaktig
kosebamsaktig	kosedyraktig	kostymeaktig
krangelaktig	krateraktig	krautaktig
kreftcelleaktig	kremmernøyaktig	kreppaktig
ketongaktig	krigstribunalaktig	krigstypeaktig
kristusaktig	kronprinsaktig	kroppsarbeideraktig
krusedullaktig	kruttaktig	krypdyraktig
kråkeaktig	kuaktig	kubbeaktig
kubismeaktig	kullsyreaktig	kulturministeraktig
kultursnobb-aktig	kunsthilmaktig	kunstneraktig
kupe-aktig	kupunk-aktig	kuvøseaktig
kvae-aktig	kvaeaktig	kvekeaktig
kveldsaktig	kvernsteinsaktig	kvindeaktig
kvinneaktig	kvinnelig-pilotaktig	kvinnfolkaktig
kánonaktig	labyrint-aktig	lady-aktig
lakkaktig	lakkskoaktig	landslagsunøyaktig
landsskytterstevne-aktig	lapskausaktig	larveaktig
latinjazz-aktig	latinoaktig	latinopop-aktig
latterkrampeaktig	lavaaktig	lavineaktig
lavkaloriaktig	lederaktig	legende-aktig
legendeaktig	leiegeneralaktig	leirbálaktig
leirbálsaktig	leirskole»-aktig	lekeaktig
lekekrigaktig	leketøy-aktig	leksikonaktig
lektoraktig	lemenaktig	life-aktig
likøraktig	lillebror-aktig	lillelord-aktig
lilleputtaktig	lillesøsteraktig	limo-aktig
limosinaktig	limousin-aktig	limousine-aktig
lincolnaktig	linolje-aktig	lit-aktig
liveaktig	livet-aktig	livet»-aktig
livsaktig	livsstil-aktig	livvaktig
loffaktig	lokalet-aktig	lokalpolitikeraktig
lokomotivaktig	lolita-aktig	lolitaaktig
loppemarkedsaktig	losjeaktig	lotteriaktig
lounge»-aktig	ludder-aktig	ludens-aktig
luftputeaktig	lukkeraktig	lungebetennelsesaktig
lunsj»-aktig	lureriaktig	lyngaktig
lysebrun-aktig	lysebrunaktig	låvedans-aktig
lær-aktig	lærkefuglaktig	løkaktig
løkkeaktig	lørdag-kveld-aktig	løsbikkjeaktig
løvaktig	løvbiffaktig	løveaktig
løvemammaaktig	machete-aktig	macheteaktig
mai-tale-aktig	maktig	malariaaktig
maling-aktig	malmaktig	mandela-aktig
manga-aktig	mangelfullt/feilaktig	mango-aktig
mann-aktig	manneaktig	mannen-aktig
mannfolkaktig	mannfolkbladaktig	manshionaktig
manusdelaktig	maradona-aktig	maraton-aktig

maratonaktig	marengsaktig	mariachiaktig
marimbaaktig	marineaktig	mario-aktig
marionetteaktig	markedsaktig	markedsplanaktig
marmoraktig	marsipanaktig	marsvin-aktig
maskotaktig	massakeraktig	mataktig
matpakkeaktig	matrosaktig	matte-geek-aktig
medisinaktig	medisteraktig	meditasjonsaktig
medley-aktig	melaena-aktig	mellomkrigsaktig
mellomkrigstidsaktig	membranaktig	menn-aktig
mentometeraktig	meta-aktig	metall-aktig
meteoraktig	meteorittaktig	metoo-aktig
metronomaktig	middagsaktig	middelklasseaktig
midtstopperaktig	milepælaktig	militær-aktig
militærleiraktig	milkshakeaktig	millenniumsaktig
millimeteren-nøyaktig	misseaktig	mitraljøseaktig
mixtapeaktig	mobbaktig	mobilmagasinaktig
mobitelefonaktig	mokkaaktig	mollaktig
monolitt-aktig	monologaktig	monumentaktig
morellkjøttaktig	morellmargaktig	mormor-aktig
morsaktig	moseaktig	moskusaktig
moskéaktig	motown-aktig	mousseaktig
moussé-aktig	mpv-aktig	muffinsaktig
muggaktig	muldvarpaktig	mumieaktig
mummiaktig	munke-aktig	munkeaktig
munkeordenaktig	munnfull-aktig	munnkurvaktig
munnsspillaktig	museaktig	music-aktig
musical-aktig	musikk-aktig	musikkvideo-aktig
musk-aktig	muskaktig	musketéraktig
muzak-aktig	myteaktig	måltyvaktig
mønsteraktig	mørkbærsaktig	mørkemannaktig
mørkemannsaktig	møteromsaktig	møyaktig
nabokjerringaktig	nabolagsaktig	nachspiel-aktig
nachspielaktig	nam-aktig	napalm-aktig
nattasangaktig	nattklubb-aktig	nature-aktig
naturvin-aktig	neandertal-aktig	neandertalaktig
neanderthalaktig	neanderthaleraktig	neandretaler-aktig
nebbaktig	nedbøraktig	negeraktig
nei-aktig	nekrolog-aktig	nestlederaktig
nirvana-aktig	nisseaktig	nomadeaktig
nonneaktig	nordområdeaktig	nordstrandsaktig
norrønt-aktig	notataktig	novelle-aktig
noyaktig	nå»-aktig	næringslivsaktig
nærradioaktig	nøiaktig	nøtteknekkeraktig
nøytaktig	nøy-aktig	objektaktig
offisersaktig	okseaktig	oktoberfestaktig
oligopolaktig	olivenaktig	olje-aktig
oljeriggaktig	olsenbandenaktig	omelettaktig
omgangsykeaktig	operaktig	opерette-aktig

opiumsaktig	oppbevaringsplass-aktig	opplysningstidsaktig
opplysningstidsorkesteraktig	oppskriftsaktig	oppturaktig
opsjonsaktig	oratorieaktig	ordspillaktig
orgelaktig	orgieaktig	origami-aktig
orkesteraktig	ostekakeaktig	outsideraktig
ovenfra-og-ned-aktig	overdoseaktig	overgrepsaktig
overkjole-aktig	overskuddsaktig	overvåkningsentralaktig
panda-aktig	pannekakerøreaktig	panserhudaktig
pantomimeaktig	paparazzi-aktig	paparazzia-aktig
paparazziaktig	papegøyeaktig	pappmasjéaktig
parabol-antenneaktig	parabolaktig	parasittaktig
parkour-aktig	parmesanaktig	parole-aktig
paroleaktig	partiaktig	partneraktig
passaktig	passgang-aktig	paste-aktig
pastellmarerittaktig	pastisj-aktig	pastisjaktig
patosaktig	paviljongaktig	peisaktig
pekefinger-aktig	pengeaktig	pennaktig
penpop-aktig	pensjonataktig	pensjonist-aktig
pepperrotaktig	perleaktig	personbil-aktig
petimeter-aktig	pietà-aktig	pingvin-aktig
pingvinaktig	pinot-aktig	pinotaktig
pinseaktig	pinup-aktig	pioneraktig
pionéraktig	pipeaktig	pippi-aktig
pita-aktig	pizzabunn-aktig	plakatkunst-aktig
planteaktig	plastelinaaktig	plattformaktig
plekteraktig	pliktløpsaktig	pokeraktig
politi-aktig	polyanna-aktig	pop-rock-R&B-aktig
popartaktig	popgruppeaktig	popkunst-aktig
popstjerneaktig	popup-aktig	porteraktig
portugiseraktig	post-grunge-aktig	postulataktig
potetgull-aktig	potetstappeaktig	potteraktig
powerplayaktig	pr-aktig	predikant-aktig
prekenaktig	presidentvalgkampaktig	pressemeldingsaktig
primadonna-aktig	primaktig	prismeaktig
privatlandskampaktig	prog-rock-aktig	progg-aktig
programaktig	progrock-aktig	promille-aktig
propaganda-aktig	propanaktig	prosesjonsaktig
prosjektilaktig	prostitusjonsaktig	proustaktig
provinsaktig	prærie-aktig	psykologaktig
psykopatfilmaktig	psykoseaktig	pubertetaktig
pubrock-aktig	punjab-aktig	punk-funk-aktig
punkaktig	punkeaktig	puppeaktig
purre-aktig	purèaktig	puslepillaktig
pute-tv-aktig	puzzle-aktig	pynteaktig
pyramideaktig	pysjaktig	på-skiner-aktig
påfunnsaktig	påskeferieaktig	pønk-aktig
r&b-aktig	raceaktig	racerbilaktig
racingaktig	radaraktig	raddisaktig

ragnarokaktig	rammeaktig	rampeaktig
rampeguttaktig	rap-aktig	rapaktig
rapmetal-aktig	ravnaktig	ravnekloaktig
reality-TV-aktig	reality-show-aktig	realityaktig
rebellaktig	rebusaktig	reformaktig
reggae-aktig	reggae/hiphop/island-aktig	regissøraktig
regjeringsaktig	regnaktig	regnskogaktig
reiseaktig	reisebrosjyreaktig	reklamefilmaktig
reklameaktig	renessanseaktig	reportasjeaktig
repriseaktig	requiem-aktig	reseptaktig
resesjonsaktig	restaurantaktig	retoaktig
revisoraktig	ridderostaktig	riddersalaktig
riksaktig	ripassoaktig	ritornellaktig
rivieraaktig	roadtrip-aktig	rock-aktig
rockaktig	rockeaktig	rockestjerne-aktig
rockestjerneaktig	rockstjerneaktig	rodaktig
rodeo-aktig	roligengleaktig	roman-aktig
romodysse-aktig	romskipaktig	romskipsaktig
romvesen-aktig	rosablogg-aktig	rosin-nøttaktig
rotteaktig	royale-aktig	rubbel-og-bitaktig
ruinaktig	rullebrett-aktig	rulletekstaktig
rumpeaktig	rundt-aktig	rundt»-aktig
russerovy-aktig	russerovyaktig	russetidaktig
ryggmargsaktig	rytmeboksaktig	rÅ,veraktig
rådyraktig	rødbetaktig	rødbrunaktig
rølpesang-aktig	rømmeaktig	rønneraktig
røraktig	rørleggeraktig	røttene»-aktig
sabelaktig	safariaktig	saftogvann-aktig
sagaktig	sagmuggaktig	salamanderaktig
salme-aktig	salongaktig	saloon-aktig
salsa-aktig	samfunnsaktig	samnorskaktig
samtaleaktig	samuraiaktig	sandyneaktig
sandkakeaktig	sandpapir-aktig	sandsteinaktig
sarongaktig	satengaktig	saueflokk-aktig
saunaaktig	savanneaktig	savant-aktig
scifiaktig	scrap-book-aktig	seiersaktig
sekseraktig	sekt-aktig	sektleder-aktig
selger-aktig	selgeraktig	seljekvistaktig
selv»-Hollywood-aktig	senatoraktig	seniorsak-aktig
september-aktig	sesamfrøaktig	sfinx-aktig
shantyaktig	sheriff-aktig	shoegazer-aktig
show-aktig	showbizaktig	showmannaktig
signaturaktig	sikte-aktig	simulasjonsaktig
singer-songwriter-aktig	singersongwriter-aktig	sirkelaktig
sirkelsagaktig	sitcom-aktig	sitronsdropsaktig
sitrus-aktig	sivaktig	sixties-aktig
siècle-aktig	sjaman-aktig	sjampinjongsuppeaktig
sjargongaktig	sjarmtrollaktig	sjefsaktig

sjøanemone-aktig	sjøbuaktig	sjølvutviklingsbokaktig
sjømannsaktig	sjøvannsaktig	skaaktig
skabaktig	skagenrøreaktig	skaiaaktig
skalaaktig	skalldyraktig	skandaleaktig
skandinavisk-aktig	skattejakt-aktig	sketsjaktig
skind-aktig	skinnbukseaktig	skittenaktig
skjeggaktig	skjerfaktig	skjoldaktig
skogsbæraktig	skogstrollaktig	skole-aktig
skolefjernsynsaktig	skolegårdsaktig	skolelæreraktig
skoleoppdageaktig	skolerevyaktig	skoleteateraktig
skorpionaktig	skosåleaktig	skotskaktig
skrapaktig	skrapeaktig	skrekkfilm-aktig
skriftstedaktig	skrivekunstaktig	skriver»-aktig
skuespilleraktig	skumgummi-aktig	skumplastaktig
skybruddaktig	skøyer-møter-skurkaktig	sladreaktig
slagmarkaktig	slagverksaktig	slipsaktig
sloganaktig	sluddaktig	slÅ, saktig
sløraktig	sløyd-aktig	smoothie-aktig
smultringaktig	småbarnsaktig	småguttaktig
småminne-aktig	småsteinaktig	smøreostaktig
smørmaltaktig	snabel-aktig	snadderaktig
snapshot-aktig	snapshotaktig	snekkeraktig
snorreaktig	snowboard-aktig	snøfnuggaktig
snøkrystall-aktig	snøstormaktig	sofaaktig
solbærdropsaktig	solbærsylltetøyaktig	solkongeaktig
solstadaktig	sommer-aktig	sommerdag-ved-sjøen-aktig
sommerferieaktig	sommerkropp-aktig	sommerpopaktig
sommerølaktig	sorthvitt-aktig	sosietetsaktig
soulrock-aktig	space-age-aktig	spaceage-aktig
spagataktig	spalteaktig	spaniel-aktig
spanskaktig	speideraktig	spenningsaktig
spikersuppeaktig	spilledåsaktig	spillkonsollaktig
spindelsvevaktig	spindelvevsaktig	sponsoraktig
spradebass-aktig	spradebassaktig	sprayaktig
sprengningsaktig	sprengstoffaktig	sprettballaktig
sprintaktig	spritaktig	spurveøaktig
spådameaktig	spøkelseaktig	spøkelsesbyaktig
stadion-rock-aktig	stadionrock-aktig	stand-up-aktig
standupkomedieaktig	starqueen-aktig	statement»-aktig
statsaktig	statsmann-aktig	statsminister-aktig
stavkirkeaktig	stearinlysaktig	sting-aktig
stoneaktig	stor-SUV-aktig	storband-aktig
storby-aktig	storebroraktig	storkaraktig
storkarsaktig	stormaktsaktig	stormannsgalskapsaktig
stormtropp-aktig	storslalåmaktig	straffeaktig
strandaktig	strandboms-aktig	stream-of-consciousness-aktig
stream-of-consciousness-aktig	stripteaseaktig	strutsefjæraktig

strømpebukseaktig	studieaktig	studio/talkshow-aktig
stuepike-aktig	stuga-aktig	stuntaktig
stutumaktig	stålullaktig	støyaktig
støyeraktig	suggesjonsaktig	sukkerspinnaktig
sullikaktig	superfight»-aktig	superhelt-aktig
supermarkedaktig	superstjerneaktig	suraktig
surfbrettaktig	surfeaktig	svartaktig
svekingaktig	svenskaktig	svigermorsdrømaktig
sviktende/feilaktig	svindleraktig	svineaktig
svingdør-aktig	sviskekompottaktig	swampblues-aktig
swingle-aktig	sykdomsaktig	syylinderaktig
syndeflodsaktig	syndflodaktig	synth-pop-aktig
synthaktig	synthpopaktig	sytrådaktig
syttitalls-aktig	szechuanaktig	sÅ , vngjengeraktig
såpeopera-aktig	såpeopera/«gråtefilm»-aktig	sølv-aktig
sølvgutteaktig	søndagsaktig	sørstatsaktig
søster-aktig	søvnaktig	tabbeaktig
taburettaktig	tacoaktig	taggeraktig
taggerhue-aktig	taket-aktig	talgaktig
taliban-aktig	talkshowaktig	tallerken-aktig
talmudaktig	tang-aktig	tanke-smie-aktig
tannhjulaktig	tannlegetime-aktig	tannpineaktig
tapas-aktig	tapasaktig	tarantellaaktig
tarantinoaktig	tartar-aktig	tatoveringsaktig
te-aktig	teaterfabelaktig	teaterskole-aktig
tegne-serieaktig	teknoaktig	tekstilaktig
tekstmeldingsaktig	teleskop-aktig	teleskopaktig
teleslyngeaktig	tensing-aktig	tenåringaktig
terrasseaktig	terreng-aktig	terrengbil-aktig
terrieraktig	terror-aktig	terrorist-aktig
terroristaktig	terteaktig	tex-mexaktig
thrashaktig	tiberaktig	tidevanns-aktig
tidsmaskinaktig	tigeraktig	tilbake-til-naturen-aktig
timianaktig	tinghusaktig	tinnitusaktig
title=Svinaktig	tivolihorroraktig	tjuagutt-aktig
to-taktig	toalett-aktig	toastaktig
tolvtommeraktig	tortillaaktig	tourettes-aktig
trad-dans-aktig	tradjazzaktig	trafotårnaktig
trailer-aktig	trailersjåføraktig	traktoraktig
trampoline-aktig	trance-aktig	transformersaktig
transportaktig	transportetappeaktig	traust-granskog-aktig
travaktig	tre-aktig	treeraktig
trekantaktig	trekasse-aktig	tresteg-aktig
trestubbeaktig	tretaktig	trivialaktig
troféaktig	trollmannaktig	tropeaktig
trumpetaktig	truseaktig	tråd-aktig
trådaktig	trønderrockaktig	tungeaktig
turbanaktig	turbo-aktig	turboaktig

turistfelle-aktig	turkisaktig	turndrakt-aktig
tusen-og-en-natt-aktig	tusseaktig	tv-film-aktig
tv-serie-aktig	tv-stolaktig	tvdrama-aktig
tvilling-aktig	twilight-zone-aktig	twitteraktig
tyggisaktig	tyrannaktig	tzatziki-aktig
tårne-aktig	tømmerhuggeraktig	tøsaktig
tøyaktig	ufabelaktig	ufoaktig
ugleaktig	ukeblad-aktig	ukebladnovelleaktig
uken-aktig	ultranøyaktig	undergangsaktig
underholdningsromanaktig	undertøysaktig	ung-guttaktig
ungdomsaktig	ungdomsbokaktig	ungdomsklubbaktig
ungdomsserie»-aktig	unggutt-aktig	ungguttaktig
ungjenteaktig	uniformaktig	uniformsaktig
unnskylder-seg-aktig	up-aktig	psykologaktig
urfolksaktig	urk-aktig	urkraftaktig
urmakeraktig	urskogaktig	urskogsaktig
uskyldsaktig	utdrikningslag-aktig	uteliggeraktig
utenfor-kroppen-aktig	utfordelaktig	vaffelaktig
vakthundaktig	valgdaysaktig	valgkampaktig
valpaktig	vam-pyraktig	vandrehallen-aktig
vanmaktig	vannhullet-aktig	vareaktig
varietéaktig	varmestueaktig	vaskebjørnaktig
vattaktig	vaudevilleaktig	vekkelses-aktig
vekteraktig	vepsaktig	verdensromaktig
verdensstjerneaktig	verden»-aktig	vesten-aktig
vestkystaktig	veterinæraktig	vevsaktig
viking-aktig	vingetterkommeraktig	viltkjøttaktig
vind-i-håret-aktig	vindspillaktig	vingeaktig
vingelaktig	vinterhage-aktig	virvelvindaktig
vise-aktig	viskelæraktig	vogntogaktig
voksdukkeaktig	voodooaktig	vorspiel-aktig
vu-aktig	vuggeviseaktig	vår-aktig
våtdrømsaktig	vørterkake-aktig	wave-aktig
way-aktig	weekend-aktig	weekendaktig
whiskyaktig	witch»-aktig	woogie-aktig
wop-aktig	worcestershire-aktig	word-aktig
workshop-aktig	x-files-aktig	yachtpop-aktig
yoga-aktig	yoghurt-aktig	zombiaktig
Nøyaktig	ÅFabelaktig	Åberg-pappa-aktig
Ødegård-aktig	Ødipus-aktig	Østblokkaktig
Øye-aktig	ålaktig	økseaktig
ørken-beduin-aktig	ørnereiraktig	øst-side-Bordeaux-aktig
østkant-aktig		

Sammendrag

«*suffiks- eller ordaktig? Grammatisk og semantisk analyse av -aktig i norsk*»

av Solveig Helle Jonsbråten

Denne masteroppgaven tar for seg hvordan suffikset *-aktig* blir brukt i norsk bokmål både grammatisk og semantisk, og vurderer produktiviteten til *-aktig*. Grunnen til at avledningssuffikset *-aktig* er et interessant studieobjekt er at det virker mangfoldig og produktivt i norsk. En sammenfatning av problemstillingen er *hva er tendensene i bruken av -aktig i norsk og er suffikset produktivt?*

Studieobjektet er språkmateriale fra Aviskorpus bokmål (AKB). Dette korpuset har 4563 unike grunnord med *-aktig*. Dette korpuset ble derfor vurdert som å ha dekkende datamateriale for oppgaven.

Analysen er delt inn i tre deler: en grammatisk og en semantisk del, i tillegg til en del om produktivitet. I den grammatiske analysen er fokuset å finne grammatiske strukturer i grunnordene som kan stå med *-aktig* og undersøke hvilken type avledningssuffiks *-aktig* er. Denne analysen viser hvilken rolle *-aktig* har i orddanningen.

Den semantiske analysen er fokusert rundt hvilke semantiske kategorier grunnordene til *-aktig* plasserer seg i. I tillegg viser denne analysen ordklassene grunnordene faller inn under, ettersom den semantiske kategoriseringen er basert på ordklasser. Denne analysen viser også begrensninger i orddanning med *-aktig*.

Til slutt blir produktiviteten til *-aktig* vurdert gjennom å se på ulike moment som kommer fram i både den grammatiske og semantiske analysen, henholdsvis mangfoldet av grammatiske strukturer i grunnordene til *-aktig* og ordklassevariasjonen. Også antallet hapaxer og grunnordsfrekvensen blir tatt i betraktning.

Hovedfunnene fra analysen er at *-aktig* er et mangfoldig og produktivt avledningssuffiks. At *-aktig* er et suffiksoid eller et eget ord er påstander som blir avvist gjennom analysen.

Summary

“Suffix- or word-ish? Grammatical and semantic analysis of the suffix -aktig in Norwegian.”

Written by Solveig Helle Jonsbråten

This thesis is about how the suffix *-aktig* is used in the Norwegian written language bokmål, both in a grammatical and semantic sense. *-aktig* is an interesting study object because it seems diverse and productive in Norwegian. The research question is *what is the general tendency in the use of -aktig in Norwegian and is the suffix productive?*

The object of study is data material from Aviskorpus bokmål (AKB). This corpus has 4563 unique values with *-aktig*. The corpus was considered as adequate analysis material for the thesis.

The analysis is divided into three separate parts: one grammatical and one semantic, in addition to an analysis of productivity. The focus of the grammatical analysis is to find structures in *-aktig*'s bases and thus examine which type of derivational suffix *-aktig* is. This analysis also shows *-aktig*'s role in the making of new words.

The semantic analysis is focused on which semantic categories *-aktig*'s bases belong to. In addition, the semantic analysis shows the word classes the bases belong to, since the semantic categorization is divided into word classes. Also, the limitations in the formation of new words with *-aktig* are pointed out.

At last, the productivity of *-aktig* is considered through the elements of the semantic and grammatical analysis, which means the grammatical structures of the bases and the numbers of word classes. Furthermore, the number of hapaxes and the type frequency of *-aktig* has been looked at.

The main result of the analysis is that *-aktig* is a diverse and productive derivational suffix. The hypothesis that *-aktig* is a suffixoid or a word is denied through the analysis.

Profesjonsrelevans

Å skrive en masteroppgave har gitt meg verdifull kunnskap som jeg vil ta med meg inn i læreryrket. Med utgangspunkt i læreplanen i norsk⁴⁴ vil jeg greie ut om lærdommer denne masteroppgaven har gitt meg som kan anvendes i lærerprofesjonen min.

Ved å skrive en masteroppgave innenfor temaet orddanning har jeg tilegnet meg kunnskaper om grammatikk og studert oppbyggingen av ord. Hertzberg⁴⁵ (1995, s. 131) skildrer at lærerens eksplisitte kunnskap om grammatikk har stor betydning for undervisningen i språk og skriving. Det er fordi den eksplisitte kunnskapen kan manifestere seg som et metaspråk som kan forplante seg til elevene. Et av kjerneelementene til norskfaget er at elevene skal utvikle kunnskaper og et begrepsapparat om grammatikk, og å utvikle et metaspråk er et nøkkelement i denne sammenhengen. Derfor har prosessen med å gjennomføre undersøkelsen av *-aktig* gitt meg et tilskudd til min egen dannelsingsprosess som lærer, som kan være til fordel for elevene.

Videre har også denne masteroppgaven gitt et viktig perspektiv på prosessorientert skriving. Etersom norskfaget har et særlig ansvar innenfor skriveundervisning er det sentralt at læreren har innsikt i hvordan en skriveprosess kan planlegges, bearbeides og gjennomføres. Den grunnleggende ferdigheten *å skrive* er en måte å utvikle og strukturere tanker på og en metode for å lære. Derfor er innsikt i en omfattende skriveprosess, som en masteroppgave er, en nyttig erfaring før man skal inn i læreryrket.

Det siste poenget jeg ønsker å trekke fram er hvordan en forskningsbasert tilnærming til et tema har illustrert viktigheten av kritisk tenkning og viktigheten av å kunne vurdere troverdigheten og relevansen av en tekst. Dette er faktorer som er sentrale kjerneelementer for norskfaget, og som er viktige faktorer å ha innsikt i.

⁴⁴ Utdanningsdirektoratet (15.11.2019) Læreplan i norsk (NOR01-06). Hentet fra: < <https://www.udir.no/lk20/nor01-06/om-faget/fagets-relevans-og-verdier?lang=nob> >

⁴⁵ Hertzberg, Frøydis. 1995. *Norsk grammatikkdebatt i historisk lys*. Oslo: Novus forlag.